

INTEL servis d.o.o.

STORITVE ČIŠČENJA:
NA DOMU
POSLOVNIH PROSTOROV
PROIZVODNIH PROSTOROV

ČISTILNA OPREMA:
ČISTILA, ČISTILNI PRIPOMOČKI, ČISTILNI STROJI

Lupenčičeva sprehajališče 1, 68000 Novo mesto, tel.: 068/324-261

DOLENJSKI LIST

Št. 29 (2397), leto XLVI • Novo mesto, četrtek, 20. julija 1995 • Cena: 150 tolarjev

Beltu minister obeta rešitev

Pogovor z ministrom za gospodarske dejavnosti dr. Maksom Tajnikarjem namenjen predvsem reševanju težav v Beltu - Obljubljena pomoč podjetju Danfoss Compressors

ČRNOMELJ - Zaradi težav, ki se že nekaj časa kopičijo v črnomaljskem gospodarstvu, je župan Andrej Fabjan pretekli teden pripravil razgovor z ministrom za gospodarske dejavnosti dr. Maksom Tajnikarjem. Ker pa je želel, da bi posebno pozornost posvetili težavam štirih podjetij, ki so v lasti Sklada RS za razvoj, je povabil tudi direktorja Uroša Koržeta, a ni bilo ne njega ne katerega drugega predstavnika sklada.

Tako se je razprava omejila predvsem na probleme z Beltom oz. njegovim vzporednim podjetjem Belt Livarjem, ki je v stečaju. Jože Vrščaj, član izvršilnega odbora sindikata Neodvisnost Bele krajine, je opozoril, da je v propadu več podjetij: Kovinar, Obrt, Leso, Belt, Belt Livar, Novoteks, rudnik Kanižarica, usoda teh podjetij pa se je po njegovih besedah krojila v Ljubljani. Probleme v Beltu je povezal z negativno kadrovsko politiko, zavlačevanjem postopka lastninjenja (še vedno niso izračunane terjatve iz premoženja plačanih plač), v Beltu pa je še vedno tudi 40 invalidov, ki jim ministrstvo za delo že dolgo obljublja invalidsko podjetje. Poudaril je, da delavci ne morejo razumeti, da Dolenjska banka ne odstopa od svoje hipoteke, sklad od svojih zahtev tudi ne, delavci pa morajo odstopiti od vsega.

Minister Tajnikar je pojasnil, da se je IMP Livar iz Ivančne Gorice zanimal za nakup Belta, a sta vsaj dva problema, ki sedaj onemogočata nakup: IMP Livar potrebuje vsaj mesec ali dva, da uredi finančno konstrukcijo za nakup, Dolenjska banka pa ima hipoteke nad stavbami. Poleg tega gre še za denacionalizacijske zahteve in ekološke probleme, ki jih bo moč urediti le postopoma. Zato so se odločili za krat-

koročno najemno pogodbo z IMP Livarjem, ki bo imel pri odkupu predkupno pravico, saj je pomembno, da proizvodnja steče čim prej. V tem času bodo rešili probleme s skladom in Dolenjsko banko. Z direktorjem Dolenjske banke Francijem Borsanom sta zagotovila, da so stvari zastavili tako, da bi Belt lahko rešili. Jasno pa je, da nihče ne more dobiti vsega. Če bi izplačali neizplačane plače, bi šel Belt v stečaj in ne

bi ga bilo več. O lastninjenju pa v podjetju, ki nima trajnega kapitala, ampak le obveznosti, ki presegaajo vrednost premoženja, ni moč govoriti. Kar se tiče invalidskega podjetja, je po zagotovilih ministra Tajnikarja ministrstvo za delo pripravljeno takoj podpreti odprtje podjetja, ni pa sposobno predvideti, kaj bi v njem delali. Iz Belta Livarja so povedali, da so pripravljene začeti delati že naslednji dan, a se boje, da bodo na rešitev podjetja predložili čakali. Tudi iz Lesa so opozorili, da se proizvodnja seli iz Črnomlja ter s tem zmanjšuje število delovnih mest, ni pa bilo financiranja za aktivno pre zaposlovanje.

M.B.-J.

O ČRNOMALJSKIH TEŽAVAH - Čeprav v črnomaljskem gospodarstvu niso le težave, pa so se Črnomaljši v pogovoru z ministrom Tajnikarjem dotaknili predvsem problemov. Na fotografiji (od leve proti desni): državni sekretar za energetiko Boris Sovič, minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar, črnomaljski župan Andrej Fabjan in svetovalec pri Gospodarski zbornici Slovenije Niko Galeša. (Foto: M.B.-J.)

"Dolenjka" do Biča leta 1996?

Kako kaže s posodobitvijo nekdanje ceste bratstva in enotnosti - S pogovora poslancev, svetnikov in ministrov v Trebnjem - V Biču naj bi zgradili cestninsko postajo

TREBNJE - Minister za okolje dr. Pavle Gantar je na pogovoru v Trebnjem poudaril, da ni realno, da bi prej kot v dveh letih stekla gradnja tam, kjer še niso pripravili nikakršnih listin za tako pomembne posege v prostor. Minister za lokalno samoupravo mag. Boštjan Kovačič je spomnil na že staro resnico, da je bila ta regija zapostavljena. In je še zmeraj. Zdaj, ko le novomeška občina iztrži z izvozom približno 7-krat več, kot bi stala gradnja celotne trase avtoceste od Višnje Gore do Obrežja, je odpravljanje modernizacije ceste le še en dokaz mačehovskega odnosa države do jugovzhodnega dela Slovenije.

Brežiški župan Jože Avšič je menil, da bi morali pohiteti in na republiko okrepiti strokovne ekipe, ki pripravljajo dokumentacijo za lokacijske načrte, kajti poslovanje slovenskih podjetij in promet s sosednjo Hrvaško se naglo povečuje.

Poslanec mag. Marjan Šetinc, ki je trebanjski sestanek sklical v imenu poslancev z območja bodoče avtoceste, je poudaril, da so dosedanje gradnje potekale iz Ljubljane navzven. "Za nas je zelo pomembno motivirati Zagreb, da pritegnemo še večji priliv. Naš interes je, da povečamo ta promet, zato kaže vso do-

kumentacijo pripravljati sočasno," je dejal Šetinc.

Novomeški župan Franci Koncilija je menil, da so pozivi v stališčih s tega srečanja vse premalo, da je treba videti, kaj je s financami, ali drži, da ima DARS veliko denarja, kot piše v časopisih. Če je tako, bi kazalo ta denar preusmeriti tja, kjer je volja in so načrti izdelani. Poprej je podobno, a bolj konkretno stališče zavzel že predsednik odbora za infrastrukturo in okolje pri državnem zboru Zare Pregelj, rekoč, da bi morali za "dolenjko" pripraviti vse, da bi lahko začeli gradnjo že prihodnje leto. Ko je Pregelj omenil, da je za finančno kritje te naložbe poleg sprejetja posebnega zakona za "dolenjko" možna tudi uporaba cestnin, je minister Igor Umek opozoril, da so cestnine do leta 1999 že razporejene.

P. PERC

Manjka politične moči?

Za Slovenijo, mlado državo, ki hoče v Evropo, je "dolenjka" prava sramota. Tej cesti, bolje bi bilo zapisati žskakalnici, po kateri se ni dobro voziti s polnim žledcem ali pa je treba po njej dirkati, kot je nedavno dejal nek posavski poslanec, vsaj 150 km na uro, da avto bolj lebdi na cestišču, so prejšnjo sredo v Trebnjem številni državni poslanci, svetniki, župani občin in kar trije ministri posvetili nekaj svojega dragocenega časa. Na vprašanje, ali obstajajo razlogi, da v prihodnjih sedmih letih "dolenjka" ne bi postala avtocesta, so bolj ali manj enotno poudarjali, da teh razlogov skoroda ni. Seveda so bili župani ter tudi nekateri poslanci in svetniki bolj ognjevit, ministri pa precej bolj zadržani, kar je povsem razumljivo. Minister za promet Igor Umek je povedal, da je večkrat dajal pobude za take sestanke Dolenjcev, in omenil, kako zelo aktivni so Primorci, da pa se je treba zavedati, da je on minister za celo Slovenijo. Državni svetnik Franc Glinšek je lepo povedal: "Imamo politično voljo, nimamo pa politične moči." Vprašal je, če zaostajajo programi gradnje avtocest v smeri vzhod-zahod, če ostaja denar. Da se bodo morali Dolenjci, Posavci in Belokranjci, ki so na položajih, bolje povezati, da bi bili učinkovitejši pri lobiranju, je menil tudi poslanec Lojze Peterle, ki je predlagal ustanovitev kluba poslancev in svetnikov s tega območja. Dogovorili so se tudi, da se septembra spet srečajo.

PAVEL PERC

Danes v Dolenjskem listu

- stran 2: Celuloza in papir v enih rokah
- stran 3: Strah pred obilno letino krompirja
- stran 4: Župan izpolnjuje svoje obljube
- stran 6: Zakon je suhorobarje zdesetkal
- stran 7: Stečajniki so pogosti grobarji
- stran 9: Nevarno je biti gledalec
- stran 11: Vrača se pozabljen štajerka
- stran 12: Sedmi generaciji naproti - kronika družine

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE V STZŠ IN KRKI - Evropska unija je dodelila finančno pomoč Republiki Sloveniji za razvoj poklicnega šolstva. Za opremo, izobraževanje in uvajanje evropskega sistema izobraževanja bo v naslednjih letih pomoč v višini 6 milijonov DEM dobila tudi Srednja tehniška in zdravstvena šola iz Novega mesta. V ponedeljek popoldan je delegacija Evropske unije na čelu s Petrom de Rooijem (na sliki drugi z leve) in Paulo Merino Calvo ter odgovornimi delavci iz Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije obiskala STZŠ in se z ravnateljem šole Štefanom Davidom in vodjem Izobraževanja centra v Revozu Božom Kočevarjem pogovarjala o možnostih uvajanja novega izobraževalnega sistema v tej šoli. Obisk je delegacija nadaljevala v Izobraževalnem centru Krke, kjer sta ju sprejeli Marjeta Potrč in Alenka Petro, končali pa z večerjo v Gradu Otočec. (Foto: J. Pavlin)

VREME

Nadaljevalo se bo vroče poletno vreme, v soboto se bo prehodno poslabšalo in bodo možne krajevne nevihte.

Ford Paič

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax: 0608/61-450

KOSTANJEVIŠKA NOČ VABI

KOSTANJEVICA - Kostanjevica, ki bo v soboto, 22. julija, prizorišče tradicionalne Kostanjeviške noči, bo tega dne imela v gosteh številne pustne skupine iz cele Slovenije. Tako so obisk že potrdili kurenti iz Markovcev, lavfarji iz Cerknega, skupina iz Liga pri Kanalu idr. Skupine se bodo sestale že ob 13. uri v gostilni Žolnir na skupščini, ki so jo ustanovili pred dvema letoma z namenom, da bi zaščitili pustne like. Ob 16. uri bodo na Otoku športne igre, ob 20. uri pa bo po Kostanjevici povorka pustnih skupin. Sledila bo tradicionalna parada okrašenih čolnov, igrala bo kostanjeviška godba, nastopile bodo mažoretke, skupina Harlekin, na veseličih bo igral ansambl Juhej in še kdo, ob polnoči pa bo ognjemet.

T. G.

SeCOM, d.o.o.

PVC STAVBNO POHIŠTVO
Vrbina 00, 68270 Krško
tel./fax: 0608/31-171

KRATKO IN KONSTRUKTIVNO SREČANJE - Minister dr. Pavel Gantar (na sliki s kolegom Igorjem Umekom) je na vprašanje župana Ivančne Gorice Jerneje Lampreta, kaj je s posodobitvijo odseka Višnja Gora - Bič odvrnil, da bo šel ta 12 km dolgi odsek zelo hitro na sejo vlade, da pa je potrebno še nekaj zadev uskladiti z ministrstvom za obrambo.

Kakšen odpiralni čas?

Slovenci, vajeni Trsta in podobnih nakupovalnih središč v belem svetu, so vse do danes živeli s slutnjo, da bodo tudi v njihovi domovini ustanove spremenile svoj delovni čas. Res so nastopile spremembe. Najprej so začeli revolucijo v delovnem času zasebni trgovci. Tako so ti med drugim najprej uvedli popoldansko zapiranje trgovin, so pa ravno zasebniki tisti, ki vam iskano blago prodajo ob kateri uri hočete, celo v nedeljo ob devetih zvečer. Drži tudi, da so nekatere velike trgovske hiše, ki niso zasebne, uvedle popoldanski odmor za svoje osebe. Kupci, ki jim nakupovalno srce utripa še po starem, so te popoldanske "trgovske blokade" pospremili vsaj s komentarji, češ kaj pa je bilo tega treba. Pesnikov vzklík "vse spremembe so le kviri, malok'teri obvelja" tudi nič ne pomaga, zlasti ne v zvezi z nekaterimi bankami; te se pač oklepajo novega časa. Te ustanove, ki žive od skrbi za naš denar, se v mnogih primerih odpirajo dve uri po tistem, ko ljudje v kovačijah poženejo stroje. V času, ko se na delo poti popoldanska izmena proletarcev, pa so navedene banke začasno zaprte. K sreči se močno približujejo delavniku najširših množic nekateri državni uradi. Napoved dohodnine, na primer, ste lahko oddali tudi po "sihtu". Kako vi gledate na tak ali drugačen odpiralni čas ustanov?

MARIJA VIVODA, medicinska sestra iz Čuril pri Metliki: "V tovarnah uveljavljajo evropski delovni čas, torej začno delati pozneje in tudi končajo pozneje. V uradih bi morali temu prilagoditi delovni čas. Trgovine, zlasti nekatere zasebne, so odprte do 21. ure, kar zadostuje. Dobro pa bi bilo, če bi bila katera odprta v nedeljo popoldne, saj v sedanjem času življenja marsikdo šele takrat najde pravi čas za nakupe."

IVANKA OBERSTAR, delavka v semiški Iskri: "V Semiču so trgovine odprte do 20. ure ter ob nedeljah popoldne. Zato mislim, da delovnega časa ne bi bilo potrebno podaljševati. Menim, da ljudje lahko nakupijo, kar potrebujejo. Dobro pa je, da prodajalne nimajo deljenega delovnega časa. Kar se tiče delovnega časa v uradih, lahko rečem, da pri nas lahko pridemo na občino kadar koli, vedno smo prijazno sprejeti, ne glede na to, ali so uradne ure ali ne."

JANI MUHIČ, voditelj programa Studia D: "V študentskem naselju je trgovina, ki je odprta dan in noč, petek in svetek. In to je meni všeč. Sem za dežurstvo trgovin z živili in nujnimi potrebščinami, predlogo smo imeli samo en čas. Konkurenca med zasebnimi in družbenimi trgovinami je vedno samo v korist nas kupec. Med vsemi se mi zdijo še najbolj uspešne trgovine trgovca Čučka. Dobro bi ga bilo posnemati."

MARINKA PISEK, delavka z Orehova: "Najbolje bi bilo, da bi bile trgovine odprte od jutra do večera, saj je čas od 13. do 15. ure tisti, ko gre v trgovino največ ljudi, ko grejo v službo ali iz nje, prav tako v butik ali na banko. Ob sobotah ni treba, da so trgovine odprte cel dan, prav pa je, da so kakšno uro odprte ob nedeljah, saj smo se že kar navadili, da gremo lahko v trgovino tudi v nedeljo."

URŠKA KUNEJ, kmetica iz Oklukove Gore pri Brežicah: "Dobro bi bilo, če bi bile trgovine in banke odprte ves dan, tako smo bili navajeni. Praktično je, če se odprejo ob 7. uri zjutraj, da ljudje ne čakajo pred vrati, za banke pa je nerodno tudi zapiranje med popoldnevom. Vsak ima namreč svojo banko, zato ne moreš veliko izbirati. S trgovinami je drugače: če je katera med popoldnem zaprta, greš pač v drugo, ki je ta čas odprta."

DARKO PEKOLJ, vzdrževalec v trebanjskem otroškem vrtcu: "Velika večina zaposlenih ne more med službo po opravkih po uradih ali po nakupih v trgovine, zato se mi zdi prav, da te službe svoj delovni čas čim bolj prilagodijo ljudem. Za zasebne trgovine lahko rečem, da so šle po tej poti, zato v trebanjski občini lahko dobimo določeno blago, celo gradbeni material, tudi pozno ponoči ali ob nedeljah."

IGOR BOŽIČ, dijak 4. letnika srednje tehniške šole strojne smeri, doma v Sevnici: "Nisem ravno na tekočem, kakšen je obratovalni čas številnih lokalov, uradov, trgovin, sem pa prepričan, da ni pravilno obnašanje trgovcev, ki so si omislili deljen delovni čas. Kadar slišim, niso nad tem navdušeni niti zaposleni, menim pa, da bi neprekinjeni delovni čas do poznih popoldanskih ur podjetnim trgovcem povečal dohodek."

LEA ORAŽEM, upokojenka iz Kočevja: "Zadovoljna sem z obratovalnim časom in prijaznostjo osebja na pošti in v trgovinah. V ljubljanski banki so prijazni, zelo pa me moti dolgotrajno čakanje pred šalterji, pre pogosto zaprta izpostava banke v Nami in da šalterji niso ločeni. Tudi poslovanje bi morali urediti po evropsko, ne le obratovalni čas! Nočni klubi naj bi obratovali le ob vikendih in še takrat predvsem za odrasle."

PETER ORAŽEM, komercialni zastopnik iz Bukovice v ribniški občini: "To, kako je odprta banka, me izredno moti. Popoldan še nekako gre in nič nimam proti, da imajo odmor. Menim pa, da bi morala biti popoldan odprta vsaj do 18. ure, predvsem pa bi morala vsi odprta vsaj 3 do 4 ure tudi ob sobotah. Kolikor vem, trgovine in ostali, vsaj pri nas, še vedno delajo po starem in tako mi je tudi prav."

Naravnega parka mimo volje ljudi ne bo

Tako je v Kočevju zagotovil minister dr. Gantar

KOČEVJE - Za Kočevski naravni park (KNP) je predvideno, naj bi bil regijski, saj bi zajemal tudi območja sosednjih občin. Narava je vrednota že samo po sebi, neokrnjena narava pa še posebno. To je bilo ugotovljeno na posvetu predstavnikov občine Kočevje in najvišjih predstavnikov sosednjih občin 14. julija v Kočevju. Na posvetu je svojo ekipo sodeloval tudi minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar, ki je med drugim zagotovil da država, v katere pristojnosti je razglasitev naravnih parkov, KNP ne bo razglasila mimo volje občin in prebivalstva. Še ta mesec bodo pripravljene strokovne predloge za široko javno razpravo o KNP, jeseni pa bodo pripravljene najsprejemljivejše zamisli za izdelavo programa KNP.

Domačini so od ministra Gantarja in njegovih sodelavcev želeli tudi odgovore na nekatera vprašanja, ki najbolj tarejo Kočevsko. Bolj ali manj nepopolni so bili odgovori na vprašanja, do kod sega obalni pas pri jezertu (ali rekah); o možnostih, da država na razne načine sodeluje pri gradnji kanalizacije, vodovodov, odlagališča komunalnih odpadkov pa tudi o upravljanju stanovanj.

Bolj živahno je bilo spet med razpravo o gradnji objektov za potrebe Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve na območju Kočevske. Gre predvsem za strelišča, ki naj bi bila po nekaterih trditvah zdaj tri (Mrzli studenec, Škrlj, Svetli potok), načrtovano pa je še četrto (Ramšnik). Minister Gantar je v odgovoru na vprašanja o tem poudaril, da njegovo ministrstvo podpira zamisel, naj bi bilo strelišče le eno za potrebe policije, vojske in občanov, kar je tudi zamisel občine Kočevje.

J. PRIMC

JUTRI OTVORITEV CESTE

KOČEVJE, PREDGRAD - Jutri, 21. julija, bodo ob 12.30 uradno odprli zadnji prenovljeni odsek regionalne ceste R-334 med Livoldom pri Kočevju in Brezovico pri Predgradu. Gre za dokončno posodobitev regionalne ceste, za katero so se Predgrajci in drugi prebivalci Poljanske doline zavzemali nekaj desetletij. Posodobljena cesta bo približala ta del Kolpske doline tudi izletnikom in turistom. Otvoritev bo na Brezovici.

Ribnica utrdila "prvenstvo"

Po odstotku brezposelnih je bila že doslej na prvem mestu v državi - Stečaj Jurjevica dodatno vplival

RIBNICA - Ribniška občina je po številu brezposelnih glede na celotno aktivno prebivalstvo na prvem mestu v državi. Stečaj Tekstilnega podjetja Jurjevica je njeno prvenstvo okrepil.

V prvih štirih mesecih so imeli na ribniškem zavodu za zaposlovanje v povprečju prijavljenih 1.122 brezposelnih. Aprila jih je bilo 1.082, kar pomeni v primerjavi z decembrom lani, ko jih je bilo 1.209, upad kljub vmesnim nihanjem. Delež žensk je med njimi 35,8-odst. Ker gre med brezposelnimi pretežno za nekdanje Rikove delavce, ki so predvsem moški, starejši in po izobrazbi kovinarji, to pogojuje celotno strukturo brezposelnih v ribniški občini v toliki meri, da skoraj pov-

Celuloza in papir v enih rokah

Vitacel postal 75-odstotni lastnik Videm papirja - Naložbe v posodobitev in ekološko sanacijo - Vitacel bo skupaj s partnerji poskušal kupiti še lastnino Vidma

KRŠKO - Po novem je ljubljanski Vitacel z nakupom deležev upnikov Videm papirja postal lastnik 75 odstotkov tega podjetja. Na Vidmovem dvorišču se je po sproženem stečajnem postopku prvotnega podjetja, ki traja že tri leta, na srečo ohranila proizvodnja papirja in celuloze, in to pod okriljem dveh podjetij - Videm papirja in Vitacela.

Direktor Vitacela in zdaj tudi direktor Videm papirja Jože Klemenčič verjame v prihodnost proizvodnje celuloze in papirja v Krškem. Pri tem računa na pozitivne učinke združenega poslovanja za zdaj še dveh podjetij. Napoveduje tudi, da namerava Vitacel še povečati svoj delež v podjetju Videm papir tudi do 100-odstotnega lastništva. Podjetje se že povezuje s pomembnejšimi kupci, dobavitelji in bankami, s katerimi naj bi skupaj ponovno kandidiralo za nakup premoženja nekdanjega Vidma, sedaj Vidma v stečaju, da bi na tretjem razpisu za prodajo vendarle uspelo.

Upniki Videm papirja so v aprilu svoje terjatve spremenili v kapitalske deleže, Vitacel pa je odkupil deleže največjih upnikov Videm papirja (Elektra in Sklada za razvoj) in s tem postal večinski lastnik poleg 9 drugih lastnikov. Vitacel je tretjino denarja zagotovil iz lastnih sredstev, drugo tretjino kupil s krediti in zadnjo z odloženimi plačili. 4. julija je tako prevzel upravljanje in pos-

lovanje Videm papirja ter postavil svoje ljudi.

Krško ima zdaj edino v Sloveniji združeno proizvodnjo celuloze in

Jože Klemenčič

papirja, kar je po oceni vodstva podjetij velika prednost.

Pomembno je, da se proizvodnja v Krškem ohrani, še posebej zato, ker vodstvo obeh podjetij napoveduje dobro poslovanje, ki bo sprejelo tudi sredstva za postopno obnovo zastarele opreme, posodobitev tudi za ekološko sanacijo. Predvsem se zaveda nujnosti uvedbe blažje ekoloških sanacij, naj bi po sedanjih ocenah stal 50 milijonov mark.

Že do novega leta naj bi začeli

• Direktor Klemenčič, sicer član iz Mrtvice pri Krškem, obeh podjetij opredeljuje kot krški in napoveduje, da bo to podjetje s 1005 zaposlenimi že v dveh letih imelo sedež v Krškem, kar bi bilo občino in regijo pozitivno.

polnjenjem kuhalnikov s črpanjem kar naj bi za 15-krat zmanjšala prijetni smrad v Krškem. V kratkem naj bi z novim sistemom namakanja in z izboljšavo postopka kuhanja bistveno zmanjšali emisije žvepovega dioksida v ozračje.

B. DUŠIČ GORN

Do denarja tudi s prostitucijo

Ribniški begunski center bo verjetno med zadnjimi, ki ga bodo zaprli

RIBNICA - V ribniškem begunskem centru je bilo do začetka letošnjega leta povprečno okoli 380 beguncov. Sedaj jih je 259, med katerimi jih je kar 60 odst. iz okolice Srebrenice, ki je te dni padla v srbske roke.

"Ker je naš center v nekdanji vojašnici in ker imamo poleg tega lastno kuhinjo ter seveda med begunci takšno populacijo, ki se nima kam vrniti, bo med 25 centri, kolikor jih je danes v Sloveniji, naš verjetno med zadnjimi, ki ga bodo zaprli," pojasnjuje Breda Oražem, vodja centra. V centru je 42 moških, od katerih jih je polovica starejša od 25 let. Žensk je 94, med njimi jih kar 80 odst. dela razna ročna dela, za katera jim material prinašajo donatorji Centra iz Pise, ki njihove izdelke v Italiji prodajo in nato begunkam plačajo za njihovo delo.

"Gre za obliko psihosocialne pomoči, in to pravzaprav ni honorarno delo. Sicer pa je tako, da se tudi delo, ki ga opravljajo begunci

pri zasebnikih na črno, v precejšnji meri tolerira," pravi Oražemova in dodaja, da na ta način begunci dobe nekaj denarja, ki ga porabijo za približanje. V centru namreč denarja begunci ne dobe, razen nagrad, ki jih dobe učitelji preko donatorja iz Avstrije, in pa po 50 mark na otro-

Breda Oražem

ka, ki jih družinam daje islamska verska skupnost Igasa.

M. LESKOVSKEK-SVETE

• Nekateri mlade begunko, ki ni do dela, se poslužujejo drugih načinov, da bi pridobile nekaj denarja. Oražemova pravi, da bi moški zahajali v center, pa, da nekatera dekleta zato odidejo iz Ribnice. Prav ta pa so med tistih 5 odst. beguncem v ribniškem centru, ki niso zadovoljni ničimer in vse kritizirajo. Taki ni povsede ne nastanitev, ne in ne obleka, ki jo takrat, ko umazana, preprosto odvrže in smeti. Tako delajo zato, ker imajo možnost dobiti nova oblačila in na drugačne načine, pa celo opravljanjem najstarejše obrtne svetlu.

DENAR ZA MALO GOSPODARSTVO

NOVO MESTO - V letošnjem občinskem proračunu je za pospeševanje razvoja malega gospodarstva namenjenih 35 milijonov evrov. Pred kratkim so sprejeli odločitev o dodeljevanju tega denarja dni bo ta pravilnik objavljen v nem listu, razpis za dodelitev sredstev - v bistvu gre za ugodne kredite - pa bo objavljen v Dolenjskem listu.

KAJ BO Z NEMŠKO HIŠO? - Eminentna stavba ob vhodu v mestno jedro je ena od brežiških znamenitosti, ki mestu dajejo vendar bi bil čas, da lastniki dorečejo njeno usodo. Čeprav v zadnjih nekaj letih mesto oživlja in razvijajoče se dejavnosti terjajo tudi prenovitev zgradbe, Nemška hiša ostaja v starem stanju. Brežičani so sicer sodelovanje države, saj je dotrajana stavba že resno ogrožala delo sodišča. Zdaj je obnova preložena za nedoločen čas, saj je sedež sodišča v kjer gradijo zanj novo zgradbo. (Foto: B.D.G.)

Strah pred obilno letino krompirja

Pridelovalci krompirja se po slabih izkušnjah z zgodnjim krompirjem bojijo možne jesenske katastrofe - Začaran krog zasajene površine, donosa in odkupne cene

Ob (pre)obilju dežja v juniju in začetku julija je rast kmetijskih rastlin, tudi krompirja, dobesedno "eksplozirala". Hitro rastoče poljščine so resda bolj podvržene boleznim in škodljivcem, ki utegnejo precej zmanjšati pridelok, vendar lahko vseeno napovemo, da se obeta dobra letina. Za pridelovalce krompirja ne velja obetavna napoved, še več: bogate jeseni se lahko prej boje, kot veselijo.

Razlogov za to je kar nekaj. Izjemno visoke cene zgodnjega krompirja so spodbudile trgovce, da so ga letos uvozili dvakrat toliko kot lani in k približno 17.000 tonam

domačega zgodnjega krompirja dodali še najmanj 3.500 ton uvoženega. To pa je že količina, ki odločilno vpliva na ceno. In res se je ta od astronomskih 150 in celo več dolarjev ob koncu junija spustila na manj kot polovico tega zneska in celo na ušvih 20 dolarjev (uvoženi krompir je bil v tujini plačan v povprečju po 35 dolarjev kilogram!). Slovenska vlada, ki lahko po nedavno podpisanem sporazumu z GATT v primeru potrebe predpiše do 64-odstotno carino, je spet nekoliko "zaspala", za kar tudi njeno kmetijsko ministrstvo ni povsem brez krivde. Uvedla je le 35-odstotno carinsko zaščito, pa še to dosti prepozno.

Po toči zvoniti je prekasno, je pa

dobro vedeti, kaj pridelovalci lahko pričakujejo na jesen. Po tem, kako klavno kaže z izvozom, bo ob dobri letini krompirja vsekakor veliko preveč. Že doslej je bil letni presežek vsaj 10-odstoten, čeprav se je površina s krompirjem zasajenih slovenskih njiv zmanjšala od nekdanjih 30.000 in več hektarjev na lanskih 23.600 ha. Ob realno padajoči odkupni ceni krompirja (leta 1992 je znašala 14,41 dolarja, predlanskim 22,77 in lani le 19,20 dolarja) se bo površina še zmanjšala, odvisno tudi od tega, koliko bogatorodnega tujeja semena bodo kmetje v prihodnje lahko uporabili.

Hektarski pridelok se je v zadnjih letih namreč prav po zaslugi semena močno povečal in je lani znašal v povprečju že 17,3 tone, kar je za dobro tretjino več, kot je bilo prej nekajletno povprečje. Žal je za donosno pridelovanje še vedno prenizko, saj najnoveše kalkulacije Kmetijskega inštituta Slovenije kažejo, da bi moral znašati pridelok 30 ton na hektar, da bi odkupna cena pokrila vse stroške pridelovanja in dala kmetu primeren zaslužek. Večji pridelok bi seveda še bolj pritiskal na odkupno ceno in na zmanjšanje pridelovalnih površin ter ustvarjal nov začaran krog.

M. LEGAN

Čebelarstvo še dušijo monopoli

Srečanje v Loškem potoku

LOŠKI POTOK - V soboto, 8. julija, so se člani Čebelarstva društva Posavje - Bežigrad napotili na strokovno ekskurzijo, in sicer preko cerkniške in starotirške občine v Loški potok. Skupino je spremljal tudi znani strokovnjak inž. Franc Šivic iz Nove Gorice. Končni cilj je bil postanek v Loškem potoku, na čebelarskem kompleksu Jožeta Rotarja, ki čebelarji v vasi Bela Voda na 900 m nadmorske višine.

Srečanje se je razvilo v strokovno in polemično razpravo. Beseda je seveda nanesla na mačehovski odnos države do te pomembne veje gospodarstva in monopola Medeksa in drugih, ki uvažajo manj kvaliteten med, domači med, zlasti v bolj oddaljenih krajih, pa ostaja neprodan kljub izredni kakovosti, ki je posledica čebelarjenja v čistem okolju. Žal pa prav neosveščenost potrošnikov, ki posegajo po cenejših proizvodih, hromi pridelavo in povzroča, da se vse bolj zmanjšuje število panjev, čebelarjev pa je samo še za vzorec, kar velja tudi za Loški potok.

Inž. Šivic odločno zagovarja zdravilnost medu in njegovih proizvodov, žal pa uradna medicina težko priznava to dejstvo. Dušan Kresc, ki sodeluje v programu revitalizacije Kočevske, pravi, da prav čebelarstvu pripisujejo velik pomen. Uvesti nameravajo programe, podobne suhokrajinskim. V ta namen so že navezali stike z National honey board iz ZDA, torej organizacijo, ki propagira in skrbi za zaščito domačih proizvodov. Tako organizacijo pogrešajo tudi v Sloveniji, da bi razbili škodljive monopole.

A. KOŠMERL

POGORELCU HRATARJU 200.000 TOLARJEV POMOČI

TREBNJE - Anton Hratar iz Jezera 20 je trebanjski občinski svet zaprosil za finančno pomoč, ker je zaradi strele prišlo do požara na njegovem gospodarskem posloppju. Hratarju so svetniki soglasno sklenili takoj pomagati z 200 tisočaki iz kmetijskega dela občinskega proračuna, da bi vsaj nekoliko omilili škodo.

OGLEDI VIINOGRADOV NA HOMU IN V ČEŠNJICAH

TREBNJE - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi vinogradnike z območja Šentruperta in Trebelnega na zadnji terenski ogled vinogradov v letošnji sezoni, ki bo v petek, 21. julija. Terenski ogled se bo pričel ob 15. uri v vinogradu Petra Brcaja na Homu in nadaljeval ob 17. uri v vinogradu Staneta Povšiča v Češnjicah pri Trebelnem.

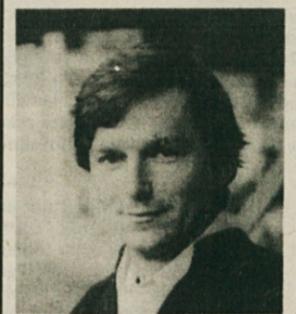
Že majhna napaka vse pokvari

Sir iz kozjega mleka

KRIŽNI VRH - Med siri, ki so na jedilniku, se v zadnjem času pogosteje kot mogoče včasih, pojavlja kozji sir. Med izdelovalci te mlekarске posebnosti je tudi Peter Gorišek s Križnega Vrha pri Mokronogu, ki se je s sirarstvom začel baviti letos. Gorišek ima zdaj 32 molznih koz in sirarno razvija brez podpore. "Do zdaj ni bilo še niti fičnika državne pomoči," pravi.

Ceprav je sir, tudi kozji, že stara stvar, ga Gorišek prodaja na sodoben način, po telefonu. "Kupec ga naroči, pošljem mu ga po pošti na dom, in pošiljko plača po prejemu," pojasnjuje Gorišek. Žaloga nima, za to poskrbi tudi nekaj večjih odzemnih mest, med katerimi sta obe osrednji tržnici v Ljubljani.

Preden sirar pošlje izdelek med kupce, ga mora kajpak narediti. Gorišek pravi, da sta za dober sir potrebna dobra receptura in dober izdelovalec. "Imam podatke, koliko katere stvari dati v mleko, da bo nastal dober sir. Ampak ena majhna napaka - pa vse pokvari," razlaga kozjerejec in sirar s Križnega Vrha. Za kilo sira uporabi 11 do 14 litrov mleka. Za čredico potrebuje 7 hek-

Peter Gorišek

tarov košnje, ob tem senu potrebuje tudi nekaj ječmena in pšenice. "Ne krmim s silažo," pove Gorišek za tiste, ki vedo, kaj priteče iz kozjih vimen ob taki in kaj ob drugačni krmi.

L. M.

ŠKODA JE UGOTOVLJENA

METLIKA - Stalna občinska komisija za elementarne nesreče si je pretekli teden ogledala škodo, ki jo je 5. julija v metliški občini povzročila toča. Ugotovila je, da je v vaseh pod Gorjanci, na Jugorju, v Selih, Škemljevcu, Mačkovicu, Dolah, Dragah in Ravnacah, toča v povprečju uničila 25-30 odst. pridelka pšenice, 40 odst. koruze in 20 odst. krompirja. Na drugem koncu občine, na Krmačini in v Babni gori, pa je uničenih 20 odst. vinogradov ter na Rakovcu 25 odst. Toča je klestila tudi po Božakovem.

Zamrznjene, a ne tako zdrizaste

V Arnovem selu bodo pri izredno nizkih temperaturah trenutno zamrzovali jagode - Letošnjo pomlad so le poskusili, naslednje leto že zamrzovanje za domači in tuji trg

KRŠKO, ARNOVO SELO - Podjetje Tron iz Krškega, ki se je zadnje leto potrdilo s projektom pridelave jagod v rastlinjaku na Slovenskem, je to pomlad pri Deržaničevih v Arnovem selu postavilo hladilno celico (skladišče) in tunel za zamrzovanje z ogljikovim dioksidom. Okrog 13 milijonov tolarjev vredna naložba bo služila zamrzovanju jagod po posebnem postopku, ki da v Evropi in pri nas zelo iskano roland kakovost zamrznjenih jagod.

Pri postopku zamrzovanja gredo jagode po tekočem traku v tunel za zamrzovanje, kjer s pomočjo ogljikovega dioksida v nekaj minutah pri minus 70 do minus 50 stopinjah jagode zamrznejo. Kot pojasnjuje inž. Peter Jankovič, direktor Trona, se ob takem šoku nimajo časa tvoriti veliki kristali vode, ki pri običajnem zamrzovanju strgajo celične stene in

naslednje leto začeli zares, saj je v pripravi nova industrijska sorta jagode, pa tudi iz dveh drugih razlogov: zaradi tržnih presežkov jagod v glavni sezoni in zato, ker pridelovalci jagod na koncu sezone z drobnejšimi jagodami ne dosežajo ugodnih cen, pa jih je zato boljše umakniti iz prodaje in porabiti drugače.

Zamrznjene jagode bodo izvažali in jih prodajali tudi na domačem trgu, ki se zdaj oskrbuje iz uvoza. Prostornina letos postavljenega hladilne celice je 180 kubičnih metrov,

• V Tronu se nameravajo v bodoče specializirati za pridelavo, predelavo in prodajo jagod. Že letos so jagode pod lastno blagovno znamko uspešno izvažali na zahodnoevropska tržišča, predvsem v Avstrijo in Nemčijo, kjer so imeli dober odziv. Kupci so zadovoljni s kakovostjo, ki zaradi izbrane sorte in ugodne klime presega povprečno evropsko, ter tudi z embalažo in zunanjo podobo.

povzročijo, da pri otapljanju iz jagod odteče voda in postanejo zdrizaste. "To, da se oblikujejo mikro kristali vode, je osnovna prednost tega postopka, saj jagoda po odmrzovanju ostane zelo podobna sveži, kar je zelo zaželeno predvsem v slaščičarstvu," pravi. Tako zamrznjene jagode zatem skladiščijo pri minus 20 do minus 18 stopinjah Celzija.

Letos so v Tronu po tem postopku poskusno zamrznili nekaj ton jagod, lahko bi jih sicer več, a jih zaradi pozne odločitve o naložbi in zaradi deževja, ki je zelo skrajšalo sezono, niso mogli. V podjetju menijo, da je v Evropi zelo veliko povpraševanje po takih jagodah, zato bodo

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Siva plesen ali grozdna gniloba

Nadaljevanje iz 28. števa

Štadij "zlahтна plesen" se začne, ko vsebuje jagodni sok že 65% in več sladkorja po Ochsleju. Ob suhem vremenu, vlažnih nočeh in jutrih (rosa, megla) začne čez dan iz jagod izhlapevati voda, zaradi česar se stopnjuje koncentracija sladkorja v jagodah. V tem štadiju, ki se imenuje "plemenita gniloba", daje tudi grozdje plemenito, vinarjem poznano kot predikatno vino. Tak pojav je redek in nastopi le v posameznih letih. To jesen ga ne gre pričakovati, kajti primarne okužbe so nastopile že zgodaj spomladi. Vinsko trto je najbolj zavarovati pred nadaljnjim širjenjem vseh opisanih stopenj sive gnilobe ali plesni.

S poskusi so dokazali, da majhne odprtine (pore) na jagodah omogočajo prodor kalcijevih spor glive Botrytis cinerea v notranjost jagod. Število por se s stopnjo zrelosti zmanjšuje. Njihovo število je tudi specifično za posamezno sorto, iz česar sklepamo, da so sorte z več porami bolj občutljive in obratno. Med zorenjem grozdja je število glivnih spor v vinogradu največje, to je navadno konec septembra in v prvi dekadi oktobra. V tem času že lahko ocenimo infektivski (kužni) potencial za naslednjo spomlad in to upoštevamo pri varstvu vinske trte pred obravnava glivo v naslednji sezoni. Podobno velja tudi za ostale bolezni vinske trte, predvsem za že omenjeno peronosporo in pepelasto plesen.

V jeseni se oblikujejo trajna glivna telesa (sklerociji), s pomočjo katerih gliva prezimi. Spomladi ob ugodnem vremenu iz njih poženejo številni nosilci (konidiofori) s konidiji ali sporama, ki povzročijo prve okužbe prebujajočih se očes in poganjkov. Gliva prezimuje tudi v obliki micelija, ki se zadržuje v spečih očesih. Temperatura in primerna vlaga vzbudita rast micelija, ki se razširi in okuži poganjke. Izvor okužb predstavljajo tudi v jeseni okuženi listi, les in grozdje, ki je odpadlo na tla. Zato je gliva prisotna v vinogradih skozi vso rastno dobo, kar je pomembno vedeti in upoštevati pri zaščiti vinske trte pred grozdno gnilobo. Poleg kemijskega varstva, ki smo ga že omenili, moramo:

- izbrati primerno vzgojno obliko z visoko ali srednje visoko rastjo in nepregosto sajenje
- pravočasno opraviti vsa ampelotehnična opravila
- enakomerno pretikati in razporejati mladice med žicami, da je omogočeno sušenje in zračenje trsov
- pravočasno odstranjevati plevele, da se med njim ne zadržuje vlaga (mikroklimatski pogoji nad tlemi)
- previdno odstranjevati odvečno listje na območju grozdja v mesecu juliju in avgustu, predvsem pa, ko to nima več asimilacijske vloge
- izogibati se preobilnemu in enostranskemu gnojenju z dušikom, predvsem konec julija in v začetku avgusta
- izvajati ostale agrotehnične ukrepe, ki so pomembni za splošen fiziološki in morfološki razvoj trte oz. grozdja.

Dr. JOŽE ŠAVOR

KMETIJSTVO

SAD ŠT. 7-8
KRŠKO - V dvojni letni številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, ki jo izdaja Tron, d.o.o., Krško, piše inž. Robert Mabič o podlagah za slive in češnje, Darinka Koron in Andreja Brencu o uvajanju novih sort jagod v Sloveniji, inž. Božidar Grabovac o ogledu matičnjakov združenja S. U. V. I., inž. Srečko Ocvirk o namakanju in hlajenju jagod, objavljenata sta tudi dva članka, prevedena iz tuje strokovne literature (o zatiranju ooidja in o ekološko naravnani negi vinogradniških tal), ter potopis poti po Južni Tirolski izpod peresa Aleša Germovška.

KRAJANI DROŽANJSKE ZAHTEVAJO PREPOVED ŠKROPLJENJA

SEVNICA - Ulični odbor Drožanjske ceste je na sevnški občinski svet naslovil pobudo, naj zahteva od sevnškega Mercatorja, da podnevi zaradi zdravstvenih razlogov preneha škropiti v sadovnjakih v neposredni sosesčini naselja. Občinski svet bo vodstvu Mercatorja posredoval le priporočilo, naj se v najkrajšem možnem času sestane s prizadetimi krajanji in skupaj z njimi poišče ustrezno rešitev glede škropljenja.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Kot se za ta čas spodobi, je bila ponudba pestra, cene pa nekoliko nižje kot prejšnji teden. Breskve so bile po 100 tolarjev, jabolka 130, jaja 20, marelice 20, hruške 140, fižol 350, krompir 50, orehi 1000, borovnice 500 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so hruške 263, slive 400, banane 80, krompir 60, paprika 395, paradiznik 147, fižol 250 in kumare 100 tolarjev. Pri Deladinju so bile banane 120 tolarjev, paradiznik 180, paprika 350, krompir 60, grozdje 600, jabolka 160 in breskve 200 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejmu so prodajalci pripeljali 138 do tri tisoč starih in 29 starejših praškov tolarjev, drugih pa 13 po 220 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Slovenski mlečni dosežki

Če bo šlo tako naprej, se bo slovenska reja krav molznic lahko vključila v evropsko, ne da bi jo prizadel kak hujši udarec, ki so ga v zadnjih letih, predvsem pa lani, se je zelo izboljšala kakovost pridelane mleka, opazno pa se povečuje tudi produktivnost in drugi rejni rezultati. Število krav se zmanjšuje, količina namoženega mleka pa se veča, kar je razvidno tudi iz rezultatov tako imenovane AP kontrole, ki je lani zajela 11.000 krav na 365 kmetijah in farmah. Po povprečju mlečnosti krav naša država še zaostaja za razvitimi, vendar ne več tako močno kot nekoč. Krave črno-bele pasme so dale leta 1993 v Avstriji povprečno 6.004 kg mleka na leto, v Sloveniji pa 5.580 (Švica 6.592, Italija 7.257, ZDA 8.538 in Izrael kar 10.136 kg!). Večji je zaostanek pri rjavi pasmi, kjer naše kontrolirane krave dosežejo 4.022 kg, avstrijske pa 5.531 (Švica 5.649, Italija 5.282, ZDA 6.780 kg), sorazmerno še večji pa pri lisasti pasmi, kjer je slovensko povprečje 3.519 kg, avstrijsko pa 4.994 kg namoženega mleka. Najbolj razveseljiv je napredek, ki so ga v pridobivanju mleka dosegle v zadnjem desetletju slovenske kmetije. Še leta 1984 jih je povprečno doseglo 16,7 odst. doseglo povprečno letno mlečnost 6.000 kg, deset let pozneje pa že 35 odst. Posamezni rejski rekordi znašajo v letu 1994 pri rjavi pasmi 10.064 kg, pri lisasti 10.865 in črno-beli 12.456 kg. Pri črni pasmi je visoko uvrstil rejec Anton Zidar iz ribniške občine, ki je dosegel z nad 102.000 kg namoženega mleka v življenjski dobi. Dobro proizvodne rezultate dosegajo, kljub temu da bi jih nekatere države farne, med katerimi se zlasti dobro držijo farne na Kočevskem. Tako ima farma Mlaka s 402 kravami povprečje kar 7.188 kilogramov, Livold 6.971, Koblarji 6.819, medtem ko imajo v Sloveniji povprečje 6.719, Gotenici in Kočevski Reki za približno tisoč kilogramov večji povprečje. Za njimi še zaostaja Srednja kmetijska šola Grm, ki v svoji 51-glavi čredi imela lani letno povprečje 5.478 kg, kar ni mnogo več od slovenskega povprečja.

Inž. M. L.

Župan izpolnjuje svoje obljube

Tako na očitke opozicije odgovarjajo iz vodstva občine, za katero trdijo, da jo vodijo strokovnjaki - Na ponedeljkovi novinarski konferenci tudi o delu posameznih resorjev

NOVO MESTO - Na očitke občinski oblasti z županom na čelu, ki so jih na nedavni novinarski konferenci izrekli opozicijski svetniki novomeške liberalnodemokratske stranke, je novomeški župan v ponedeljek, 17. julija, sklical svojo konferenco. Sam se je zaradi zadržanosti sicer ni udeležil, so pa občinski sekretarji orisali dejavnosti na svojih področjih.

Tako je Feliks Strmole govoril o področju komunale in prometa. V zvezi z očitkom liberalnodemokratskih svetnikov, da so kandidijski most zaprli, dela na njem pa ne poteka, je povedal, da je most zaprt zato, ker je dotrajan in je obstajala nevarnost, da bi se pod težo avtomobilov porušil. Ko so most zaprli, so imeli le projekt za sanacijo kovinskega dela, za sanacijo kamnitega dela mostu pa ne. Nekateri so celo predlagali, naj bi most podrli in na njegovem mestu zgradili novega, betonskega. "A ta most je zaščiten kot zgodovinski in tehnični spomenik in je del spomeniško zaščitenega mestnega jedra. Tako smo se odločili, da ga saniramo kot takega," je povedal Strmole. Te dni se je iztekel rok za oddajo ponudb za izvedbo sanacijskih del, v komisiji pa so poleg predstavnikov občine še zunanji strokovnjaki in predstavnik novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. V občinskem proračunu je za sanacijo kandidijskega mostu predvideni 36 milijonov tolarjev, dela pa bodo stala precej več in računajo na pris-

pevek ministrstev za promet in zveze ter za kulturo. Vsekakor pa dela ne bodo stekla pred začetkom septembra.

Osnovno šolstvo in otroško varstvo sta največja porabnika občinskega proračuna. Sekretarka Vasja Fuis je povedala, da je občinski proračun pravzaprav kompromis in da bo marsikaj z rebalansom boljše. "Kljub temu da financiranje področja znanosti in raziskovanja ni obveza občin, kolikor se le da, podpiramo tudi to področje, pa naj gre za sofinanciranje raziskovalnih nalog, preko javnih del za arheološke izkopavanja, ne nazadnje pa imamo 80 štípendistov, in to največ za pedagoške poklice in zdravstvo," je povedala Fuisova. Opozorila je na vse težje razmere v zvezi z begunci in pozvala k humanitarnim akcijam. Tu je še reševanje eksistenčnih vprašanj Romov pa materinski dom, ki bo nared konec avgusta, občino pa bo stal 15 milijonov tolarjev. V šolstvu in otroškem varstvu teče le investicijsko vzdrževanje, medtem ko prave naložbe stojijo,

ker iz državnega proračuna še niso dobili nič denarja, računajo pa na 100 milijonov tolarjev.

Sekretar Judež je na očitke, da občinska oblast zastopava družbene dejavnosti, odgovoril, da imajo družbene dejavnosti toliko denarja, kot je zanje namenjena. Glede Dolenjskega muzeja je dejal, da je ta muzej sicer državna ustanova in da so ji res iz proračuna namenili le milijon tolarjev, vendar da ji pomagajo na druge načine, na primer s sponzoriranjem razstav pa z javnimi deli. Za ZKO pravi Judež, da ima dovolj denarja za izvedbo svojega rednega programa, Društvo prijateljev mladine pa da so namenili ne le 1,2, ampak 2,050 milijona tolarjev. Pohvalil se je še s tem, da bodo v kratkem v Novem mestu spet odprli kegljišče.

V sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora imajo, pravi sekretar Miloš Dular, polne roke dela, med drugim so letos dobili 500 vlog za lokacijsko dokumentacijo in opravili že blizu 340 lokacijskih ogledov.

Na očitke, da občina nima programa, je vodja županovega kabineta Alojz Turk zagotovil, da delajo po programu, ki so ga sprejeli lani jeseni, in da župan izpolnjuje obljube, ki jih je dal svojim volilcem.

A. BARTEJL

Cesta po 15 letih

Povezava Mokronog-Škocjan - Obljuba za Štrit

ŠKOCJAN - Pred nekaj tedni so dokončno asfaltirali 3-kilometrsko cesto med Zburami in Škocjanom in naredili mulde, v teh dneh pa urejajo še brežine. Gradnja te ceste je bila dokaj zamudna, saj so naredili precejšnje število prepustov za vodo, poleg teh pa tudi most čez Raduljo. Cesto med Mokronogom in Škocjanom - odsek Zbure-Škocjan je eden od delov te regionalne ceste - so delali postopoma, in sicer kar 15 let.

Poleg tega, da je posodobila omenjeno regionalno, ima škocjanska občina že za seboj ali pa v načrtu še dve drugi cestni gradnji. Tako so Škocjanci že zgradili 1,8 kilometrov dolgo cesto Klenovik-Bojnik, na kateri urejajo še manjkajoče mulde, kot je povedal škocjanski župan Janez Povšič. Za cesto Bučka-Zavratec pa zdaj delajo projekt. Kot zagotavlja župan občine Škocjan, bodo napeli v občini vse sile za posodobitev te ceste. Take odločnosti se veselijo med drugimi prebivalci Štrita, ki jim ta cesta služi kot glavna pot v središče občine, je pa za zdaj še makadamska.

L. M.

KOMISIJA O ŠKODI

ŠKOCJAN - Občina Škocjan je ustanovila posebno komisijo, potem ko je škocjansko območje pred časom prizadelo neurje s točo. Komisija je obravnavala prijave za oceno škode, ki so jih napisali kmetje in s katerimi želijo doseči odpis ali pa vsaj znižanje davkov.

JAVNA RAZGRNITEV

ŠKOCJAN - Konec prejšnjega tedna so tukaj pospravili komasacijske karte za območje Radulja, ki so bile pred tem dva tedna javno razgrnjene. Omenjena dokumentacija se nanaša na 650 hektarov veliko kmetijsko območje, ki so ga začeli meliorirati leta 1988.

težave. Že zdaj je jasno, da Škocjan v pogajanjih ne bo popuščal, saj ima občutek, da so oblasti doslej zmeraj reševale (škocjansko) romsko vprašanje na svojo pest.

M. LUZAR

ROMI - Fotografija je sicer iz barakarskega romskega naselja Žabjak v Novem mestu, podobna pa je tudi slika v Dobruški gmajni pri Škocjanu, čeprav tu po navedbah Škocjana zelo hitro rastejo hiše za Rome. V prihodnjih pogajanjih, v katerih bo sodeloval Škocjan, bo verjetno govoril tudi o tem, po kakšnih predpisih in običajih so gradili in še gradijo hiše Romom v Dobruški gmajni. (Foto: L. M.)

Bo soglasje za obnovo kotlovnice?

Stanovanjsko podjetje Zarja bi rado obnovilo kotlovnico v Šegovi ulici v Novem mestu - Naložba okoli 80 milijonov tolarjev - Če ne bo soglasja, sodišče

NOVO MESTO - Stanovanjsko podjetje Zarja je kot največji upravnik stanovanj v Šegovi ulici v Novem mestu prevzelo tudi skrb za vzdrževanje skupne kotlovnice, ki ogreva več kot 24.000 kvadratnih metrov stanovanjskih in drugih površin v 17 blokih in drugih večjih objektih ter v 39 vrstnih hišah. Ker imajo zaradi dotrajane kotlovnice - stara je več kot 20 let - že lep čas precej težav z ogrevanjem, so se odločili za temeljito rekonstrukcijo in plinifikacijo te kotlovnice ter hkrati za sanacijo toplovodnega razvoda za stanovanjsko naselje.

"Tako kotlovnica kot toplovodni razvod sta dotrajana in potrebna temeljite obnove, o čemer govorijo tudi pogosti izpadi in visoki stroški zaradi popravil v prejšnjih sezonah," pravijo na Zarji. Po nekaj letih prepričevanja je spoznanje o nujnosti temeljite obnove dozorelo tudi pri večini stanovalcev naselja, ki so večinoma hkrati etažni lastniki, s tem pa tudi slastniki ogrevalnega sistema. Ob rekonstrukciji kotlovnice bi se lahko že letos priključili na mestni plinovod, vendar bodo zadnje besedo o tem rekli plačniki.

Vrednost teh del, vključujoč projektiranje, rekonstrukcijo, izgradnjo plinskega priključka ter ureditev toplovoda po kineti, bi po grobi oceni veljala 78 milijonov tolarjev. Tako bi stroški teh del za povprečno veliko dvosobno stanovanje znašali okoli 200 tisočakov. Za financiranje te naložbe, ki bo za marsikaterega etažnega lastnika velik zalogaj, je Zarja konkurirala za sredstva Ministrstva za okolje in prostor. Kako je s to stvarjo, bo znano te dni, nikakor pa ne morejo dobiti več kot 30 odst. od vrednosti celotne naložbe. Da bi etažni last-

niki lažje prenesli finančno breme, bi lahko pri banki dobili posojilo, ki bi ga lahko odplačevali več let,

• Vsekakor je za rekonstrukcijo kotlovnice potrebno soglasje vseh lastnikov ogrevalnega sistema v Šegovi, teh pa je nekaj sto etažnih lastnikov, nekaj pravnih oseb (trgovina Dolenjke, vrta na Šegovi in na Drski) in lastniki vrstnih hiš. Če bodo vsi dali soglasje, naj bi dela opravili do začetka kurilne sezone, če pa soglasja ne bo, bodo morali odločitve o rekonstrukciji kotlovnice doseči s pomočjo stanovanjske inspekcije ali celo sodišča, kar pa bi dela gotovo precej zavleklo, in to, kot trdijo v Zarji, izključno na škodo stanovalcev.

mesecni obrok pa naj bi znašal 5 do 10 tisočakov.

A. B.

Žužemberški praznik s kaj grenkim priokusom

Počastili 13. julij - Negotovitost v Keku in Ergu

ŽUŽEMBERK - Žužemberčani so letos skromno slavili praznik krajevne skupnosti. V dvorani gasilskega doma so se zbrali člani skupščine, sveta KS, predsedniki društev, gasilcev in gosti. Slavnostni govornik je bil Alojz Zupančič, podžupan občine Novo mesto. Spomnil je na dva pomembna datuma: na leto 1942, ko je bil Žužemberk prvič osvobojen, in na 13. julij 1943, ko je bila ustanovljena 1. motorizirana brigada. Dodal je tudi, da praznuje Žužemberk še en praznik, to je žegnanje v obnovljeni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata. Tudi ostala govornika, g. Klemenčič iz ZŠAF in predsednik sveta Franc Škofca, sta poudarila pomen praznika.

Nasploh se je zadnja leta v Suhi krajini veliko spremenilo. Krajani so dobili nove ceste, nove telefonske priključke. Žal bi bil izglasova-

• SUHOKRANJSKO PRAZNOVANJE - Gasilsko društvo Žužemberk pripravlja za soboto, 22. julija, ob 18.30 na Loki pravo suhokranjsko praznovanje - gasilci bodo predali namenu dve novi pridobitvi: motorno brizgalno Ziegler in hidravlično napravo Weber. Po kulturnem programu bo srečanje prijateljskih gasilskih društev.

ni samoprisepek prav gotovo premalo, če ne bi bilo ljudi na občini, kateri so znali prisluhniti Suhi krajini. KS se jim je zahvalila s slikami domačih slikarjev. Slike so dobili: Boštjan Kovačič, Jože Derganc, Adolf Zupan in Zupančič, predstavnik občine Novo mesto.

Zaskrbljenost pa je v zadnjem času dosti večja zaradi negotovega stanja v tovarni Keko. Delavci so prejšnji teden za tri dni ustavili delo. Skrb za delovna mesta in za delo je zaradi poslabšanja gospodarskega stanja toliko večja, ker je to največji kolektiv v Suhi krajini. Tudi delavci Novolesovega Erga na Dvoru se otepano s težavami. Pomanjkanje naročil, vse hujska konkurenca in "beg" programa v zasebne mizarske delavnice so resen problem 50-članskega kolektiva. Tako se lahko mnogi krajani upravičeno sprašujejo ali je v tem času potreben praznik, čeprav v skromnem obsegu.

S. MIRTIC

V GLOBODOLU GASILSKA VESELICA

GLOBODOL - Tukajšnje gasilsko društvo priredi v nedeljo, 23. julija, s pričetkom ob 16. uri veliko vrtno veselico z bogatim srečelovom. Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel Ivana Puglja, organizatorji pa za jedajočo in dobro kapljico.

Ena gospa je rekla, da je v Delu icaah polno Pionirjevih delavcev. Slišali so, da bodo dobili plačo delnicah...

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

SUHOKRANJSKA NOČ - Začele so se letne kulturne prireditve. Tako bo že to soboto, 22. julija, tradicijska prireditev suhokranjskih igrari. Za zabavo suhokranjskega pevka Irena Vrčkovnik, za jedajočo in pijačo suhokranjski gasilci. Prireditve bodo na Loki.

KONKURENCI NAPROTIL - Vse hujska je tudi konkurenca pri dajanju rib in zamrznjenih jedi, vseh. Večših so morali Kranjčanov ribe v ribogojnico pred domačo pa jim jih pripeljejo pred domačo prag. Ludvik Legan z Dvora, lastnik dveh ribarnic v Novem mestu, je okreplil tudi prodajo na terenu. Sicer z dvema ličnima kombijema. DELOVNA DRUŠTVA - Vse suhokranjske delovne skupnosti so se glas delovnih društev v krajini izgubi v poplavi najrazličnejših novic. Tako letos praznuje radiomaterija iz Žužemberka že 20. letnico delovanja. Vodi jih Dušan Mikec, srečujejo pa se tudi s storskimi težavami. Zelo aktivni so tudi žužemberški upokojenci, ki tere vodi Francka Ožbolt. Imajo preko 240 članov in so delovni več področjih.

V času od 6. do 12. julija so novomeški porodničarji rodili Cvetka Brulc iz Velikih Brusnic, Klavdijo, Milena Stopar iz Velikega Bana - Roka, Biserka Dragoljca iz Črnomlja - Sanjo, Marjano Čemas iz Črnomlja - Tanjo, Marjano Bevk iz Orchovice - Tanjo, Tatjano Žulič z Ostrca - Gregorja, Tatjano Frankovič iz Zapudja - Danijela Alenka Kerin iz Krškega - Jasmin Andreja Šimc iz Dobrave - Marjano Lucija Stopar iz Šentjerneje - Marjano, Nada Zarn iz Šentjerneje - Marjano, Klemenca, Irena Bajkovec, Metlike - Aleša, Melita Brundar iz Klada - Zana, Marija Novak iz Metlike - Niko, Antonija Radojčić iz Karlovca - dečka, Jožica Avsec iz Dolže - dečka, zana Stanpanovič iz Mahičnega - dečka.

Iz Novega mesta: Irena Kokot, Ceste brigad 55 - Boruta, Sokol Juršič iz Trziške ulice 10 - Klavdija

"Tujih nočemo, svojih ne damo!"

Število Romov v Škocjanu se ne zmanjšuje - Romsko naselje postaja neobvladljivo - Romi med seboj in nad druge - "Romi spadajo v delitveno bilanco" - Odškodnina

ŠKOCJAN - Škocjan nikakor ni območje, kjer bi se Romi ustavljali začasno na poti v druge kraje. Nasprotno, tukajšnje ozračje ter možnosti za prehranjevanje in tehnično opremljanje so Rome že v preteklosti tolikanj navdušile, da ne kažejo očitnih želja po odselitvi. Dogaja se, da se nekdanjim škocjanskim romskim domorodcem v zadnjih letih pridružujejo še priseljenci, katerih rojstni kraj je verjetno skrivnost tako zanje same kot za urade, ki naj bi bdeli nad romskimi selitvami.

Člani sveta občine Škocjan, ki so si na eni zadnjih sej belili glave tudi z nerešenim škocjanskim romskim vprašanjem, so opozorili, da romsko naselje postaja neobvladljivo. Sodeč po takratni razpravi, med Romi v škocjanskem naselju ves čas poteka bolj ali manj prikriti plemenski boji, poleg tega pa Romi s svojstvenim vedenjem vznemirjajo tudi druge ljudi.

Škocjanski očevek, ki je očevek svetnikov, župana in tudi drugih prebivalcev, je, da je Romov v Škocjanu preveč na enem mestu. Romi naj bi se bili v zadnjih letih v večjem številu naselili v omenjeni gmajni, občina Novo mesto pa jim preko pristojnih služb tega ni preprečila. Zato je občina Novo mesto po mnenju Škocjana posredni krivec za sedanje razmere, ko razbohoteno romsko na-

selje že moti okolico, ki drugače pojmuje mir, čistočo in poštenje.

Škocjan ne zaostruje vprašanja z namenom, da bi zravnal z zemljo romsko vas na svojem ozemlju. Priznava, da je nekaj čez 20 Romov že od nekdanj v Škocjanu. "Svojih Romov ne damo - tujih nočemo!" je spravljen in hkrati odločen župan Janez Povšič.

Škocjan zahteva, in to je pokazala tudi omenjena seja občinskega sveta, da bi država prevzela skrb za Rome na svoja pleča. Župan pravi, da tudi Romi spadajo v delitveno bilanco, kar gre razumeti kot glasno napoved trdih pogajanj z občino Novo mesto. Po vsem sodeč se bodo za pogajalsko mizo skušali dogovoriti o bodočem številu Romov v Dobruški gmajni in o odškodnini Škocjanu, ki ima z Romi najrazličnejše

Spomin na žrtve

Brane Penca izdal brošuro s popisom žrtev 1. in 2. svetovne vojne

MOKRO POLJE - Brane Penca z Dolenjega Mokrega Polja, ki okoli 15 let zbira podatke o svojem kraju, je pred kratkim izdal zgodovinsko brošuro

Brane Penca

Mokropoljčani s popisom in življenjepisom vseh vojnih žrtev prve in druge svetovne vojne iz domače vasi. Čeprav se ne zanima le za zgodovino vojne, se je za to izdajo odločil ob 50. obletnici zmage nad fašizmom, ki naj bi bila tudi odložitve vsem, ki so dali svoje življenje za svobodo.

Ime vasi izvira še iz časov, ko je stala v dolini v Grobelci in so ljudje zaradi pogostih poplavl svoje hiše preselili na bližnjo vzpetino. Na začetku prve svetovne vojne štela 93 prebivalcev. V prvi vojni je bilo udeleženi kar precej vaških fantov in mož, od teh se štirje niso vrnili domov, vsi pa so padli daleč od doma v tujih deželah. Dosti bolj je kraj prizadela druga svetovna vojna. Vas je v začetku štela 101 prebivalca. Vojna pa je zahtevala življenje 16 fantov in mož; trije so bili civilne žrtve, dva sta padla v boju, dva sta bila ubita med vojno, kar 10 pa je bilo pomorjenih po vojni. Najstarejši je imel 46 let, najmlajši pa še ni dopolnil 11 let.

T. G.

MINISTER BOHINC - Semiški občinarji so se dvakrat odpeljali v Ljubljano k dr. Radu Bohincu, ministru za znanost in tehnologijo, ter se dogovorili za njegov obisk v semiški občini. Dan pred obiskom so še enkrat preverili, če dogovor za torko pretekli teden velja. A v torek so ministru zamenjali čaka. Po enournem čakaniu je župan Janko Bukovec poklical v glavno mesto, ali se je minister morda kje na poti "zagozdil", in osupel zvedel, da dr. Bohinc čaka Semičane na ministrstvu v Ljubljani. Bukovec je od presenečenja lahko izrazil le še: "Res smo majhna občina, toda kaj takšnega..."

INFORMACIJSKA POVEZAVA - Med temi, ki so jih Semičani pripravili za razgovor z ministrom Bohincem, je bila tudi "boljša infrastruktura in informacijska povezava s centrom ter Evropo in svetom za učinkovitejši pretok informacij, znanja, kapitala, tehnologij in ljudi". Tokrat je "informacijska povezava" zgrešila za približno sto kilometrov.

Črnomaljski drobir

MINISTER TAJNIKAR - Črnomaljši so imeli istega dne nekoliko več sreče s čakanjem na ministra kot Semičani. Minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar je na razgovor v Črnomelj zamudil "le" 40 minut. Za zamudo ni obtožil cest, dejal pa je, da je bilo toliko ovinkov, da mu je bilo slabo, zato ni mogel prebrati predloga najemne pogodbe IMP Livarja za Belt. Eden od predstavnikov medijev je prišel do zaključka, da se je minister pred odhodom gotovo posvetoval z državnim sekretarjem za ceste Marjanom Dvornikom, ki je pohvalil prelepe dolenske ceste.

Sprehod po Metliki

BOŽO FLAJŠMAN, NEKDANJI "Upornik brez razloga" in poznejši zagorevajoči Plutov Zeleni, je izdal skupaj s Turističnim društvom Vigred metliškega kopališča okoli leta 1930. Vse tri fotografije so iz zbirke Božidarja Flajšmana, dva je posnel fotograf Maraz, a tretje pa ni znan. Plakat je najbrž namenjen metliškim turističnim delavcem, da bi se zmgali in poskušali dati metliškem kopališču vsaj približno takšen sijaj in urejenost, kot je bil pred dobrimi šestdesetimi leti, ko je Hrvaško in Slovensko povezoval lesen most. Plakat je napisala Tiskarna Povšce.

PRESEDNICA PRIPRAVLJALNEGA ODBORA metliških posestev na grad, Anica Kopinič, je priredila na vseh predstavah, in to vedno na drugi, po mnenju vsevednih izdencov, celo novi obleki. Zavistneži, plasti, šepetajo naokoli, da kultura leIVEN. Pri tem pozablajo, da je Kopiničeva varčna in skrbna ženska in da ni nima s kulturo niti najmanjše zveze.

Trebanjske iveri

PODŽUPANU PRVIČ SPODARNO - Prvak trebanjskih socialdemokratov Jože Vencelj naj bi na predlog župana Cirila Puntevanca postal podžupan. Toda za 9 jih je glasovalo le 7 svetnikov, vzdržali. Pozicija je verjetno prej doletela božja kazen, ker naj bi ZA 50 ODSOTOKOV MANJ USPEŠEN? - Županu Cirilu Puntevanču (LDS) so svetniki za junij letošnji 30-odstotno delovno uspešnost. Ker je objavljeno, da si daje njegov novomeški kolega Franci Kancelija (SKD) izplačevati kar 80-odstotno stimulacijo na plačo, ni znano, ali to pomeni, da je župan trebanjske občine za tistih 50 odstotkov manj uspešen, ker si noče ali ne zna delati tako učinkovite delovne opreme kot njegov kolega v SCENARIJ - Posvet številnih političnih, svetnikov, županov občine "dolenjski" in treh ministrov je bil običajno pripravljen, da se je že za rezervo lokacijo" v zidanico k opari na Gradišče, kjer sta bila podoben kot na uradnem delu gozdarstva poslanec v državnem zboru Alojzij Metelko in trebanjski župan. Skicatelj posveta pa iz znanosti ali namerno večini novinarstva niso poslali gradiv. Izkazal se je, da je upravne enote Milan Rman, ki je novinarjem skopiral vsaj osnove dnevnika; kolegicima z Dela in poslovno celotno gradivo župan. Podoben stisnil k sebi gradivo, ki mu je ljubozno izročil državni svetnik Miroslav Cerar, naš najboljši strojni inženir vseh časov.

ST. 29 (2397), 20. julija 1995

IZ NAŠIH OBČIN

Voda iz Kolpe večkrat oporečna

Črnomaljska Komunalna lahko zagotovi dovolj pitne vode, ki pa ni vedno primerna - Največ težav z vodnima zajetjema v Adlešičih in Vinici, kjer črpajo vodo iz Kolpe

ČRNOMELJ - Na črnomaljski Komunalni se lahko pohvalijo, da se oskrba s pitno vodo v črnomaljski in semiški občini iz leta v leto izboljšuje ter da jim okvare navadno uspe popraviti v kratkem času. Sedaj oskrbujejo z vodo 15.100 prebivalcev v 87 naseljih. Na kanalizacijsko omrežje pa je priključenih okrog 3.200 krajanov.

A četudi Komunalna nima težav s količinami pitne vode tako kot v sosednji metliški občini, opozarjajo, da imajo probleme pri zagotavljanju pitne vode ustrezne kvalitete. Čeprav so v vseh črpališčih plinski klorinatorji, je voda občasno neprimerna za pitje. Predvsem problematični sta vodni zajetji v Vinici in Adlešičih, kjer črpajo pitno vodo iz Kolpe. Zaradi prekratkega reakcijskega časa tako imenovanega rezidualnega klor, kar je posledica premajhnih zmogljivosti vodohramov, je voda večkrat oporečna. Kot je dejal direktor Komunele Bojan Košir, načrtujejo povezavo Adlešičev in Vinice s črnomaljskim vodovodom. Sicer pa se zaradi poostrenega nadzora tako Zavoda za zdravstveno varstvo kot Komunalne kvaliteta pitne vode izboljšuje. Seveda si v Komunalni ne zatiskajo oči pred tem, da je cela vrsta

vodovodov dotrajana in da je njihova obnova neizogibna. Za letos načrtujejo rekonstrukcijo okrog 1.700 metrov vodovoda. V Kašči, Loki pri Pavičičih ter na Železničarski cesti v Črnomlju so obnovili

• Organizacijska enota vodovod in kanalizacija na Komunalni upravlja in vzdržuje 171 km primarnega in 149 km sekundarnega vodovodnega omrežja, črpališča, 1 prečrpavališče, 3 hidropostaje, 2 hidroformni postaji ter 7 vodohranov, v katere je moč spraviti 3.100 prost. metrov pitne vode. Poleg tega vzdržuje še čisti kanalizacijske cevi in vtočne jaške ter vzdržuje čistilni napravi v Semiču in poslovni coni Majer, dve mehanski čistilni napravi v Črnomlju in razbremenilnik deževnih voda.

vodovoda že zaključili, do konca septembra pa jo nameravajo še na Blatniku, v Dragatušu in Podrebru. M.B.-J.

VAŠKA OLIMPIADA NA JUGORJU

JUGORJE - Pri gasilskem domu na Jugorju pri Metliki bo v nedeljo, 23. julija, ob 16. uri tradicionalna zabavna prireditev "Vaška olimpiada", na kateri se bodo ekipe z vse Dolenjske in Bele krajine pomerile v šaljivi vožnji s samokolnic, iskanju zaklada, prenašanju vode, žaganju drv in igri s klobuki. Za zabavo bo poskrbel ansambel Vagabundi.

MAJER SE PREDSTAVI

ČRNOMELJ - V soboto, 22. julija, bo v Črnomlju velika športno-kulturno-zabavna prireditev, namenjena predstavitvi podjetij v poslovni coni Majer. Dopoldne bo teniški turnir znanih osebnosti.

Trinajstica prinesla srečo

V gostilni Ogulin na Čerovcu prva zasebna belokranjska blagovna loterija - Škoda felicia odšla v Novo mesto

GRADAC - V gostilni Ogulin v Čerovcu pri Semiču so v začetku julija pripravili 4. dneve piva Union, ob tem pa tudi prvič tudi žrebanje srečk prve zasebne blagovne loterije v Beli krajini. Od 113 dobitkov jih je bilo okrog 20 večjih vrednosti, glavna nagrada pa škoda felicia, ki jo je dobila Ivica Ogrin iz Novega mesta.

Gostilničar Marjan Ogulin kot glavni organizator in podjetnik iz Gradca Janez Molek kot glavni sponzor loterije sta pretekli teden v Gradcu predala srečni dobitnici in njenemu možu Marku ključke nove

ŠKODA FELICIA ZA IVICO - Organizator prve zasebne belokranjske blagovne loterije Marjan Ogulin in glavni sponzor Janez Molek predajata ključke škode felicie, ki je bila glavni dobitek, Ivici in Marku Ogrinovima iz Novega mesta. Ogulin in Molek sta zagotovila, da bo loterija postala tradicionalna.

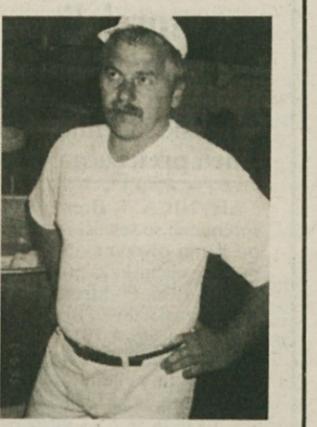
škode. Ogrinova, ki še vedno ni mogla dojeti, da se ji je nasmehnila takšna sreča, je povedala, da praviloma ne igra iger na srečo. Kakšno srečko kupi le na veselicah, a bolj zato, da podpre organizatorje, kot da bi pričakovala dobiček. "Srečka je imela na koncu številko 13 in prinesla mi je srečo. Pred žrebanjem sem se šalila, da bom šla delat vozniški izpit, če bom zadela avto. Sedaj ga bom šla najbrž zares," se nasmehe Ivica, ki je bila avta še toliko bolj vesela, ker imajo sedaj 12 let starega avdija in si ne mlajšega, kaj šele novega, ne bi mogli privoščiti vsaj še nekaj let. Z možem sta namreč vložila veliko denarja v obnovo nekdanje podružnične šole na Črešnjevcu, kjer ima Marko mizarško delavnico. M.B.-J.

Dobro sodelovanje s pobratimi

Metlika že vrsto let tesno sodeluje s pobratimi iz Italije, Avstrije in Hrvaške - 2. in 3. septembra bo srečanje ob 25. obletnici pobratenja med Metliko in Wagno

METLIKA - Občina Metlika je od leta 1968 pobratena s italijansko občino Ronchi del Legionari, od leta 1970 z avstrijsko občino Wagno ter od leta 1982 s hrvaško občino Ozalj. Občine Metlika, Ronke in Wagna so v teh letih tesno sodelovale.

Uradna srečanja vodstev občin so praviloma vsako pomlad, a tudi vedno ob srečanju prebivalcev vseh treh občin, ki potekajo izmenično vsaki dve leti v eni od občin. Srečanja društvenih in organizacij potekajo v njihovi organizaciji. Tako izmenjujejo obiske in nastope kulturno-umetniška društva, športna društva, ribiči, gasilci, borci-veterani in drugi. Vsako leto letujejo v eni od občin tudi otroci in prav sedaj je po deset otrok iz Metlike in Ronk na počitnicah v Wagni. Vinogradniki iz Ronk in Wagne pa sodelujejo s svojimi vini vsako leto tudi na razstavi belokranjskih vin v okviru metliške Vinske vigrede. S sosednjo občino Ozalj so Metličani sodelovali predvsem na področju gospodarske infrastrukture, zdravstva, kmetijstva, varovanja Kolpe in revitalizacije višinskega dela obeh občin.

Martin Kašič

mačiji je živel še 5 sester in 2 brata, vse prej kot razkošno, zato smo dobesedno vsi otroci skušali čim prej priti do svojega kruha. Brat mirenskega frijerja Cvelbarja je imel pekarno v Trbovljah, kjer sem se priučil za peka. Zdaj imam 26 let delovne dobe, od tega 14 let v Trebnjem, prej pa sem delal pri mirenskem peku Lončarju. Z izobraževanjem ob delu sem pridobil kvalifikacijo. Nikoli mi ni bilo žal, da sem se odločil za ne ravno lahek poklic, ki terja nočno delo.

Občine Ronke, Wagna in Metlika načrtujejo v letošnjem letu vsaj še tri večje skupne akcije. Tako bo 2. in 3. septembra v Metliki srečanje ob 25. obletnici pobratenja med Metliko in Wagno. Praznovanja se bo predvidoma udeležilo okrog 100 gostov iz Italije in Avstrije, zato se je občina že obrnila na občane, da bi pomagali pri organizaciji srečanja, predvsem pa, da gostom ponudijo prenočišča. Sicer pa bo septembra tudi srečanje borcev NOB iz Metlike ter prebivalcev krajevnih skupnosti Suhor z borci brigade Fontanot iz Ronk. Otroci osnovnih šol iz Metlike in Wagne pa bodo sodelovali v projektu "Mladi 2.000", ki ga vodi italijansko ministrstvo za šolstvo. Ob zaključku projekta bodo izdali trojezični zbornik prispevkov. Z občino Ozalj pa v Metliki načrtujejo stike na enak način in v podobnem obsegu kot doslej. M.B.-J.

V SOBOTO NOČ NA KOLPI

GRIBLJE - Turistično društvo Griblje prireja v soboto, 22. julija, že tradicionalno kulturno zabavno prireditev, Noč na Kolpi. Ob ansamblu Nočna izmena iz Celja, nastopajo pevka Helena Blagne in Alberto Gregorič. Vmes pa bo samostojno nastopala tamburaška skupina iz Dragatuša, program pa bo povezovala Vera Marušič.

PRIJAVA ŠKODE ZARADI TOČE

ČRNOMELJ - Do 1. avgusta je v občini Črnomelj mogoče prijaviti škodo, ki je nastala zaradi neurja s točo. Obrazci se dobijo na Kmetijski svetovalni službi, Kolodvorska 34, ali na črnomaljski občini, soba št.1., in na referatu za komunalno infrastrukturo - za prijavo škode na objektih.

BELA KRAJINA KOT PROVINCA

VINICA - Črnomaljski odbor Slovenske nacionalne stranke pripravlja za soboto ob 18. uri ustanovitev pododbora za Vinico, uro pozneje pa vabi vse člane stranke in simpatizerje v gasilski dom na Vinici, kjer bo okrogla miza na temo "Bela krajina kot provinca". Gost okrogle mize bo predsednik SNS Zmago Jelinčič.

BELOKRANJSKI LIKOVNI BIENALE V METLIKI

METLIKA - Belokranjski muzej v Metliki vljudno vabi na otvoritev razstave 4. belokranjskega likovnega bienala, ki bo v petek, 21. julija, ob 20. uri v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu. Razstava bo na ogled do 4. avgusta.

Osemkrat prvi

Črpalka v Vinici nadaljuje s tradicijo

VINICA - Petrol organizira od leta 1986 med svojimi šestimi enotami v Sloveniji tekmovanje o urejenosti servisov, poslovanju in odnosu do strank. V brežiški enoti je bencinski servis v Vinici kar osemkrat osvojil prvo mesto. Le lani je bil drugi; prvo mesto pa je takrat zasedel črnomaljski bencinski servis, ki ga vodi Bogomir Hudak, ki je bil dolga leta poslovodja v viniškem servisu. "V Vinici tudi po odhodu Hudaka, od katerega smo se veliko

Tine Balkovec

naučili in smo mu hvaležni, nadaljujemo s tradicijo urejenega bencinskega servisa," pravi poslovodja Tine Balkovec, ki je na tem bencinskem servisu od leta 1984. In v čem je skrivnost viniškega uspeha? Balkovec pravi, da s sodelavcem Jožetom Radovičem vesta, da morata skoraj vse postoriti sama. Ne moreta se zanašati na druge, koliko le na snazilko, ki pride vsak drugi dan. In stranke so očitno zadovoljne. Po Tinetovih besedah predvsem ne skoparijo s pohvalami Hrvati. Urejenost servisa je tudi pomemben kamenček v mozaiku razvoja turizma. Tega ni prezrla niti Turistična zveza Slovenije, ki je v zadnjih nekaj letih Viničanom v kategoriji bencinskih servisov kar dvakrat podelila "Pečat gostoljubnosti". V prihodnje pa bo gotovo vsaj še razlog več za priznanja, saj nameravajo letos obnoviti notranjost servisa, ki je star že 20 let, ter s tem še izboljšati ponudbo. M.B.-J.

VLADO KRESLIN IN BELTINSKA BANDA

METLIKA - V okviru metliških kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" bo v soboto, 22. julija, ob 21. uri na grajskem dvorišču nastopil Vlado Kreslin z Beltinsko bando. Ker se godci, ki so privekali na svet v začetku tega stoletja, le še občasno odločijo za nastope, bo njihov koncert v Metliki še toliko večji spektakel. Če bo slabo vreme, bo prireditev v športni dvorani metliške osnovne šole.

Poje trebanjskemu turizmu navček?

Turizmu ne, prej TIC-u, ki naj bi prispeval k promociji občine Trebnje - Studio 5 Marka Kapusa je prekinil pogodbo z občino - Bo občina našla drugega izvajalca?

TREBNJE - "Stopnja razvitosti turizma v trebanjski občini se ne omogoča zasluzka s turistično informacijsko in promocijsko dejavnostjo. Trdno sem sicer prepričan, da se bo tudi od te dejavnosti dovolj kmalu dalo živeti, toda sklep občinskega sveta o, po mojih izračunih, manj kot 50-odstotnem financiranju Turistično informacijskega centra (TIC), ki ste ga sprejeli na seji sveta 5. julija letos, je vendarle močno preuranjen," je sporočil trebanjski samostojni podjetnik Marko Kapus občinskemu svetu Trebnje razloge, zakaj se je odločil, da njegov Studio 5 s 6. julijem prekine poslovno sodelovanje z občino Trebnje.

Občinski svetniki so namreč na že omenjeni seji skoraj soglasno (le eden je bil proti) zahtevali od dosedanjega pogodbenega partnerja Studia 5 poročilo za leto 1994 in za letošnji, iz katerega bo jasno razvidna poraba proračunskih sredstev. Navkljub pisni informaciji Studia 5 in strokovne službe so namreč ugotavljali, da imajo še premalo informacij, ker niso dobili v roke poročila o opravljenem delu in o programih. Svetniki so sicer menili, da je turistična informacijska dejavnost potrebna. Predlagali so skle-

je Kapus izpeljal nekaj pomembnih projektov, pri čemer ne gre zanemariti niti 11 turističnih zložen oz. prospektov ne nadvse uspešene

• Spomniti kaže, da se je potem, ko je Marko Kapus odstopil kot predsednik mokronoškega turističnega društva in organizator dolgoletne Dolenjske kresne noči v Mokronogu, prireditev, kakršne bi bili veseli mnogo večji kraji, naglo sesula in nič ne kaže, da bo spet kmalu oživela. Kaj se utegne zgoditi s TIC-em, ali so se Trebanjci zlahka pripravljeno odpovedati njegovemu poslanstvu in celo ljudem, ki so nekaj koristnega naredili za promocijo njihovih krajev in občine?

predstavitve občine Trebnje na zadnjem sejmu Alpe - Jadran Svoboda gibanja. P. PERC

Stečajniki so pogosto grobarji

Vrsta stečajev se razpleta neugodno za Posavje - Odliv kapitala, ukinitve proizvodnje, prepočasni stečaji, slabi odnosi med stečajnimi upravitelji in najemniki

KRŠKO - V Posavju je trenutno v stečajnem postopku 15 podjetij, v brestaniškem Sigmatu pa je bil stečaj zaključen novembra lani in v sevniški Žagi končan maja letos s prisilno poravnavo. Novoizvoljeni upravni odbor območne gospodarske zbornice za Posavje je na svoji prvi seji ugotovil, da je obseg stečajev glede na gospodarski potencial regije velik in da za povrhu postopki v nekaterih primerih ne potekajo ugodno za regijo.

V Posavju menijo, da bi morali biti stečaji priložnost za prestrukturiranje podjetij, ki sicer imajo težave, a hkrati tudi možnosti za obstoj na tržiščih. V regiji sta le dve podjetji v postopku likvidacije (Clann, družba za proizvodnjo, trgovino in posredovanje iz Loke pri Zidanem Mostu, in Makro, Obrtna zadruga Sevnica), medtem ko naj bi ostalim podjetjem...

Posebej problematične so še vedno zadeve okrog stečaja preobraznega nekdanjega krškega SOP-a. V Klearju, kot smo že omenili, postopek teče prepočasi, SOP Novoline pa nima nepremičnin. Proizvodnja v nekdanjem velikemu stoji, menda predvsem zaradi previsokih najemnin, kapital pa je odtekel iz regije s pomočjo Sklada za razvoj. V lasti Sklada so po neuradnih podatkih še 4 podjetja: Stilles Sevnica, SOP Krško (bivša SOP Oprema), Metalna TGS Senovo (v okviru Metalne Maribor) in Inkos Krmelj (Sklad ima še 5-odst. delež). Sklad je predlagal 7 posavskih podjetij za stečaj, 3 podjetja pa je prodal.

Dvojmoč, so dolžni tudi najti takega kupca, ki bo oživil proizvodne programe. To je tudi ena od najglasnejših zahtev zadnje seje upravnega odbora regijske zbornice.

Zahtevali so še pospešitev stečajnih postopkov v SPE Krško, v Sava papirju Krško in SOP Klear Krško. Posebno za slednja dva so člani odbora ugotovili kritično stanje in pri tem posumili, da počasnost služi tudi osebnim koristim stečajnega upravitelja. Nasploh so mnenja, da je treba izboljšati odnos med stečajnim upraviteljem in najemniki.

Zavzeli so se tudi, da se s čimprejšnjim javnim razpisom o prodaji pospeši reševanje stečaja v podjetjih nekdanje Kovinarske Krško, kjer je premoženje ovrednoteno, vendar ga še niso niti poskusili prodati.

V Tehnoloških sistemih Sevnica je premoženje prodano in tudi plačano, v SPE Krško kljub štirim razpisom ne najdejo kupca za nepremičnine, v Tovarni konstrukcij Krmelj se ubadajo z denacionalizacijo in vrnitvijo premoženja v naravi, v krškem Vidmu so ponovili razpis za prodajo premoženja (vendar tu proizvodnja teče), v Kovinoplastu iz Jesenic so nekaj premoženja prodali, sicer pa ne najdejo kupcev za nepremičnine.

B. DUŠIČ GORNIK

Počitniškega dela za vse ni

Velika ponudba, še večje pa povpraševanje - Po ceniku servisa najnižja tarifa 330 tolarjev na uro

KRŠKO - Podružnico mariborskega študentskega servisa v Krškem, ki pokriva vse tri posavske občine, med počitnicami obišče zelo veliko mladih. Samo v zadnjem tednu junija se je v ta študentski servis vpisalo 61 dijakov oz. študentov, ki prek "študenta" niso še nikoli delali. V juniju so vsi skupaj zaslužili 9 milijonov tolarjev, v juliju in avgustu pa bo ta znesek še mnogo večji.

Največ ponudb je za delo v gostinstvu; možnost za tovrstno delo se je povečala tudi z novim študentskim servisom v Portorožu, zato se mladi podajajo na delo tudi v Primorje, kjer so ljudje iz notranjosti države bolj zaželeni. Največji zaposlovalci v Posavju so trenutno Kostak Krško za delo v Nuklearni elektrarni, Terme Čatež, Agraria Brežice, Tespak Brestanica, Počitniška skupnost in seveda podjetniki. Dela je kar veliko, povpraševanja pa še več, zato se lista čakajočih nikoli ne sprazni. Res je tudi, da bi bilo dela za vse, če bi bili mladi pripravljene sprejeti vsako delo.

Delodajalci se lahko pri plačilu zgledujejo po ceniku študentskega servisa, ki velja od 1. julija. Tako je po tem ceniku ura težjega fizičnega dela od 600 tolarjev dalje, lažja fizična dela so od 330 tolarjev na uro za zlaganje pisarniškega materiala ali strežbo brez inkasa, od 420 tolarjev za delo kurirja, do 500 tolarjev za delo figuranta ali pomoč v gospodinjstvu. Voznik B kategorije po ceniku dobi od 500 tolarjev naprej na uro, voznik C kategorije od 600 tolarjev, varuška od 350, medicinska sestra od 420, prodaja na sejmju od 450 tolarjev naprej na uro.

Še bolj je vrednoteno delo študenta višjega letnika ali absolventa: za pomoč pri risanju načrtov je urna postavka od 900 tolarjev na uro, samostojno risanje od 1.100 tolarjev, prav toliko za vodiča, receptorja z znanjem tujega jezika in za samostojna računovodska dela. Čeprav je po ceniku študentskega servisa najnižja urna postavka 330 tolarjev, pa mnogi delodajalci mladim delavcem plačajo manj, tudi le 200 tolarjev na uro.

T. GAZVODA

KONEC RAZBURJENJA ZARADI IZKAZNIC?

LJUBLJANA, BREŽICE - Kot sporočajo iz brežiške zbornice naj bi po dogovoru med Obrtno zbornico Slovenije, Zavodom za zdravstveno zavarovanje in Republiško upravo za javne prihodke slednja poslej dajala pooblastila zasebnikom, ki redno plačujejo prispevke, da bodo lahko sami potrjevali zdravstvene izkaznice. Neplačniki bodo morali še vedno pred potrditvijo izkaznic na Zavodu dokazati, da so poravnali vse prispevke.

VELIK ODZIV NA TESTIRANJE

BREŽICE - Tukajšnja svetovalna služba Zavoda za kmetijstvo je presenečena nad velikim odzivom kmetov na testiranje škropilnic. Na poziv službe se je tokrat odzvalo kar 200 kmetov, tako da so imeli težave z organiziranjem pregledov, saj jim uspe pregledati le 10 do 15 škropilnic na dan. Zato poteka testiranje cel mesec, uporabniki pa so dolžni imeti potrdilo o testu, ki velja 3 leta.

PREDSTAVILI SO SE

ČATEŽ OB SAVI - Včeraj dopoldne je bila na parkirišču pri hotelu Terme poslovna predstavitev slovenskih inovacij za predstavnike UN-PROFOR, UNCRO, humanitarnih organizacij, gospodarstva in trgovinskih organizacij Slovenije in Hrvaške. Predstavili naj bi predvsem nove bivalne oblike prenosnega sestavljenega bivalca z opremo za sanitarne, ambulantne, spalne, poslovne in rekreacijske namene; naprave in izdelke za preživetje in bivanje v težkih pogojih; izdelke, opremo in naprave za nove oblike prehrane ter za široko potrošnjo, domače delo, šport in obrt.

KAPELSKI GODBENIKI IGRAJO ŽE 140 LET

KAPELE - 140. obletnica ni kar tako in če jo slavi pihalni orkester, se spodobi, da je poslava bučna. Pihalni orkester Kapel bo za to poskrbel konec tega tedna. V soboto ob 19. uri bo slavnostni koncert orkestra, da bo večer še zanimivejši pa bo z dodatnim koncertom poskrbel Alpski kvintet s tremi ljubiteljem glasbe poznanimi imeni: Otom Pestnerjem, Ivanko Kraševcem in Branko Kraner. Gosta večera bosta še ansambel 40 x band in Jože Galič.

V nedeljo popoldne bodo Kapelci nadaljevali s slovesnostjo. Ob 16. uri se bo domačim godbenikom v povorki skozi kraj pridružil še nekaj starih in priznanih orkestrorov: iz Hrastnika, Loč, Senovega, Sevnice, Krškega, Proseka, Kostanjevice in Metlike. Na osrednji nedeljski prireditvi bo slavnostni govornik minister za kulturo Sergij Pelhan, nato bo zabava z ansambelom Karavan's. Vse napovedane prireditve - njihov generalni sponzor je podjetje AFP iz Dobove - bodo ob vsakem vremenu.

- *Ljubezen, dolgovi in smrad se ne dajo skriti. (Slovaški pregovor)*
- *Ni slabšega gospodarja od bivšega sluga. (Italijanski pregovor)*
- *Gostov se dvakrat razveselimo: ko pridejo in ko odidejo. (Ruski pregovor)*
- *Vsak krčmar ima rad pijanca, samo ne za zeta. (Judovski pregovor)*

PREŽENIMO DOLGČAS - O težavah z razsvetljavo na kostanjevskem otoku smo že pisali in takrat je Kostanjevica celo za trenutek dobila luč, ki pa je svetila le nekaj večerov. Kakšna politika je bila to, nam ni znano, prav gotovo pa ho to soboto mesto okrašeno in osvetljeno za vse temne noči nazaj. Še več, poleg Kostanjeviške noči, kjer bo igral ansambel Juhej, nekateri gostilničarji obljubljajo še dodatno glasbo v živo. Seveda na svojem pragu. Pa naj kdo reče, da se z vsemi štirimi ne borimo za boljši turistični jutri, čeprav vsak vleče za svoj koncev!

DIREKTNO - Če nekateri v Kostanjevici varčujejo z elektriko, pa drugi v Krškem z barvo. Novo črpalno OMV so resda zgradili v rekordnem času, niso pa ob tem primerno uredili ceste, ki pelje mimo. Barvne oznake na tleh bi gotovo pomagale marsikomu, da bi se še pravi čas zognil pločniku, v katerega se izteče krajnji desni pas ceste. Tako vozniški tavajo po cesti. Domačini zdaj že vedo, da je treba peljati bolj po uredini, prišleke pa cesta pelje naravnost v pločnik.

HLADNI - Potrdilo o tem, da je proizvodnja papirja v Krškem dobila novega lastnika, smo novinarji dobili že na parkirišču, kjer so nas čakala parkirna mesta v senci. Drugo prijetno hladno presenečenje nas je čakalo v sejni sobi. Bila je, enkrat za spremembo, ohlajena s klima napravo. Kaže, da so novi lastniki hladni in preračunljivi tipi. Hlajenje vobe je žal trajalo samo določen čas.

ZASTRUPITEV - V ponedeljek pogovorov slovenskega in hrvaškega gospodarskega ministra o meddržavnem dogovoru okrog nuklearke ni bilo. V Ljubljani so hrvaško delegacijo čakali zaman. Pogovori so bili odpovedani, ker se je vodja hrvaške delegacije zastrupil s hrano. Še doma, sicer bi bil zanjo kriv Tajnik(ar). Maks Tajnikar.

Novo v Brežicah

RAZLIKA - Hotel Toplice na Čatežu so postavili na istem mestu in ga zgradili v enakem slogu, kot je bil njegov 70-letni predhodnik. Je pa med eno in drugo zgradbo nekaj razlik. Stari hotel ni imel gretja, medtem ko novi nima klima naprav. V novem se ne bo zaradi mraza, NA MEHKO - Le redkokateremu brežičanu uspe priti v sam slovenski vrh. Če že komu, potem je obsojen vzponu pristal na trdih tleh. Z atletom Juratom Rovanom je drugače, vajo. Zdravi konkurenčni boj mu je spet vili novih moči, da je premagal kolega tekmeča, mu vrnil milo daro ter mu odvzel pravkar osvojen državni rekord v skoku s palico.

LIV AJD - V Brežicah najbolj poslušana radijska postaja z najdaljšim imenom na tem koncu - Radia Posavje, Studio Brežice - je oni dan poročala o dogodkih, ki so se v urin in zaprtih umnih mož ter številni pomembni dogodki se je prepoznava znašel še neki sprva nepredvidni dogodek. Ravno tisti dan je namreč, tako so povedali, mi koncerta "liv ajd". Slednja napoved je bila bržkone namenjena treningu angleščine. S ponosom ugotavljamo, da nam je uspelo razvozlati uganko. Odgovor: Napovedovalka je mislila koncert Live aid, kar se po radiju reče "live ed". S Širokim e.

NEPREVIDNO ZAVILJANJE V LEVO - **KRŠKO** - 29-letni K. K. je vozil Cesti krških žrtev v smeri proti pravemu. Pri gostilni Šinkovec je zavil v levo na parkirni prostor in tam prednost nasproti vožečemu avtomobilu vozilu, ki ga je vozil 24-letni C. P. Vozili sta trčili, nato pa ju je odloščilo na parkirni prostor, kjer je vozilo K. K. zadelo v avto, ki ga je vozil C. P., ki je sedel na zadnjem sedežu vozila voznika C. P., se je hudo poškodoval, voznik C. P. pa lažje.

ODPELJALI KOMBI NEZNANO KAM - **BREŽICE** - 10. julija je v dopoldnem času neznanec v Brežicah odpeljal kombi Mercedes 208 D, sive barve, registrska številka ZG 1111. Na vratih in na zadnji strani vozila je napis Merma AMZ.

ST. 29 (2397), 20. julija 1995

Spet lepa, kot je bila prej

Obnovili podružnično cerkev v Koritnici pri Raki

KORITNICA - Cerkev sv. Petra v Koritnici je lepša, bolj cela in trdnjša, kot je bila v zadnjih desetletjih. Za to imajo zasluge domačini, ki so zavihali rokave, prinesli zidarstvo, tesarstvo in drugo orodje in stavbo obnovili. Ljudje pri Koritnici posebej pozorno omenjajo ime Toneta Kralja. Tone, doma je z bližnjih Celin, je veliko časa prebil na lestvi na zidu in na strehi koritniške cerkve. "No, to je res, da sem veliko tukaj pri cerkvi, ampak nikar ne pozabite omeniti drugih. Kakšnih 25 gospodinjstev sodeluje pri obnovi. Seveda je z nami tudi župnik z Rake Franc Levičar," je pred časom povedal Tone Kralj.

Če ne bi cerkve obnavljali s tolikšnim veseljem, bi jih to delo lahko precej utrudilo, saj so morali opraviti nešteto malenkosti, kakršnih marsikateri od udeležencev ni delal niti pri gradnji lastne hiše. Cerkev je pač posebej narejena hiša.

Posebnosti je občutil skupaj s "sotrpini" na lastni koži tudi Kralj.

Povedal je, da so prišli gledat cerkev v Koritnico tudi ljudje iz Ljubljane, ki skrbijo za spomeniško varstvo, pa niso vedeli, kako narediti nek ukvirjen zid. Potem so domačini, med njimi seveda spet Tone, sami naredili posebej oblikovane modele za beton.

Ko smo se pred časom oglasili v Koritnici, je bil tam župnik Vinko Klančar, ki zdaj sicer živi v Celju, drugače pa dobro pozna razmere v župniji Raka, v katero spada tudi koritniška podružnica. Zelo je pohvalil trud domačinov: "Zagreti so. Gotovo drži roko nad njimi župnik, toda ljudje so tisti, ki vso stvar izvajajo. Ključna je znanost. V glavnem je narejeno vse zastoj."

Cerkve v Koritnici je dobila novo zunanjo podobo. Notranjost bi bila kar v redu, a kaj ko so jo v preteklosti skazili tatovi, ki so ukradli veliko kipev. Do danes domačini niso izvedeli, kateri ljudje so odnesli te stvari.

L. M.

CERKEV OBNOVILI - Domačini pri obnovi cerkve v Koritnici niso štelili ur. Na predvečer letošnjega žegnanja - do žegnanja je morala biti cerkev kar najbolj obnovljena, okolica pa urejena - se je delovna ekipa takole za trenutek postavila pred fotoaparati. (Foto: L. M.)

HOTEL TOPLICE SPOMINJA NA ZAČETKE - Na Čatežu se je prvi zdraviliški turizem začel leta 1925, ko grofje Attemsi dali zgraditi za tiste čase soliden hotel v švicarskem slogu, ki je imel spodaj deset kabin za kopanje, v prvem nadstropju pa 23 sob s 33 posteljami. Pozneje so za preprostejše obiskovalce dogradili še dependanso z 12 sobami s skupno 53 ležišči in 11 kabinami za kopanje, leta 1951 pa prizidek s 30 sobami in 12 kopalnimi kabinami. V preteklem letu so se v Termah odločili: očaka čateškega turizma so porušili in mu postavili dostojnega naslednika. (Foto: B. D. G.)

Hotel s pridihom preteklosti

Minuli petek odprli garni hotel Toplice - Namesto starega postavili nov hotel v starem slogu - Terme Čatež bogatejše za 48 postelj za boljše goste

ČATEŽ OB SAVI - V zdravilišču Terme Čatež je bilo prejšnji teden nastanjenih čez 2.000 gostov, v noči od petka na soboto pa so prvi gostje že tudi prespali v najnovejšem, šele v petek opoldne odprtem garni hotelu Toplice. Z otvoritvijo druge letošnje večje naložbe so toplice dobile 24 sodobno opremljenih dvoposteljnih sob, zajtrkovalnico in aperitiv barom.

Hotel se nahaja v središču zdravilišča in v neposredni bližini zimske in letne Termalne riviere, značilno zanj pa je, da so ga zgradili točno na mestu, kjer je še marca stal leta 1925 zgrajeni stari hotel Toplice, ki so ga dali zgraditi tedanji lastniki grofje Attemsi, danes solastniki Term Čatež. Po strokovnih predlogih arhitekta Filipčiča so stavbo zgradili v enakih dimenzijah in z enako podobo, kot je bila prvotna.

Za gradnjo hotela so Terme odštete 160 milijonov tolarjev, kar je več, kot bi jih stala postavitev običajnega hotela. Za specifično gradnjo so se odločili predvsem zaradi ureditve okolice (stari zapuščen hotel je klical k ukrepanju) in zaradi imidža podjetja. Hotel je seveda posodobljen, saj je bil prvotni hotel Toplice grajen zgoraj iz brun in znotraj le ometan ter kot tak služil le za poletne goste. Zdaj so stene lesene samo na zunanji strani. Poleg tega je k njemu mogoč dostop z avtomobi-

lom, na podstrešju pa so urejene tudi sobe, čeprav so zaradi omejenega prostora nekoliko manjše.

Potem ko so junija za popestritev nove poletne sezone kopalcem zgra-

dili nov bazen z valovi ter dopolnili in povečali restavracijsko ponudbo, je bilo tudi v času otvoritve novega hotela na poletni Termalni rivieri, kjer je v vročih poletnih dneh množica kopalcev, še tretje gradbišče. Že v začetku julija bodo namreč v Termah odprli nočno zabavišče na mestu, kjer je bilo nekoč kegljišče. Te dni v Termah tudi montirajo opremo za lastno pekarno, posodablajo pa tudi zdraviliški dom. B.D.-G.

SPOROČILO ZA JAVNOST

Uporabnikom telefonskih storitev sporočamo, da bodo od 24. julija 1995 dalje spremenjene klicne številke za telefonske naročnike na območju avtomatske telefonske centrale Globoko. Kličoči bodo o spremembah obveščeni preko avtomatskega odzivnika. Od 24. do 26. julija bodo krajše prekinitve in motnje v telefonskem prometu s telefonskimi naročniki v Globokem. Vzrok motenj bodo nujna dela, ki so povezana z zamenjavo telefonske centrale in števil, prekinitve pa bodo zaradi preusmeritve krajevnega omrežja. Za motenost telefonskega prometa se opravičujemo ter prosimo, da spremembo števil z razumevanjem sprejmete. TELEKOM Slovenije Poslovna enota Novo mesto

Z igro ohranjajo ljudske običaje

Bernarda Starašinič iz Črnomlja, ki uspešno vodi otroško folklorno skupino in raziskuje ljudsko blago, za svoje požrtvovalno delo prejela Župančičeva priznanje

ČRNOMELJ - V Črnomlju so nedavno podelili Župančičeva priznanja za dosežke v kulturi. Diplomlo je med drugimi prejela tudi Bernarda Starašinič, profesorica razrednega pouka na črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca, ki že vrsto let uspešno vodi otroško folklorno skupino in raziskuje ljudsko izročilo Bele krajine.

Ljubezen do belokranjskega ljudskega blaga se je pri Bernardi Starašinič porodila že v osnovni šoli, ko je plesala najprej v šolski folklorni skupini, potem pa v črnomaljski folklorni skupini "Zeleni Jurij". Ko je po končanem šolanju začela poučevati na Prevolah v Suhi krajini, je poskušala tudi učiti belokranjske plese, ki pa tamkajšnjim otrokom niso bili tako blizu. Veliko lažje je bilo, ko je pred šestimi leti prišla poučevati na osnovno šolo Mirana Jarca. Takoj je začela s folklorno skupino, a kmalu spoznala, da za otroke niso primerni plesi, ampak morajo oživljati nekdanje otroške običaje. Gradiva o tem pa je malo, zato je bila prisiljena postati raziskovalka. V raziskovanju se je celo tako poglabila, da si je za diplomsko nalogo izbrala naslov "Ljudsko izročilo Bele krajine pri pouku na razredni stopnji".

A ne le da so se učenci z učiteljico Bernardo prelevili v raziskovalce, pri prikazu običajev so morali veliko

narediti sami. Izdelovali so ljudska glasbila, šivali oblečila po zgledu starih oblačil, naredili Zelenege Jurija. Ko so pripravljali gregorjevo, so poiskali spomladansko reso celo v okolici Starega trga. A kar je najpomembnejše: Starašiničeva zna na pravi način pritegniti otroke.

Bernarda Starašinič

"Ljudskih običajev se učijo preko igre, tako da se niti ne zavedajo, da gre v resnici za učenje. Nad takšnim delom so navdušeni. V veliki meri se vključijo v folklorno skupino otroci, ki sem jih učila v 3. razredu, in vztrajajo do konca osnovne šole. Dobro pa bi bilo, če bi imeli kje plesati tudi, ko končajo osemletko," pravi Starašiničeva.

Njena folklorna skupina sodi ne le med najboljše v Beli krajini, ampak tudi v Sloveniji. Trikrat je namreč nastopila na reviji otroških folklornih skupin Slovenije ter se predstavila na festivalu Otroci in umetnost v Mariboru. Bernardi idej zagotovo ne bo zmanjkalo, sicer pa jih imajo na osnovni šoli Mirana Jarca toliko, da imajo kar dve folklorni skupini, drugo vodi Milka Kocjan.

M. BEZEK-JAKŠE

NAGRADNA UGANKA

ŠKOCJAN - Tukajšnja knjižnica želi na različne načine spodbuditi k branju. Tako tudi zastavlja vsak mesecem bralcem novo nagradno uganko, ki je izobešena na oglasni deski in s tem dosegljiva najširšemu krogu ljudi. V eni zadnjih ugank so obiskovalci knjižnice ugotavljali, kam spadajo prikazane knjižne ilustracije.

DANES KONCERT V CERKVI NA TRATI

KOČEVJE - V cerkvi na Trati v Kočevju, ki je razglašena za kulturnozgodovinski spomenik, bo danes, 20. julija, ob 20. uri koncert. Nastopila bosta Tamara Žagar (sopran) in Andraž Hauptman (klavir). Tamara Žagar je študentka 4. letnika glasbene pedagogike na Akademiji za glasbo v Ljubljani, hkrati pa nadaljuje študij petja na Glasbeni visoki šoli na Dunaju. Profesor Andraž Hauptman pa ob pedagoškem delu nastopa in snema kot pianist in dirigent.

Gre za dajanje, ne zgolj jemanje

Poletna šola za 19 Zoisovih štipendistov v Kostanjevici na Krki: Posavje - skupno ognjišče 95 - Arheološka in likovna delavnica - Graditelji identitete Posavja

KOSTANJEVICA - "Ko bodo odnesli dijake domov te slike, upam, da jih bo utrdilo v prepričanju, da ni vse kič, kar je ljudsko in kar je živopisno," je poudaril ob zaključku letošnje poletne šole za nadarjene srednješolce sevniški akademski slikar Alojz Konec.

Konec je bil na letošnji likovni delavnici v okviru poletne šole sevniške območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje Slovenije (RZZ) mentor deseterice Zoisovih štipendistov. Z dijaki je raziskoval ljudsko slikarstvo na steklu v Posavju. Po Končevih besedah je to slikarstvo še skorajda neraziskano, velik del tega ljudskega blaga pa je v šestdesetih in sedemdesetih letih izgubil čez mejo, za marko. Dijaki so na likovni delavnici raziskali 85 dostopnih starih primerkov v Posavju (ocenjujejo, da jih je v tem prostoru 120 do 150), od vsega okrog 1700 slik takšnih na steklu v Sloveniji. Napravili so risbe

- prosojnice, ki lahko služijo kot kartoni - predloge za izdelavo lastnih slik na steklu, po splošnem mnenju v visoko umetniškem okolju in duhu kostanjevške osnovne šole Jožeta Gorjupa, ki je vsem skupaj nudila največje zadoščenje.

Arheološke raziskave v bližini pleterskega samostana, v etnološkem parku Skansen, so zajele arheologijo srednjega veka. Diplomirana arheologa Ildiko Pinter in Uroš Bavec sta se odločila za zaščitno izkopavanje na naselbinski terasi; gre za ostanke hiše iz obdobja poznega srednjega veka, iz 15. stoletja, ki je sestavni del opuščene srednjeveške vasi v bližini etnološkega parka. Devet srednješolcev

je spoznalo metode in načine raziskovalnega dela, terensko delo pa so popestrili še z ogledom pomembne prazgodovinske naselbine Virpiči. Stični.

O vsem, različnih pogledih in izsledkih, so se veliko in sproščeno pogovarjali, pravi Žurajeva, direktorica Srednje tekstilne šole, ki je bila gostila prvo poletno šolo Posavje - skupno ognjišče. Zaal ni odvisno le o skupni ognjišči, če bo ta šola le od njenih snovalcev, če bo ta šola postala tradicionalna. Glede na lanski začetek v Sevnici, je bil projekt Posavje - skupno ognjišče 95 zaradi pomanjkanja denarcev na vseh koncih precej okrnjen. A če bo šola preživela in se selila iz kraja v kraj, bi bilo, po mnenju Žurajeve, vsesestransko koristno, saj poletna šola tudi daje, in ne le jemlje, kot poudarja prof. Žurajeva. P. PERC

ETNO FOLK VEČER V DEŽJU - Peti večer v okviru metliškega kulturnega poletja "Pridi zvečer na grad" so prireditelji v soboto zvečer menili etno folk glasbi. Predstavila se je ženska vokalna skupina Kantele (na fotografiji) in zapela belokranjske, prekmurske, štajerske, gorenske in primorske ljudske pesmi. Ukrajinska kozaka Arthur Azarkevič, sta predstavila talij Osmačko, ki že pet let živi in ustvarjata v Sloveniji, sta predstavila predvsem ukrajinsko ljudsko glasbo. Ljubljanska skupina Gaucha, ki zna pričarati južnoameriške in španske rime, ter skupina Orlek iz Zalogorja ob Savi s svojim knapovskim rockom pa sta morali zaradi dežja in arkadami gradu vztrajati do konca več kot dve uri trajajočega nastopa. (Foto: M.B.-J.)

Znamenita vaška situla v avli občine

Iz zgodovine Litije

LITJA - Letos mineva 850 let, odkar se je v stičkih samostanskih zapisih zaznalo ime Villa Litta (Litija). Poleg rudarstva je dajala Litiji ugled tudi kultura. Tu so živeli, delali ali še danes delajo mnogi znani umetniki (skladatelj Peter Jereb, notar Luka Svetec, slikarka Mira Pregelj, igralec Uroš Maček, glasbenika Franci Žibert in Vili Kralj ter lutkar Nace Simončič in še bi lahko naštevali), ki so ponesli ime Litije in Slovenije v svet.

20. januarja 1883 je takrat 17-letni Janez Grile (po domače Plezetov), doma s Klenika nad Vačami, pri kopanju na ravnini Zgornja Krona slučajno našel znamenito vaško situlo z ornamentami, ki je poleg še dveh med najbolj dragocnimi tovrstnimi kulturnimi izkopninami na svetu in jo hranijo v Narodnem muzeju v Ljubljani.

Vaška situla (kopija originala), ki krasi vitrino, je obiskovalcem na ogled v avli občine Litija. Kopija je delo akademskega kiparja Staneta Dremlja in rezultat njegovih 10-letnih proučevanj. Izdelanih je bilo 12. Ena od njih krasi vitrino OZN. Dvanajsti, zadnji primer, in matrice za izdelavo so v njegovem preranem grobu, kakor je določil v oporoki, in nam jih kljub velikemu prizadevanju ni uspelo dobiti. Spotovali so njegovo voljo.

MARJAN ŠUSTERŠIČ

• Dvom korenini v hudiču. Obstajajo miselne poti, ki jih je treba enostavno pokončati. (Stoecker)

• Najbolj ogroženo področje slovenstva je slovenski jezik. (Bogataj)

Slovenščina - moj jezik

7. jezikovne počitnice za 21 mladih Koroških Slovencev v Novem mestu - Kdaj državni projekt?

NOVO MESTO - Od 2. pa do 22. julija ima Novo mesto zopet v gosteh 21 mladincev iz Koroške, starih 9 do 15 let, ki poglobljajo znanje slovenskega jezika in obenem preživljajo prijetne počitnice.

Tudi letošnje jezikovne počitnice, ki potekajo že od leta 1987, so pripravili: OŠ Grm, Skupščina občine Novo mesto in Krščanska kulturna zveza iz Celovca. V četrtek, 13. julija, pa so na novinarski konferenci vsi organizatorji izrazili željo, da bi jezikovne počitnice ne samo zaradi finančnih razlogov, ampak tudi zaradi preizkušenega

jezikovnega in učnega programa ter velikega družbenega pomena čimprej postale državni projekt.

Jezikovne počitnice so organizirane za koroške otroke, ki želijo izpopolniti znanje slovenščine. Otroci, ki so letos razporejeni v tri kakovostne skupine glede na predznanje in starost, imajo jezikovno vzgojo vsak dan 2 uri, slovenščine pa se učijo tudi preko izbirnih dejavnosti: naravoslovja, glasbe, plesa, športa, bitlena, ki ga izdelajo ob koncu... "Najkoristnejše pa je to, da mladi Koroški Slovenci 3 tedne bivajo pri naših družinah v Novem mestu in okolici samo po eden,

tako da so se prisiljeni pogovarjati le v slovenščini. Zato bi se rad zahvalil vsem Novomeščanom, ki so medse sprejeli naše goste," je povedal Marjan Špilar, ravnatelj OŠ Grm. Da je učenje slovenščine čimbolj naravno in nevsiljivo, so organizatorji poskrbeli tudi z ogledom

di raznih kulturnih ustanov in znamenitosti, kopanjem v Šmarjeških Toplicah, ter ekskurzijama na Gorenjsko in v Primorje - Strunjan.

Temelje jezikovnih počitnic v Novem mestu so s sodelovanjem celovške Krščanske kulturne zveze postavili prof. Jože Škufca iz novomeške enote Zavoda za šolstvo in šport, prof. Vlada Eržen in grmska šola. Škufca in Erženova že dve leti ne sodelujeta več. Tudi letos so k izvedbi jezikovnega pouka pritegnili profesorice iz drugih šol: Sonjo Simšič, Danico Ragos (obe sodelujeta že od začetka) in Jasno Ignjatič, vse tri pa so otroke pohvalile in povedale, da je njihov jezikovni napredek viden. Tako pa iz izkušenj menijo tudi profesorji iz šol na avstrijskem Koroškem. Dragocene so prijateljske vezi, ki nastanejo na počitnicah, vendar se z njimi ne končajo.

Iz vseh teh razlogov so se Olip Nanti - predsednik Narodnega sveta Koroške, Nužej Tolmajer - tajnik Krščanske kulturne zveze v Celovcu, Roman Gruđen - predstavnik slovenskega ministrstva za šolstvo in šport (zadolžen za zamajevske Slovence), Vasja Fuis v novomeški občini, Marjan Špilar in ostali udeleženci srečanja odločili, da bodo vsak po svojih močeh storili čimveč, da bi jezikovne počitnice v Novem mestu dobile državno podporo in zaščito, kar si tudi zaslužijo.

L. MURN

UČITI SE Z IGRO - Učenje slovenščine je tudi na letošnjih jezikovnih počitnicah potekalo v skupinah in eno izmed njih je vodila Jasna Ignjatič (druga z desne). Na čimbolj sproščeni način in z igro je mladim koroškim Slovincem pomagala samozavestno in neprisliljeno uporabljati slovenski jezik. (Foto: L. Murn)

Šoferji ne terjajo privilegijev

Na srečanju šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije so opozorili tudi na težave - Ne želijo več točk, le ločeno obravnavo posameznih kategorij

DOLENJSKE TOPLICE - Združenje šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije je v soboto, 15. julija, pripravila družabno srečanje članov in simpatizerjev, saj je bil 13. julij dan šoferjev, ki ga šoferji praznujejo od leta 1947 v spomin na leto 1943, ko so 13. julija v borbah z okupatorjem v Žužemberku sodelovala tudi partizanska motorna vozila.

Čeprav je bilo srečanje družabno, saj je obiskovalce zabaval domači ansambel Toneta Finka, za gostinsko ponudbo pa so poskrbeli gostinci zdravilišča Dolenjske Toplice, je bilo srečanje tudi priložnost, da so opozorili na nekatere težave, s katerimi se šoferji in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije zaradi slabega gospodarstva in zakonodaje vsakodnevno srečujejo. Prometna in transportna podjetja, ki so bila nekoč primer vzornega gospodarstva, komaj živijo ali še to ne. Veliko jih je svoje avtoparke odprodalo na odplačilo šoferjem, povprečna starost vozil hitro raste, zato pa se brezhibnost slabša.

V državnem zboru so poslanci tik pred prvo obravnavo predloga novega zakona o varnosti cestnega prometa. V ZŠAM smatrajo, da je to eden najpomembnejših zakonov, zato je potrebno, da se pri obravnavi tega zakona upošteva glas slovenskih poklicnih šoferjev. Kljub nekaterim dobrim rešitvam v predlogu zakona se ne morejo strinjati s kazenskim točkami; te se ne smejo nanašati na voziško dovoljenje kot celoto, ampak na posamezne kategorije, zato se zavzemajo, da ne bi izenačevali poklicnih voznikov z

za začetek na vseh predvidenih odsekih. Kljub ugotovitvam državnih organov, da imamo v Sloveniji

dovolj denarja za razvoj cestne infrastrukture, se najbolj kritični odseki obstoječih magistralnih in regionalnih cest vse prepočasno posodabljujejo," je opozoril Stane Inkret, sekretar Zveze združenj šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije.

T. GAZVODA

PODELILI PLAKETE ŽVZORNI VOZNIK - Plaketa žvzorni voznik je najvišje priznanje, ki ga lahko šofer dobi, za pridobitev pa veljajo strogi kriteriji. V imenu sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS je plakete najboljšim šoferjem, članom združenja šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije podelil Stane Inkret. Plakete so prejeli: Ivan Baša, Štefan Bedek, Janez Bradač, Ivan Cvet, Alojz Derganc, Zvone Dusper, Ivan Fink, Alojz Grabovec, Štefan Horvat, Ciril Kum, Đorđe Milanović, Cveto Nose, Anton Pečjak, Alojz Srebrnjak, Nedeljko Stojakovič, Milan Vretič, Anton Završnik in Jože Žekš. (Foto: T. Gazvoda)

Vozniki vse manj poslušni

Kljub prepovedi vožnje vozniki pogosto nadaljujejo pot - Nekateri končajo v prostoru za trenženje

NOVO MESTO - Beseda oziroma izrečena kazen policistov pogosto nima prave teže, saj se dogaja, da kljub prepovedi vozniki odpeljejo naprej. Tako se je v treh dneh na območju UNZ Novo mesto takšna zgodba ponovila kar trikrat. 9. julija nekaj pred drugo uro zjutraj so policisti na magistralni cesti poskušali ustaviti voznika osebnega avta 24-letnega M. S. iz Velike Loke, ki sicer ni hotel ustaviti, a so

ga policisti po 500 metrih vožnje ustavili in mu odredili preizkus z alkokestom, katerega je odklonil, zato so mu policisti začasno vzeli voziško dovoljenje in mu nadaljnjo vožnjo prepovedali. Ker je kljub temu hotel vožnjo nadaljevati, so ga pridržali do iztreznitve.

Dva dni pred tem so novomeški policisti pridržali do iztreznitve 31-letnega B. J. iz Straže pri Raki. Policisti so ga ustavili ob 19.45 v Bršljinu in ga preizkusili z alkokestom. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so mu vožnjo prepovedali. Vendar tega ni upošteval in je dve uri kasneje ponovno padel v policijske roke. Istega dne so policisti prometne postaje Novo mesto v Srebrničah ustavili voznika osebnega avtomobila 23-letnega M. T. iz Novega mesta in mu odredili preizkus z alkokestom, ki pa ga je odklonil. Začasno so mu vzeli voziško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo, vendar se je usedel v avto in se odpeljal. Policisti so ga ponovno kontrolirali pred policijsko postajo, ker pa se je med postopkom nedostojno vedel in policiste žalil, so ga pridržali do iztreznitve.

po dolenjski deželi

• Nočni sprehod lahko prinese marsikaj nepričakovanega, dogodek iz sevniške občine pa dokazuje, da postaja vse bolj nevarna tudi nočna vožnja z avtomobilom. To je na lastni koži oziroma glavi občutil 24-letni J. B. z Blance, ki se je nekaj po polnoči peljal po lokalni cesti na Blanci. Nenadoma ga je z avtom prehitel 28-letni T. F. iz Rožnega, ga ustavil, stopil do njegovega avta, ga potegnil iz avtomobila in ga pričel brutalno pretepati, tako da ga je poškodoval po glavi. V tistem trenutku se je T. F. zavedel, kaj dela, zato je svoji žrtvi začel nuditi pomoč, vendar takšna žepitvovalnost policistov ni prepričala o njegovi nedolžnosti, zato so nočnega napadalca odpeljali na policijsko postajo, kjer si je notranjost prostora za pridržanje ogledoval celostanek noči in celo del dneva. Kljub temu da je imel dovolj časa za premislek, policistom ni znal pojasniti, kaj ga je pičilo, da se je odločil za napad.

• Magična meja, ki ločuje Slovenijo in Hrvaško, pogosto buri nekatere tuje državljane, ki preiščujejo, kako preiščiti uradne organe in se nevidno odpraviti mimo njih. To je sicer uspelo 37-letnemu S. A. z ženo Esmo in sinom Edijem, ki so jih legitimirali na Jesenicah na Dolenjskem. Le dobro uro pred tem so bili zavrnjeni na mejnem prehodu Obrežje, kamor jih je pripeljal neznan šofer iz notranjosti Hrvaške. Telega je družina za prehod meje najela nekaj kilometrov pred državno mejo. Po zavrnitvi na slovenski strani meje se niso napotili do hrvaških mejnih organov, ampak jih je pot zanesla mimo proti Savi - policistom v naročje.

PRETEP V DISKOTEKI

ČRNOMELJ - 16. julija sta se brata 21-letni I. A. in 18-letni G. A. iz Črnomlja v diskoteki M klub v Črnomlju stepla z A. D. in njegovimi prijatelji. Po pretepu, kjer je intervenirala tudi policija, sta odšla domov, vzela nož in lesen kij in se okoli 4. ure zjutraj vračala v diskoteko z namenom, da se maščujeta. Na poti v disko so ju ustavili policisti, jima nož in kij zasegli ter ju pridržali do iztreznitve.

20 let ZŠAM Gorjanci Straža

Med najbolj delovnimi združenji v državi - V tem času je v Straži in Novem mestu odigralo pomembno vlogo

Anton Vovko

vodenju so bile storjene prehode napake, zato je pričela organizacija močno pešati. Tako je na primer od 200 tovornih vozil ostalo le še 47, kar je prizadelo mnogo članov, da so si morali delo poiskati na drugih področjih. Kot je povedal predsednik ZŠAM Gorjanci Straža, je situacija v avtobusnem prometu malo boljša, kjer pa tudi niso brez težav.

T. G.

Kočevska stranpota

UNIČEN AVTOMOBIL - 15. julija nekaj pred 18. uro je po Ljubljanski cesti v Kočevju iz smeri Ribnice pripeljal s svojim osebnim avtom Branko M. Pri trgo. in Grimix je iz neznanega vzroka zapeljal na bankino, nato ga je zaneslo preko ceste, da je trčil v drog javne razsvetljave in ga prelomil, avto pa je odbilo še v stanovanjsko hišo. Trčenje je bilo tako silovito, da je iz avta padel motor in je vozilo, vredno okoli 800.000 tolarjev, popolnoma uničeno. Sreča v nesreči pa je bila, da sta bila šofer in sopotnik le lažje poškodovana.

OČE GROZIL, SINOVA GA PRETEPLA - 15. julija okoli 23.30 so dobili policisti sporočilo, da se v Turjaškem naselju pretepaajo. Ugotovili so, da je prišel domov pijani možak, ki živi v stanovanju s svojo bivšo (ločeno) ženo, in jo zmerjal. Takrat sta prišla domov sinova, oče pa se je nadnju spraval s kuhinjskim nožem. Sinova sta mu nož odvzela in ga še malo obdelala, da je obležal nezavesten. Možakarja so nato z dvakrat zlomljeno celustjo, polomljenimi rebri in rano na obrazu odpeljali v UB KC v Ljubljani.

DARKO JE UMRL - 15. julija je v UB KC v Ljubljani preminil Darko Miklič iz Slovenske vasi, ki je dobil 12. junija hude opekline v avtomobilu, ki se mu je takrat vžgal pred gostilno Makko v Stari Cerkvi.

KLJUKASTI KRIŽI V ROGU - 14. julija so bili kočevski policisti obveščeni, da so neznanec po drevu, skalah in drugod pri grobišču Pod Krenom v Rogu narisali z barvo kljukaste križe in še kaj napisali. Neznani risarji (ali morda le risar) pa niso bili posebno podučeni, kako se nariše svastika (kljukasti križ), saj so bili narisani z narobe obrnjenimi kraki.

NEURJE NAD KOČEVJEM - Kočevje je 15. julija popoldne doživelo tudi hudo neurje. V mestu in okolici je polomilo oz. podrlo nekaj dreves. Le veliki sreči se je zahvaliti, da neka lipa ni padla na hišo ali avtomobile.

Spet iz muhe slon

Župnika ni kap, ampak so se pri Želimljah streljali

KOČEVJE - 14. julija popoldne se je po Kočevju razvedelo, da je kočevskega župnika kap in so ga z rešilcem odpeljali v Ljubljano. Po drugi inačici naj bi zadela kap kaplana, po tretji pa je prišlo do streljanja, v katerem je bil kočevski župnik ranjen. Vsem tem govoricam je botrovalo dejstvo, da je bilo slišati zavijanje avtomobilskih siren in da so župnika videli s policisti pri policijski postaji.

Vendar kaj posebno hudega ni bilo. Kočevski policisti so dobili obvestilo, da je prišlo do streljanja v Želimljah pri Turjaku. Spopadli so se Romi in slišati je bilo tudi streljanje z avtomatsko puško. Kočevski in ribniški policisti so bili zaproseni za blokado ceste, da strelci ne bi pobegnili. Odtod tisto zavijanje siren policijskega (in ne rešilnega) avtomobila.

Z MOTORJEM V POLICISTE

MIRNA - Zgodi se, da voznik tako nori, da celo na znak policista, naj ustavi, tega ne more varno storiti. To se je pripetilo tudi 48-letnemu J. U. iz Ravnika, ki je 12. julija ob 12.35 peljal z motornim kolesom po lokalni cesti z Mirne proti Zabukovju, ko so ga bližnji vasi Trstenik policisti hoteli ustaviti. Zaradi prehitre vožnje in alkohola v krvi je motorista zaneslo na travno bankino, kjer je s krmilom trčil v zadnji del službenega vozila. Tako je motorist po sili skupil le avto.

ŠPRIC NOGOMET - V petek popoldan so na otoškem travniku prvič na Dolenjskem igrali nogomet tako, da so mladi gasilci štirih ekip žogo do gola porivali s curki iz hrbtnih brizgaln, ki jih sicer uporabljajo za gašenje gozdnih požarov. Menda so si "špric nogomet" omislili nekeje v sosednji Avstriji, Dolenjci in Primorci pa so jih na slovenskem prvi uspešno posnemali. Tričlanske ekipe brizgajo v žogo po petnajst minut. Največji prekršek je, če se žoge dotaknejo z nogo ali roko. V prvem takšnem srečanju dolenjskih ekip je zmagala ekipa organizatorja iz Otočca, za njo pa so se razvrstile ekipe Rateža, Orehovice in Šmihela. Na sliki: tekma med Orehovicami in Šmihelom se je končala z zmago Orehovčanov. (Foto: J. Pavlin)

Nevarno je biti gledalec

Nesreča, do katere je prišlo v nedeljo na tekmovanju v skokih z motorji, ko je motokrosist pristal med gledalci in je hudo poškodoval 17-letno dekle, ni prva ne zadnja, je pa lahko zelo resno opozorilo organizatorjem, naj za varnost gledalcev in tekmovalcev vse bolj skrbijo. Predvsem to velja za tekmovalce z motorji in avtomobili, kjer tekmovalci dosega velike hitrosti in je v primeru nesreče lahko ogroženo tudi življenje njih ali drugih. Kaj lahko se zgodi oziroma se je že marsikaj zgodilo, da se z ogledom športne prireditve obogateni konec tedna konča tragično. Kdo je bil kriv za nezgodo, je po tragičnem dogodku nemišleno razglabljati. Nesreče je treba preprečiti.

Za varnost gledalcev na vseh javnih prireditvah - te morajo biti po zakonu prijavljene in morajo dobiti ustrezno dovoljenje - morajo poskrbeti organizatorji. Nevarni deli tekmovalne steze morajo biti primerno označeni, za red pa morajo poskrbeti redarji, vendar to pogosto ni dovolj. Preveč zagreti gledalci v želji, da bi videli čim več, pogosto prekorajajo vse meje razuma. Postavljajo se na najbolj nevarne ovinke, prečkajo tekmovalno stezo med tekmovalcem, na

opozorila redarjev se poživljajo, misleč, da se nesreče dogajajo poredko in da se prav njim to ne more zgoditi.

Prihodnji teden bodo hrumeli motorji dirkalnih avtomobilov na klancu med Impoljco in Studencem, čez mesec bo po bencinu smrdelo na Gorjancih. Obe prireditvi si bo ogledalo več tisoč gledalcev in obkrat bo ob progi dovolj redarjev, kot jih je bilo dovolj tudi na motokrosu v Dolenjskih Toplicah. Vendar redarjev je dovolj le za pametne in disciplinirane ljudi, nikoli pa jih ni dovolj za nore brezbržneže, ki jim dodaten pogum pogosto daje tudi alkohol. Takih ni mogoče sprebrniti, pač pa lahko tudi na primeru nesreče v Dolenjskih Toplicah ugotovljamo, da ni dovolj le poslušati in ubogati redarje.

Z MOTORJEM NA GLEDALCE - Nedeljska motokrosistična prireditve v Dolenjskih Toplicah je že med prvo poskusno serijo za tekmovalce v skokih z motorji dobila tragičen epilog. Celjan Alojz Vogrinec je po zaletišču zapeljal nekoliko postrani, tako da je po okoli 30 m dolgem skoku zgrešil doskočišče in pristal med gledalci, ki so sicer panično umikali, vsem pa le ni uspelo ubežati letečemu motokrosistu. Več gledalcev jo je odneslo le z manjšimi bunkami, medtem ko je Vogrinec še v zraku zadel 17-letno Simono K. iz Kočevja in ju močno poškodoval po glavi, ramenu in nogi. (Foto: I. V.)

Za lastno varnost naj poskrbi tudi vsak sam. Če je prostor, ki so ga organizatorji namenili gledalcem, res varen, mora presoditi vsak sam. Nikar ne posnemajte gledalcev s televizijskih posnetkov rallyja Paris - Dakar, ki stojijo skoraj sredi ceste in se drvečim dirkalnikom umikajo, tik preden pripeljejo prednje. Tako junajstvo se je že za marsikoga končalo tragično.

I. VIDMAR

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

AVTO POZABIL VRNITI - 25-letni F. K. z Malega Vrha je utemeljeno osumljen goljufije, ker si je 12. maja v podjetju Gregatras cestno prevozno podjetje v Novem mestu, najel osebni avto, a ga do 14. maja, kot je bilo navedeno v pogodbi, ni vrnil. Avto so mu policisti na mejnem preloži Obrežje zasegli in ga poškodovanega vrnilo podjetju. Škode je za 510.000 tolarjev.

ZEJNI VLOMILEC - Med 9. in 12. julijem je neznanec v Krupi pri Semljah vplomil v stanovanjsko hišo. Odnesel je le pižamo, z vlomom pa je lastniku B. G. iz Ljubljane povzročil za 80.000 tolarjev škodo.

ZADEL OB ROČNO BOMBO - 15. julija je G. M. iz Vrhu pri delu na objektu v Malem Podlogu s sejalnikom dejal ajdo. Pri tem je zadel ob ročno bombo, ki je bila na njivi še od druge svetovne vojne. Za ročno bombo je poskrbel pirotehnik.

Z ELEKTROŠOK NAPRAVO - 15. julija ob 21.15 so na postaji v Slovenjki na mejnem preloži Obrežje kontrolirali voznika osebnega avtomobila Mercedes, ki je bil lastnik nemškega državljanca. Policist je v predalu voznikovi vrat našel trombo, ki je bila na avtomatsko puško, med prtljavo pa je našel tudi elektrošok napravo in nož s 15 cm dolgim rezilom.

IZDALA NEKRITE ČEKE - 45-letna E. R. iz Sevnice je utemeljeno osumljena izdaje nekritih čekov in kreditnih kartic, ter je od 28. aprila do 6. julija izdala 7 nekritih čekov in kupovala z Magno kartico, ne da bi imela pokritje zanjo. Za preddelo SKB Banko, agencijo Trebnje, odškodovala za 224.883 tolarjev.

OBDOJENEC OB DEVIZE IN RADIO - 12. julija je neznanec v zadnji sobi prestajanje kazni na Dobu pri radio in devize ter ga s tem oškodoval za 80.000 tolarjev.

VLOMIL V BRUNARICO - Med 14. in 14. julijem je neznanec vplomil v Ljubljane v naselju Kašča. Neznanec je razmetel stvari po prostorih in odnesel športne copate, tri pare več kilogramov mesa. S tem jo je oškodoval za 25.000 tolarjev.

VLOM V LOKAL MU NI USPEL - 17. julija nekaj po polnoči je 18-letni R. N. iz Novega mesta na avtobusni postaji vplomil v gostinski lokal, lastnik iz Novega mesta, vendar ni odnesel ničesar, ker ga je prepoznal varnostnik, ki je dejanje prijavil policistom. Tvo osumljenca prijeli kmalu po storitvi kaznivih dejanj. Z vlomom je R. N. oškodoval za 25.000 tolarjev.

20 let ZŠAM Gorjanci Straža
Med najbolj delovnimi združenji v državi - V tem času je v Straži in Novem mestu odigralo pomembno vlogo

STRAŽA - V teh dneh mineva 20 let od ustanovitve organizacije združenja šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije Gorjanci Straža, ki spada med najbolj delovna združenja v Sloveniji. V 75-ih letih, ko je bil kolektivni zaposlenih preko 300 šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije, se je porodila ustanovitev organizacije, ki je takoj štela skoraj 200 članov. Na letošnji skupščini so se prestopili iz ZŠAM Novo mesto, ki je bil takrat edina stanovna organizacija na našem območju, in se združili s šoferji Novolejskega gospodarstva. Danes združuje 336 članov, v katerih je 200 šoferjev in avtomobilstovolenjske in ljubljanske regije. Zdržuje pa tri dejavnosti: avtobusni in tovorni promet ter dejavnost. Danes ji predseduje Anton Vovko, pred njim pa so bili predsedniki Ivan Zagorc, Genel Klemenčič, Drago Irt, Marjan Irt in Franc Markovič.

Z osamosvojitvijo so izgubili trg, ki so ga imeli na zahodne trge je bil ekonomsko nevzdržna, tudi pri

Triatlon Lisca letos desetič

V soboto vsi najboljši

SEVNICA - Tukajšnja športna zveza priredi v soboto, 22. julija, že 10. triatlon Lisca '95. Tekmovanje na jubilejnim in najstarejšem slovenskem triatlonu se bo pričelo in končalo na kopalnišču v Sevnici. Start kratkega triatlona, ki šteje za slovenski pokal, bo ob 9. uri, prijave zadnjih tekmovalcev pa bodo sprejemali pol ure pred startom. Triatlonci na čelu s starim znanecem, rekorderjem proge Igorjem Kogojem, bodo morali preplavati 1500 m, prekolesariti 43 km in teči 10 km. Ker je to zadnja preizkušnja, pričakuje tajnik ŠZS Sevnica Borut Bizjak najmočnejšo udeležbo v vseh petih moških in treh ženskih disciplinah. Prijavnina znaša 2000 tolarjev, vsak tekmovalec pa dobi spominsko majico in topel obrok. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo pokal in denarne nagrade, za vse tekmovalce pa bo zbranje praktičnih nagrad. Glavna pokroviteljica sta Zavarovalnica Triglav Krško in Jutrjanja Sevnica. Pa še to: med 9. in 12. uro bo zaprta za promet cesta Sevnica - Planina do odcepa za Zabukovje, močno oviran pa bo promet mimo Kopitarne in po Prvomajski ulici.

P. P.

DEŽ PONAGAJAL MOTO-
RISTOMA - Prvega supermoto-
stoloma za memorial Jožeta
Prešerna in srečanja motori-
stov na Otočcu bi se zagotovo
udeležilo več ljubiteljev motor-
jev, če prizadevnim organiza-
torjem ne bi ponagajal dež. Kljub vsemu so izpeljali vsaj
del programa, in ko dež ni
ponehal, za uradne proglasil
izide zadnje vožnje za trening.
Med tekmovalci do 13. leta je
največ znanja in spretnosti na
slalmski progi od Šempetra
do Pahe pokazal Matej Zvan,
med člani pa v razredu Enduro
Darko Kataršnik, v razre-
du do 350 ccm Silvo Judež, do
600 ccm Uroš Dvornik, nad
600 ccm Lovro Mervar, med
veterani Janko Hrovatin, med
avtomobilisti pa Janez Gornik,

ki je premagal tudi Andreja Fabjana in Davorina Uhernika. Na sliki: motoristi čakajo, da bi dež ponehal. (Foto: I. V.)

Valant v Sevnici na zmago

V nedeljo, 23. julija, spet mednarodna avtomobilska dirka "Avtotehna Sevnica '95"

STUDENEC - Do preteklega petka se je za mednarodno avtomobilsko dirko za veliko nagrado Avtotehna Sevnica '95 prijaviло že 73 tekmovalcev, od tega 24 iz tujine: iz Avstrije, Češke, Hrvaške, Italije, Madžarske, Nemčije in Slovaške. Med temi so najbolj znani avtomobilisti Avstrijec Waldy Hermann, Nemec Plas Georg in Nemec Walter Stuckmann, lanski zmagovalec za pokal Alpe - Donava (IADC). Naša rojaka iz Pliberka, brata Zajelšnik, navadno na progi Impolca - Studenec nimata sreče s svojima formulama oz. prototipoma, zato Janko Rezec, predsednik AD Top Racing Team, organizator dirke, stiska pesti, da bi tokrat vozili vendarle zdržali do konca tekmovalca. Organizatorji upajo, da bo na startu s svojo ekipo voznikov formul tudi Italijan Walter Predazza, rekorder 3700 m dolge proge z višinsko razliko 174 m, ki je predlani, ko se je prvič v Sloveniji na enem mestu na startu pojavilo kar 9 formul oz. prototipov, prevozil s

svojim dirkalnikom stezo v 2 minutah sekundi in 68 stotinkah! Od naših tekmovalcev bo nastopila elita Jemc, Peljhan, Valant, Šuster, medtem ko Dekleve, Stolica in Sevnica Draga Božiča zaradi težav v klubu žal ne bo. V skupini H bo edini med Slovenci nastopil Boštjan Metod Papež, v skupini N pa bodo številni privrženci domačina Sama Valanta iz Tržišča držali pesti, da bi si priborili še letošnjo tretjo zmago na gorskih hitrostnih dirkah. Valant je bil letos le enkrat drugi v svoji skupini in je povedal, da upa na zmago ali vsaj 2. mesto s svojim nissanom tudi na domači dirki. Na zadnji, odlično organizirani dirki v Ilirski Bistrici je Valant ugnal v treh vožnjah za pičlih 12 stotink tudi avstrijskega prvaka. Povedal je še, da imajo na sevnški dirki, na bolj zaprti in strmi stezi vendarle prednost tekmovalci z močnejšimi stroji, kajti 40 do 50 konjev več pod pokrovom motorja se že pozna. Dirka (pred katero bodo za ljubitelje zelo zanimivi tudi uradni treningi v petek in soboto!), ki bo sicer v nedeljo trajala od 11.30 do 17. ure, šteje za mednarodno prvenstvo (FIA), državno prvenstvo Slovenije in Avstrije, za pokal Alpe - Donava (IADC), pokal Clio za slovensko in hrvaško prvenstvo, za pokal Daihatsu ter za pokal Peugeot. Predračun za dirko letos znaša 60.000 mark. Generalni sponzor dirke Sevnica '95 je Avtotehna, glavni pokrovitelj pa so zavarovalnica Triglav, Nuklearna elektrarna Krško, občina Sevnica in Nissan Adria.

P. PERC

Samo Valant

Rovan drugi v državi in rekorder

Jure Rovana je bil v soboto na državnem prvenstvu drugi, izgubljeni rekord pa je vzel v svoje roke že naslednji dan - Tomaž Božič je dvakrat zmagal - Primc še brez norme

NOVO MESTO - Atleti novomeške Krke in brežiškega Fita so na posamičnem državnem prvenstvu dobili vse tisto, kar so od prvenstva pričakovali, saj nihče izmed najboljših ni zatajil. Državni prvaki so postali Tomaž Božič, Igor Primc in Mateja Udovč iz Krke ter Vlado Kevo iz Fita, precej pa je bilo tudi srebrnih in bronastih medalj.

Tomaž Božič je brez težav potrdil sloves najhitrejšega Slovenca. Na 100-metrski razdalji je z 10,64 za 9 stotink sekunde prehitel deseterbojca Saša Puciharja, v nedeljo, ko so se sprinterji pomerili na 200 m, pa je bila razlika med njima še večja. Božič je z 21,55 osvojil še drugo zlato medaljo, Pucihar pa je za njim zaostal 28 stotink.

Igor Primc v metu diska ni imel primernega nasprotnika, zato se je osredotočil na normo za letošnje svetovno prvenstvo. Žal je bilo 60 m tudi tokrat predalet, z 58,74 m pa je potrdil, da je letos res dobro pripravljen in da ne niha v formi, drugouvrščenega Mediča pa je premagal za 10 m.

Med metalci kladiva so prevladovali Brežičani. Vlado Kevo je z 68,30 m postal prvak, Grubič je bil s 57,70 m drugi, Lesar četrty, Kozmus peti in Jagič šesti. Med deklety se je v metalnih disciplinah izkazala Alenka Novak, ki je bila druga v metu kladiva in tretja v metu diska in suvanju krogle.

Tudi v skoku ob palici je prevladovala brežiška šola. Jure Rovana je bil s 480 cm drugi, Ivan Kostevc s 460 tretji in Uroš Novak četrty. Med deklety je bila Kosova druga. Vladka Lopatič, nekdanja deseterbojka, je morala v skoku v višino (171 cm) in daljino (603 cm) prepustiti naslov prvakinje Berdenovi in Predikakovi, z dvema srebrnima medaljama pa je bila med uspešnejšimi udeleženkami prvenstva. Novomeška mladinka Andreja Blatnik je bila z 12,42 m tretja,

med moškimi pa je bil Boštjan Šimunčič iz Dolenjskih Toplic s 15,21 tretji, državni prvak v squashu in košarkar Novomeščan Goran Vučković pa se tudi ne more odpovedati atletiki in je bil v troskoku s 15,11 četrty.

Dve srebrni medalji je osvojila tudi Novomeščanka Katka Jankovič, ki je bila ob odsotnosti Brigite Bukovec

• Brežiški skakalec ob palici Jure Rovana je bil družno z Mariborčanom Tinotom Lorencijem državnim rekorder le en teden, potem pa ga je v soboto na posamičnem državnem prvenstvu Štajerc z izidom 531 cm prekosil za 1 centimeter. Jure, ki je v Celju zaostal za vrstnikom - oba imata 20 let - kar za 51 cm in kljub temu osvojil srebrno medaljo, ni dolgo čakal, da bi bil rekord spet njegov. Lorenciju se je oddolžil že takoj naslednji dan, ko je na mitingu v Padovi preskočil 535 cm. S tem izidom je bil Rovana v Padovi šele tretji, zmagal pa je eden izmed najboljših atletov vseh časov, svetovni rekorder Ukrajinec Sergej Bubka, ki je tokrat preskočil 580 cm.

druga v teku na 100 m (12:58) in na 100 m z ovirami (14,23), kjer je za zmagovalko Nives Černe zaostala le za 2 stotinki sekunde.

Dobro so se odrezali tudi tekači na dolge proge. Predvsem to velja za Novomeščanko Matejo Udovč, ki je zmagala v teku na 3.000 m in bila druga na 1.500 m; na isti razdalji je z drugim mestom presenetil novomeški mladinec Matjaž Ravbar, ki se postopoma razvija v vse boljše srednjeprogaša. Sevnčan Robert Grozdek je bil tretji v teku na 5.000 m, kjer pa so mnogi pogrešali državnega prvaka na 10-kilometrski razdalji, Novomeščana Matjaža Fabjana.

I. V.

ZMAGOVALCI ŠMARJEŠKIH TOPLIC

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice je pred kratkim pripravilo dva zanimiva teniška turnirja in tekmovalce v odbojki na pesku. Na teniškem turnirju dvojice sta zmagala Avstralca Gilbert in Broughton, druga pa sta bila Dušan Dajčman in Tomaž Klenovšek. V odbojki na pesku sta bila najboljša Starič in Kos, druga sta bila Prah in Murčehaič, tretja pa Brulc in Lazič. Na teniškem turnirju za otroke do 14. leta je zmagal Primož Bende iz Novega mesta nad Luko Dirnbekom iz Krškega in Tadejem Pucjem iz Novega mesta.

Derganc na cesti in dirkališču

Na mladinskem svetovnem prvenstvu v San Marinu bi Slovenci radi izboljšali Finkovo tretje mesto - Od Novomeščanov Derganc in Ribič - Predstavitev prvenstva v Novem mestu

NOVO MESTO - Ne Slovenija in ne prej Jugoslavija nista imeli tako nadarjenega rodu mladih kolesarjev kot je sedanj, ki namerava na svetovnem mladinskem prvenstvu v San Marinu prihodnji teden popraviti dosedaj najboljšo slovensko uvrstitev - tretje mesto Novomeščana Bogdana Finka.

Čeprav je bil za kapetana ekipe določen mali Kranjčan Tadej Valjavec, ima enake možnosti za uspeh tudi Martin Derganc, ki pa bo nastopil tudi na dirkališču v zasledovalni vožnji na 3.000 m, kjer je na zadnjih treningih v italijanskem Vidmu s posebnim kolesom, ki mu ga je prejšnji teden sestavil trener Janez Jagodice, dosegel obetajoče izide, ki kažejo na to, da lahko Tine tudi tu poseže v boj za medaljo. Od Novomeških kolesarjev bo na prvenstvu nastopil še Peter Ribič, ki bo na dirkališču tekmoval v kriteriju. Njegov nastop je povezan predvsem z naslednjim mladinskim svetovnim prvenstvom, ki bo prihodnje leto v Novem mestu, ko naj bi bil Ribič eden izmed domačih favoritov.

Da so Novomeščan Martin Derganc, Ljubljčan Leon Bergant in Kranjčan Tadej Valjavec iz šampionskega testa, je bilo jasno že pred leti, ko so med mlajšimi mladinci kot za stavo izmenično zmagovali na vseh domačih dirkah, kot zmagovalno trojko pa jih že dolgo poznajo tudi v sosednji Italiji, kjer jim časopisi posvečajo celo večjo pozornost kot doma, kar ni čudno, saj je Italija najbolj kolesarska država na svetu. Čeprav so si vsi trije po moči enakovredni, pa si je Valjavec z drugo zaporedno zmago na Basilicatti, kjer je bil letos Derganc drugi, prislužil vlogo vodje ekipe, kar pa ne pomeni, da ostali ne smejo poseči v boj za medalje.

Ljubljanski trener Matjaž Zanoškar, ki s Krkinim trenerjem Janezom Jagodicem že več let uspešno vodi mladinsko vrsto, je že določil taktiko nastopa slovenske reprezentance na izjemno razgibani in ovinkasti cesti. V prvih treh četrtinah 120 km dolge cestne dirke naj bi se slovenski reprezentanti predvsem skušali izogniti padcem, saj bo 270 kolesarjev iz 47 držav napravilo precejšnjo gnečo, v zadnjih 30 km pa bodo morali v ospredju nadzorovati ostale favorite, med katerimi bo najverjetneje največ Italijanov, medtem ko naj bi se za zmago potegoval tisti, ki bo imel na koncu največ moči. Glede na to, da so Novomeščani na mladinskih svetovnih prvenstvih poleg bronaste medalje osvojili še vrsto odličnih uvrstitev, v novomeškem taboru tudi tokrat pričakujejo, da bo Martinu, ki je bil predlani četrty na olimpijskih dnevih mladih, tudi tokrat uspešno.

Na prvenstvu v San Marinu se Novomeščani ne bodo predstavljali le

TURNIR V VINICI

VINICA PRI ŠMARJETI - Nogometni klub Vinica bo v nedeljo, 30. julija, z začetkom ob 8. uri, na igrišču v Šmarjeških Toplicah pripravil nogometni turnir, za katerega se lahko prijavi do začetka tekmovalca, informacije pa lahko dobite po telefonu 73-222 (gostilna Zura).

Letališče oživljajo padalci

Novo mesto je po dolгих letih spet dobilo padalce - Med 17 padalci tudi 5 deklet - V soboto predstavitev

PREČNA - Novomeško letališče v Prečni, ki je bilo pred leti predvsem ob praznikih polno življenja, je zadnja leta vse bolj samevalo, letos pa je tudi s padalskim tečajem znova zaživelo. Zelja, da bi se padalci, ki so v sedemdesetih letih spadali med najboljše v Jugoslaviji, spet vrnili v Prečno, se je zanesenjakom iz novomeškega aerokluba letos uresničila.

Knjigo prijav za padalski tečaj so odprli lani med državnim prvenstvom, ki so ga s pomočjo Leščanov pripravili člani domačega kluba na letališču v Prečni. Takrat se je vajo vpisalo več kot 70 kandidatov, novembra se je prvih predavanj udeležilo 25 tečajnikov, pred desetimi dnevi pa jih je 17 prvič skočilo s padalom. Pravijo, da je padalstvo šport pogumnih, očitno pa mednje spadajo tudi dekleta, ki jih je med novopečenimi padalci pet.

Od novembra pa do konca junija so kandidati za padalce vsak teden po tri ure poslušali predavanja o meteorologiji, tehniki skoka in izrednih postopkih, ki pridejo v poštev, če padalo ne deluje, kot bi moralo. Med praktičnim delom tečaja so se tečajniki naučili predvsem pravilne odvojitve od letala in pravilnega doskoka. Prvič so skočili v petek, 7. julija, in potem do ponedeljka opravili po osem sko-

kov. Tečaj je vodil novomeški rojak Viktor Kuplenik, izkušeni padalski inštruktor, ki ima za sabo že več kot 5.200 skokov in skok z 9.000 m; zivel je v Banjaluki in je bil več let selektor jugoslovanske padalske reprezentance.

Seveda se novomeški letalci ne nameravajo ustaviti pri uspešno izvedenem tečaju. Padalska skupina si želi opraviti čim več skokov, pripravili bodo nov tečaj, iščejo pokrovitelje, ki bi jim pomagali kupiti padala, saj sedaj skakačje sposojenim, največja pridobitev pa bi bilo letalo, prilagojeno padalcem. Za tečaj so najeli zasebno 15 let staro letalo AN-2 Silva Orožma z Lesc.

I. V.

• V soboto, 22. julija, bo na letališču v Prečni še posebno živo. Na srečanju padalcev in letalcev se bodo poleg članov domačega kluba ter vseh domačih zračnih plovil predstavili gostje, med katerimi pričakujejo tudi državne reprezentante, in priznani akrobati oziroma aerobati. Uradni začetek srečanja bo opoldne, zanimivo pa bo v zraku in na tleh vse od jutra do mraka. K boljšemu počutju obiskovalcev bo pripomogla tudi bogata gostinska ponudba.

NOČNI SKOK S PALICO

BREŽICE - Jutri v petek, 21. julija, bo na brežiškem štadionu zanimiva športna prireditev, ki so jo pripravili organizatorji atletskega kluba FIT poimenovali kar Nočni skok s palico. Od sedmih popoldne pa do enajstih zvečer se bo na zalečišču skoka s palico vrstila vrsta odličnih skakalcev in skalk iz Italije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Seveda bosta nastopila tudi bivši in sedanjí slovenski rekorder Tine Lorenci in Jure Rovana, med deklety pa sedanjí rekorderka Petra Milenkovič, bivša rekorderka Maja Medvešek in odlična domačinka Suzana Kos.

Kragelj v Toplicah nepremagljiv

Na dirki za državno prvenstvo v motokrosu Sašo Kragelj ni imel pravega nasprotnika - Med najmlajšimi najboljši domači - Mežnar najdaljši skakalec - Z motorjem na gledališču

DOLENJSKE TOPLICE - Sobotna nevihta in domači gasilci, ki so dobro namočili tekmovalno stezo v Dolenjskih Toplicah, imajo največ za slug, da je nedeljska dirka za državno prvenstvo v motokrosu uspeša, kot je, saj prah tokrat ni oviral ne tekmovalcev ne gledalcev. Junak dirke za državno prvenstvo je bil Sašo Kragelj iz Orehove vasi, dirke veteranov 48-letni Drago Predan iz Črete nad Orehovo vasjo, tekmovalca v skokih pa domačin Ludvik Mežnar.

Vodilni tekmovalec letošnjega državnega prvenstva v razredu do 125 ccm Sašo Kragelj se tudi na stezi v Dolenjskih Toplicah ni pustil presenetiti. V obeh vožnjah je prišel v vodstvo že takoj po startu in potem svojo prednost le povečeval ter si tako prislužil novih 40 točk.

Razred zase je bil tokrat tudi Robert Golež z Dola pri Hrastniku, ki je bil obakrat drugi, medtem ko ljubljene domačega občinstva, Novomeščan Ludvik Mežnar, tokrat ni imel sreče. V prvi vožnji je pripeljal na cilj tretji, v drugi vožnji pa je zaradi okvare motorja odstopil.

Zanimivo je bilo tudi na dirki veteranov, kjer je nastopilo 30 tekmovalcev. Nekateri med njimi so bili s starimi motorji in opremo prav posrečeni. V obeh vožnjah je bil najhitrejši 28-letni Aleš Zajc iz Šentvida, vendar je nekdanji najboljši jugoslovanski motokrosist in šestkratni državni prvak 43-letni Drago Predan iz Črete nad Orehovo vasjo zaradi starosti, ki se prištevajo tekmovalnim točkam, zmagal.

Med najmlajšimi, ki tekmujejo v dveh skupinah podmladka, je v prvi skupini zmagal Andrej Hvastija, v drugi skupini pa Sašo Popovič nad Jako Možetom, medtem ko je bila edina deklica Natalija Konda med osmimi nastopajočimi šesta. Vsi štirje so člani novomeškega motokluba Mel.

Ludvik Mežnar, ki ni imel sreče na sami dirki, se je izkazal po njej, ko so se nekateri udeleženci tekmovalca pomerili še v skokih na Goriškovi skakalnici. Ludvik je zmagal s skoki,

FIT V TRSTU

BREŽICE - V sredo, 5. julija, so atleti brežiškega Fita nastopili na večernem atletskem mitingu v Trstu. Vladka Lopatič je s 172 cm zmagala v skoku v višino, v skoku v daljino pa je bila z zanjo skromnimi 578 cm druga. Vlado Kevo je s 66,26 m zmagal v metu kladiva, s 13,96 m pa tudi v suvanju krogle. Jure Rovana je kljub močnemu vetru s palico preskočil 510 cm in tako kot v metu kopja (57,68 m) zmagal. Uroš Novak je bil s 420 cm v skoku ob palici četrty.

ZMAGOVALEC IN GLEDALCI - Zmagovalec nedeljske dirke v Dolenjskih Toplicah Sašo Kragelj iz Orehove vasi (na sliki), ki tekmuje za moštvo Banca, je zlahka zmagal v obeh vožnjah in si s tem uspehom najbrž že zagotovil nastop na državnem prvenstvu v razredu do 125 ccm. Dirko si je tokrat ogledalo okoli 2.000 gledalcev, kar precej pa jih je prišlo do steze preko ograje in so tako organizatorje prikrajšali za lep kupček denarja. (Foto: I. V.)

MEŽNAR NA KOLENIH - V drugi vožnji je Ludvik Mežnar najprej slabo startal, se potem s šestega mesta prebil na tretje in kasneje padel (na sliki). Žal je v prvi seriji poskusnih skokov prišlo do nesreče, ko je Celjanov Alojz Vogrinec skočil med gledalce in poškodoval 17-letno Simonko K. Kočevja. Takoj po nesreči so organizatorji preselili gledalce z leve strani skakalnice na desno.

NAGRADI V STRAŽO IN NOVO MESTO

Zreb je izmed reševalcev 27. nagradne križanke izbral Leopolda Pavčka iz Straže in Alena Klobčarja iz Novega mesta. Pavčku je pripadla denarna nagrada, Klobčar pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 31. julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 29. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 27. NAGRADNE KRIZANKE

Pravila rešitev 27. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OKVIR, SLAVA, BARANTIJA, ORANGUTAN, BRANE, RAST, RAN, ČOKLE, OPOREK, KEAN, LUNJ, ODETS, OL, UNČA, KURATIVA, STENTOR, VALAT, KAL, UŠI, ANICA.

PRGIŠČE MISLI

Najbolj prosojne laži se spreminjajo v priznane resnice zato, ker jim nihče javno ne ugovarja.

H. POŽARNIK

Skoraj morilsko gotovostjo se bližamo času totalitarnih diktatur. Kljub temu je treba še naprej voditi boj za človečnost, podobno kot skuša zdravnik rešiti življenje bolnika, čeprav vse kaže, da bo umrl.

G. ORWELL

Nezaupanje kot metoda je odlično sredstvo vsake oblasti; z njim in s krivdo naredimo ljudi v njihovi temeljni drži manj vredne.

P. ZIDAR

Med človekom in resnico ne more posredovati ne cerkev ne partija, temveč se mora vsako soočiti z njo.

T. HRIBAR

NAGRADNA KRIZANKA 29

DOLENSKI LIST DOLENSKI LIST		SLOVENSKI ANTHROPOLOG (BOŽO)		KAR KAŽE NADALJNI RAZVOJ		RIMSKA LJUBLJANA		POSREDNIK PRI PRENOSU RTV SIGNALOV		VULKAN NA JAPONSKEM OTOKU KJUŠU	
SMUČARSKA PRETNAR										SALOMONOV UGANKAR	
NEKDANJI VOJAŠKI KRUH										NASPROTJE TRDOTE	
GOSPODAR. STROKOV. NJAK SKLAD										VZORNIK	
										NASAD SADNEGA DREVJA	
										TEGA MESECA	
DOLENSKI LIST DOLENSKI LIST		BELG.-ITAL. FILMSKA IGRALKA (CATHERINE)		KAPLJA IZ OČI VOTEL ZIDAK		ZDRAVILO V OBLIKI KROGLICE		HOJA OTOKAR VAVRA		PRINCIPI	
PRASICA						DARILO NEPRIDIPRAV					
STARA FIZIKALNA ENOTA ZA MASO						SKUPEK ENAKIH CELIC AKT				VIKTOR AVBELJ ENICA	
OČE						GLAVNO MESTO JUŽNE KOREJE		PEVEC JANEZ BONČINA WATT			
ŽENSKI PEVSKI GLAS						IZMETA-VANJE PLJUNKOV FRANCE ONIC					
CVETAČA								POGANJEK, CIMA			
AVTOR: MARKO BERTONČELI		ZMEDA, NERED				PERJE PRI REPI		LUKA V IZRAELU			

Vpliv živil

Pisali smo že, da nekatera živila delujejo na naše razpoloženje. Tokrat si poglejmo, kako vplivajo na nas muškatni orešček, pivo, peteršilj in cimet. Muškatni orešček vsebuje snovi, ki delujejo opojno in ki nas zmedejo, če jih uživamo v večjih količinah. A ker je le začimba in ga dodajamo jedem v majhnih količinah, ni bojazni pred njegovimi manj zaželenimi učinki. Hmelj in s tem tudi pivo ima pomirjajoč učinek, prežene živčnost, povzroči prijetno utrujenost in zaspanost. Nekateri ga priporočajo kot blago uspavalno, zagotovo pa je kozarec piva boljši kot uspavalna tableta. Že stari Rimljani so dejali, da peteršilj vliva pogum in podvaja moč. Poleg vitamina C, ki povečuje odpornost organizma in vzpodbuja organizem, je v peteršilju tudi snov, ki deluje tako, kot katero od nevarnejših poživil. Cimet pa je dišava z izrazito erotičnim delovanjem, saj njegov vonj pospeši delovanje spolnih žlez.

Marelični koktajl

Marelica - zlati sadež neprekosljivega okusa. Le kdo ne pozna marelične marmelade ali cmokov? Iz marelic pa lahko pripravimo tudi osvežilni koktajl. Za 4 kozarce potrebujemo: 400 g zrelih marelic, 2 kozarčka mareličnega likerja, sok ene limone, 3/4 litra suhega penecnega vina, 2 žlici medu. Marelice operemo in narežemo na četrtine, koščice odstranimo. Polovico marelic zmiksamo in zmešamo z likerjem, limoninim sokom in medom. Nato pretlačimo skozi cedilo in postavimo na hladno. Preostale koščke marelic, penecno vino in kozarce dobro ohladimo. V ohlajene kozarce damo marelični pire in koščke marelic, prilijemo penecno vino in ponudimo.

Rahljanje namesto zalivanja

Ob sušah, ki so pestile slovensko kmetijstvo nekaj let nazaj, je bilo izrečenih in zapisanih nemalo nekritičnih slavošpevov namakanju, ne da bi računali s tem, koliko so veliki namakalni posegi v naših razmerah sploh uresničljivi in ekološko sprejemljivi. Toliko bolj so zato neupravičeno ostajali v senci običajni agrotehnični ukrepi, s katerimi je moč ublažiti sušo. Predvsem gre za obdelovanje in rahljanje, ki je alfa in omega uspešnega vrtnarjenja, kot piše v popularni knjigi Zelenjava in zelišča (Alles über Gemüse und Kräuter), ki je prevedena tudi v slovenščino. Velja pravilo, pišejo nemški avtorji, da enkratno rahljanje velja toliko kot trikratno zalivanje, in nadaljujejo: "Da preprečimo izhlapevanje neizrabljene vlage, moramo razbijati skorjo na vrtnih gredah. S tem pretrgamo kapilare in vlaga se ne more več brez haska izgubljati iz zemlje. Zrahljana zgornja plast, debela nekaj centimetrov kot nekakšen pokrov varuje zemljo, v rahli, zračni in topli zemlji pa se intenzivneje razvija življenje, ki omogoča gojenim rastlinam sprejemati hranilne snovi."

Centralna priprava tople vode

Centralna priprava tople vode pomeni pripravo tople vode na enem samem mestu za celoten objekt. Tako so na en hranilnik toplote priključena vsa iztočna mesta. Cevovodi so daljši in jih je potrebno toplotno izolirati, da so toplotne izgube čim manjše. Glede na vir energije delimo sisteme za centralno pripravo vode na klasične sisteme s toplovodnim kotlom (premog, kurilno olje, plin) in alternativne sisteme (sončna energija - SSE, okoliška energija - toplotna črpalka). Skupno vsem sistemom je, da imajo na enem samem mestu nameščen hranilnik toplote, v katerem pripravljamo toplo vodo z enim od naštetih virov energije. Glede na kroženje vode v sistemu jih delimo na sisteme z naravnim in prisilnim kroženjem vode. Razširjeni so tudi kombinirani sistemi za pripravo tople vode, ki izkoriščajo dva ali več različnih virov energije.

ZANIMIVOSTI IZ SVETA

Neznosna lahkost ubijanja

Tisti časi, ko sta Chicago in New York slovela kot prestolnici gangsterjev in kriminalcev, so že davno minili. Nasilje in kriminal sta se razpasla v vseh velikih mestih sveta, ponekod celo do neobvladljivih razsežnosti. Najnovejša študija o uličnem nasilju in kriminalu v Latinski Ameriki opozarja, da se urbanizirani del tega sveta prebija v ospredje mračnih statistik, razlogi za to pa so podobni tistim iz nekdanjih socialističnih držav.

Po ugotovitvah študije, ki jo je za SELA opravil Fernando Carrion, je Latinska Amerika postala najbolj nevaren del sveta. Nasilje in politični uboji sicer niso nobena novost v delelah Srednje in Južne Amerike, vendar takega brezzakonja in take množičnosti uličnega nasilja in umorov kot sedaj, ta svet prej ni poznal. Poglejmo na primer Mehiko; tam so začeli umoristično naraščati pred slabim desetletjem, pred štirimi leti so zabeležili že 40 umorov na dan, letos se je povprečje dvignilo na 50. V celotni Latinski Ameriki pride v povprečju 20 umorov na 100.000 prebivalcev, v nekaterih predelih, kot je denimo Medellín v Kolumbiji pa kar 450. Latinskoameriško povprečje kar v tem pogledu za dvakrat presega zloglasne Združene države Amerike in za štirikrat območje nekdanje Sovjetske zveze, kjer sicer beležijo največji porast uličnega nasilja in umorov v Evropi. Življenje v velikem mestu je za mlade Latinoameričane postalo zelo nevarno: kot vzrok smrti je umor že na drugem mestu, takoj za boleznimi.

V gosto obljudenih sodobnih urbanih konglomeratih se ubija z neznansko lahkoto. Človekovo življenje ni vredno nič. Kriminalci se pogajajo po skrajnem sredstvu - umoru zelo hitro; dovolj je, denimo, zlata zapetnica na roki žrtev, da se kriminalce odloči moriti, da bi prišel do nje. "Občutek imam, da ubijajo precej kriminalna, pa na to, da bi me lahko umorili, niti pomislil nisem, zdaj pa..." razmišlja Carlo Eduardo Weiss iz Buenos Airesa in podobno z njim mnogi drugi prebivalci velikih mest.

Sploh so velemesta posebej ugodna za nasilna kriminalna dejanja. V Mexico Cityju se zgodijo vsak teden okrog 70 umorov, v Rio de Janeiru so letos imeli vsak teden v povprečju 147 umorov. V Buenos Airesu, ki ga sicer statističarji ne uvrščajo med nevarna mesta, se prebivalci, kot je pokazala tamna ulična raziskava, vse bolj boje, da jih lahko ubijejo, da so storilci vse mlajši, k nasilnemu umorjanju pa veliko pripomore lahek dostop do orožja. Avtomatske puške in ročne granate je mogoče nabaviti brez večjih težav. In ko se v to vmešajo še droge, je krog nasilja hitro

sile, se zdaj otepajo s hudim kriminalom in nasiljem, ker v mnogih mestih civilna policija še ni začela delovati, prejšnje politično-vojaške pa ni več. Takšno stanje poulične bande s pridom izkoriščajo.

Ko strokovnjaki iščejo vzroke za porast uličnega nasilja in kriminala, opozarjajo na gospodarske reforme in uvedbo svobodnega tržnega gospodarstva. Revni so v novih razmerah postali še bolj revni, vrste brezposelnih so se močno podaljšale, ker so propadle številne neučinkovite državne tovarne, denarja za socialno pomoč je malo. Kljub pričakanjem, da bo magični ključ tržnega gospodarstva odprl vrata v lepšo prihodnost, se stanje ne izboljšuje. Finančni analitiki predvidevajo, da bo šlo slabo še nekaj let. Letos bo po ocenah strokovnjakov samo v Mehiki armada brezposelnih večja za nadaljnji milijon delavcev. Vse to seveda daje ljudem občutek nemoči, izgubljajo pa tudi upanje, da se bodo odprle boljše možnosti.

V tem pogledu je stanje v Latinski Ameriki močno podobno razmeram v nekdanjem socialističnem svetu. Marsikaj iz ugotovitev raziskovalcev družbenih sprememb v Latin-

ski Ameriki velja tudi za nekdanji evropski socialistični svet.

Fernando Carrion v svoji študiji navaja še druge dejavnike, ki vplivajo na porast urbanega kriminala in nasilja. Posebno zaskrbljujoč dejavnik je zanj množično izseljevanje prebivalstva s podeželja v mesta. Do leta 2000 bo več kot 77 odstotkov latinskoameriškega prebivalstva živelo v megapolisih, kot sta Mexico City in Sao Paulo, ki zdaj predstavljata največji urbani koncentraciji na svetu. Ljudje, ki prihajajo s podeželja v mesta iskat svoj kos kruha, se naselijo na obrobja teh gigantskih mest, si postavijo zaslon baraka, potem pa se namesto lepšega življenja začne krut boj za preživetje. V stiski so ljudje pripravljani na vse, od beračenja, brskanja po smeteh do tatvin, ropov, prostitucije in umora, samo da bi se rešili iz žalostnega kroga revščine, lakote in obupa.

Carrion opozarja, da je stanje zaskrbljujoče in ni videti, da se bo kaj kmalu izboljšalo. Urbani kaos in naraščanje kriminala ter sploh splošne varnosti odvrata tujе vlagatelje, ki bi edini lahko prinesli svež denar in oživili gospodarstvo. Brez gospodarskega razvoja pa ne bo izboljšanja življenjskih razmer.

MILAN MARKELJ
(Vir: Newsweek)

ZDRAVJE

Stane V. Sunčič

Dejavniki tveganja

Mnogi ljudje so vznemirjeni zaradi zvišanega krvnega tlaka, debelosti, povečanega holesterola in sladkorja v krvi in te bolezni povezujejo z mnogimi svojimi težavami. Ali so upravičeno zaskrbljeni za svoje zdravje ali pa je morda ta skrb odveč? Od kod take spremembe?

Če pogledamo 30 let nazaj in tista lepa šestdeseta leta, vidimo, kako je bil odnos do hrane povsem drugačen. Hrana je imela veliko ceno in je bila neke vrste odlika, jedlo se je mastno hrano z dosti kruha, ki je moral biti vedno svež, hrustljav in bel. Sladice so bile na mizi kot poobede ob kavi ali čaju dopoldne in večkrat tudi popoldne.

V začetku sedemdesetih let so se med prebivalstvom močno povečale bolezni ožilja in število infarktov je naraščalo. Strokovnjaki po celem svetu so iskali vzroke za takšen porast teh bolezni. Trud je bil poplačan, saj so postopoma prišli do spoznanja, da so bolezni posledica več vzrokov, ki so jih imenovali s skupnim nazivom dejavniki tveganja. "Dejavniki" jih imenujemo zato, ker so dejavni pri nastanku bolezni in pri razvoju bolezni; "tveganja" pa zato, ker njihova prisotnost pomeni stalno nevarnost, da bo zaradi njihove prisotnosti bolezen nastala in se sčasoma razvila.

Med dejavniki tveganja za nastanek žilnih in srčnih bolezni so:

- prevelika telesna teža, telesna teža višja od idealne teže telesa,
- zvišan krvni tlak ali sistolični "zgornji" ali diastolični "srčni" krvni tlak,

- zvišan holesterol,
- kajenje cigaret, cigar in pipe,
- število pokajenih cigaret ali cigar, gramov tobaka pri pipi,
- premajhna ali nikakršna fizična aktivnost,
- zvišan sladkor v krvi.

Za primer pogledjmo, kakšno je stanje med prebivalci v Krškem, katere od dejavnikov so prisotni in kako pogosti so. Stanje smo preverili pri ljudeh, ki so se imeli za zdrave in niso prišli v ambulanto zaradi bolezni. Izbrali smo delavce in jih pregledali.

Naše rezultate smo primerjali z rezultati enake raziskave v Ljubljani. In kaj smo ugotovili?

Stanje v naši občini ni dobro, celo slabše je, kot smo pričakovali. V Krškem smo pregledali mlajše ljudi, stare od 20 do 55 let, v Ljubljani pa so bili pregledani starejši, od 25 do 65 let starosti. Pri nas je imelo zvišano telesno težo 31,7 odst. pregledanih, kar pomeni, da je bil vsak tretji pregledani debel, v Ljubljani pa je imelo zvišano telesno težo 22 odst, to je vsak peti pregledani. Višine krvnega tlaka so bile v Krškem večje tako za sistolični (zgornji) kot za diastolični (srčni) krvni tlak. V Krškem je bil tudi večji odstotek pregledanih s povišanim krvnim tlakom. Med krškimi delavci smo ugotovili višjo stopnjo holesterola, pokazalo se je, da na dan pokadijo več cigaret. Zelo pomemben dejavnik tveganja je telesna nedejavnost, ki je bila v Krškem večja kot v Ljubljani. V ljubljanski skupini so zabeležili le višje vrednosti sladkorja v krvi kot v krški.

Na osnovi teh podatkov lahko kaj hitro ugotovimo, da je od sedmih dejavnikov tveganja bilo v Krškem šest večjih kot v Ljubljani. Pri tem je treba upoštevati, da so bili vsi pregledani "zdravi" in da smo pregledali "mlade" prebivalce, od katerih je odvisna bodočnost naše občine in naše države.

FOTO: J. KOS

STOL ZA TITA - V Brežicah je od leta 1924 dalje imel svojo delavnico sedlar in tapetnik Radoslav Mrkša, rojen ob koncu prejšnjega stoletja. Med leti 1912 in 1915 se je izučil obrti in "preizkušnjo prestal s prav dobrim uspehom" pri krškem mojstru Karlu Černetiču. Kot tapetarski mojster je leta 1930 prejel od Obrtniškega društva v Brežicah častno diplomu za lastne izdelke, razstavljene na obrtni razstavi v Brežicah. Mnogo kasneje, leta 1943, se je učil tapetništva in sedlarstva Janko Kos, ki je potem nekaj časa delal z mojstrom Mrkšo. Med leti 1953 in 1965 je Janko Kos delal kot tapetnik v Mizarski produktivni zadrugi v Krškem. Tapetniška dela je izpejal na mnogih pohištvih kosih. Med številnimi njegovimi izdelki je tudi stol na sliki, ki so ga izdelali posebej za Tita in njegovo rezidenco Brdo pri Kranju. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar)

Iz Tudinovih zapiskov

Ginljiva jubezen med očetom in sinom - Izgled prekrasne ginljive ljubezni sina proti očetu in vice versa je Belec na Hudem. Do zadnjega hipa stregel mu je sam z vso skrbnostjo, po dnevi in po noči ga spraševal, kaj bi jel ali pil - očetu se je zdelo nemogoče biti brez njega, dolgčas mu je bilo če je sin le na potrebo šel. Hotel mu je dati radi odlične ubogljivosti in ljubosrčnosti ne le grunt ampak mu je prikupil še 1/2 zraven. Često držala sta se dolgo objeta, v teh objemljajih ostal je oče vesel do zadnje minute. Zaspal je lahko, brez stoka, brez znamenja kake posebne bolečine.

Kradejo celo iz kozovcev - Iz kozovcev krasti ni bila še tod, kar ljudje vedo, navada, celo cigani se ih niso dotaknili (odštevši kak snop ovs). Ta kradeži zdi se ljudem naj groznejši. Pokazali so se prvi taki kradeži, naj pred pri Belcu na Hudem. Vzela sta mu dva tata čez 4 mernike koruze iz kozovca. Sum vseh leti na bršlinski bordel, ki je prodajal v mestu na trgu, če ravno se ve, da ni ne pride-lal, ne kupil, ne naberačil. Občuteni strah je radi te hudobije zavladal; do zdaj bili so saj kozovci sveti, tatovi hodili so v hrame ali žitnice.

Oboji so se vabilu odzvali in spremenili proslavo v pravo slovensko narodno slavje. Napovedani prihod Sokolov je pri tamkajšnjih nemškutarjih vzbudil strah in eden izmed njih je rekel: "Dveh stvari se bojim najbolj: kolere in sokolov." Strah ni bil iz trte zvit. Dotedanji razvoj narodnega gibanje je bil počasen, poln oklevanja in kot tak ni vzbujal skrbi nemški strani, zlasti po letu 1863, ko so uspeli vsaj navidezno ukrotiti gimnazijo. Prihod Sokolov je utrdil hrbtno novomeškimi rodoljubom in jim dvignil glave. Zanos ob njihovem prihodu je čutili tudi v pozdravnem govoru namestnika državnega pravdnika Ludvika Ravnikarja: "Praznovaje 500 letnico novomeško se je pri tukajšnjih domoljubih želja zbudila, da bi stopila! Domoljubno srce nam bije v prsah in vede, da le takrat zmoremo rednoslovesnost slovenskega mesta obhajati, če se Slovenec Slovencu družji, smo izčistili želje naj bi vas bratje Sokoli s predrago nas navzočnostjo počastili, kajti nemogoče bi bilo samemu brez vaše domoljubne podpore dovršiti to česar si želimo. Nagib k temu je bil dvojen: radi bi namreč pokazali, da tudi na bregovih Krke Slovenci bivajo [...] tudi žalimo čitati v letniku našega mesta, da svečanost 500 letnice in prihod »Sokolovcev« bil je Novomestu rojstni dan novo narodnega gibanja."

Ideja o ustanovitvi Narodne čitalnice je dobila trdne temelje in 500-letnica ne bo ostala v spominu samo "zavoljo dobre pijače in obilne pojedine temveč za voljo tega, ker bo gotovo in mora biti mati narodnega preporeda prve dolenjske čitavnice."

Piškavo rodoljubje

S pojavom Narodne čitalnice je zgoraj omenjeni sloj dobil lastno organizacijo. V njej je začel iskati svojo idetinteto in drugačnost do obstoječega okolja "Casino Verein". To je bil dolgotrajen proces, poln oklevanja, cincanja, predvsem pa izogibanja radikalnim usmeritvam. Njegova stopnja razvoja se kaže v pogostosti uporabljanja slovenskega jezika kot

Matjaž Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu v obdobju 1865 do 1889

občevalnega. Menim, da je glavni pomen narodnih čitalnic v tem obdobju, da je v takih okoljih, ki so bila pravi "tip nemškutarskega gnezda" in kjer je vladala "bi-rokracija", ki je "bila izključno nemškega mišljenja", začela preko njenega delovanja počasi, vendar vztrajno pridobivati tudi slovensčina svoj prostor, ki ji pripada. Vse prepogosto se je dogajalo, da so narodnjaki uporabljali slovensčino le ob posebnih priložnostih kot demonstracijo svoje nacionalne pripadnosti, medtem ko so se doma in na ulici pogovarjali nemško. Ne smemo pozabiti, da je ta prostor obvladovala nemščina kot statusni simbol nečesa boljšega, višjega že petsto let. V glavih Novomeščanov je bila ta simbolika trdno zasidrana in ljudje so ji izkazovali dolžno spoštovanje. Odkar so pomnili, je bilo tako. Na tem področju je čitalnica orala prvo ledino. Njeno oranje so otežkočali komunikacijska zaprtost Novega mesta, mentaliteta ljudi in močan nemški element, ki se je v svoji obrambi lahko zanašal tudi na tradicijo. Nemščina je kraljevala v vseh uradih, gimnaziji in celo na Kapitulju. "Z lece namreč ti duhovni oče z rudečim podvratnikom po nemški bere o Mariji [...] Da pač mati nebeška sliši in usmili se naših kapiteljskih duhovnov in razsvetli jim um, da bodo v svojem in nam vsem umevnem materinem jeziku zdihovali k tebi." Kajti "piškavo" je "domoljubje naših popov. Vse svoje uradne reči, vse dopise c. urad-nijam in večidel celo privatna pisma pišejo ti patrioti [...] po nemški." Zato ni čudno, da so začele orati to ledino nove mlade sile, ki so praviloma prišle v Novo mesto iz drugih (naprednejših) okolij.

Tedanjo miselnost večine Novomeščanov je lepo

zapisal novomeški dopisnik leta 1866: "Materin jezik je bil marsikaterem strašilo in gledali so v njem le polom in prekuenijo. Kaj neki so - je moč v slovenskem jeziku, kaj povedati znanstveno." Posledica vsega tega je bila, da si je slovensčina le počasi utirala pot v vsakdanjo rabo. "Žalostno pa resnično je sicer razvada da jih je dosti, ki jim nemščine gladkeje teče od domače besede, pa pre-elika bi menda vendarle ne bi bila žrtva, ako bi se priza-devali vsaj pri narodnih veseljih posluževali se narodnega jezika. Pri četvorki se je ukazovalo nemški. Vzajem si pogum in izrečem glasno: 'Mi ne razumemo nemški.' Eden od plesalcev mi odvrne: 'Če ne znate se pa naučite.' Tedaj nemščine se je treba naučiti, da se sme v čitalnico," je ogorčeno pisal novomeški dopisnik v Slovenski Narod leta 1869. Naslednje leto, "ko so sošli se čitalničarji bili na Trški gori prisegli so v slovenski, večidel pa v kranjski in nemški šprahi, ostati ali postati vedno zvesti sinovi Slovenije. Od takrat utoblo je že veliko vode, ali v mestu se ne zaznava še noben vspeh te slovenske prispege. Vse ropota po starem kolovozu." Nespremenjeno stanje je opisano v Slovenskem Narodu tudi v letu 1871, saj "se v naši čitalnici prerado nemški govori."

Povsem upravičeno nadaljuje: "No pa si še nekdo poganja za slovensko uradovanje čemu pa? Saj sloven-skega jezika še v čitalnici noče trpeti, pa ga bomo v pisarnah." Posebno pozornost so novomeški dopisniki naklonili "gospodičnicem" in njihovem znanju slovensčine. Slednje so se zaradi slabe deklishe šole, kjer se uče "zlasti le po nemško in za nemško", neobiskovanja bukvarnice v Narodni čitalnici in premajhnega

sodelovanja pri čitalniških prireditvah naučile le toliko nemščine, da utegnjo "brezrazumno pri Tandlerju izposojevanih nemških romanov brati ter brez kakega pravo-pisa pisati nemško zaljubljeno pismo, da mora omi-kanega Slovenca biti groza, ako mu prilično taka german-izirana ljubeznivost pride v roke". Poleg tega novomeški noviški dopisnik leta 1877 poudarja, da imajo gospodične še drug dobiček iz teh nemških fabrikantov, namreč ta, "da se naučijo iz njih na pol nemščine, drugo polovico »ober« menda dobo iz konverzacije ali kje? [...] Omenim naj le tega ali onega narodnjaka, ki ima rodovino in je znabiti tudi ud čitalčen kako odgaja potence svoje? Poklada jim duševno hrano iz nemških jatelj [...] le dvomil bi rad takeli so narodni le po eni strani, po drugi pa kjer bi mogli največ storiti za v prospeth narodnega prebujenja, delajo temu nasprotno."

Čitalnica središče narodnega življenja

Opozoriti pa moram, da se kljub delovanju narodnih društev v tem obdobju slovenski jezik in narodna zavest le počasi prebijata v zavest Novomeščanov (ne glede na spol). Plastičen oris tedanjega stanja nam lepo poda novomeški dopis v Slovenskem narodu (1881), ki velja za celotno obravnava obdobja: "Naše slovenske socialne in zasebne razmere, naše združ-je navade, naše individualne lastnosti so še take, da naše gibanje nima povsodi in vsakidar slovenskega značaja. Poglavitni madež je namreč ta, da vsi slovenski stanovni še premalo cenijo domačo knjigo, domač časnik, premalo podpirjo domačo literaturo, trgovska, obrtna in kmeič-ska podjetja. Tu vidimo itilignetnega Slovenca (da o malo omikanem kmetu ali tržanu ne govorimo), ki slo-venščino ne poudarja, ki se po nepotrebnem poslužujejo nemščine v uradu, v družbi in doma."

Odborniki Narodne čitalnice so se zavedali težavnega naloga, ki jih je čakala.

UAGS A ZGODBA MAGDA ŽZGUBA PRIJATELJA

V naši družini je bilo pet otrok; imela sem starejšo in mlajšo sestro ter starejšega in mlajšega brata, torej sem bila sredinček. Poleg očeta je bil zame avtoriteta le še starejši brat. Njune besede so bile zame zakon. Najmlajša sestra je bila crkljanček in vedno je moralo biti vse po njenem, mlajši brat pa je bil zelo miren in molčeč ter najbolj ubogljiv od vseh nas. Igral se je najraje sam in zelo rad je imel živali. Imel je govorno napako in zdelo se nam je, da mama trpi zaradi tega in da ga ima zato še rajši. Omenila nam je, da je v času nosečnosti tega otroka med vojno prestala veliko strahu in da je to verjetno pustilo posledice. Za nesporazume, ki jih je imel s komerkoli v družini, je tekal po uteho k mami. Vedno je bila z njim zelo čuteča in ljubezniva. Oče ga je vedno jemal s seboj, kadar koli je šel na bližnje njive s kravami, vpreženimi v voz. Mami je pomagal, kadar je krmila svinje in kure, ni pa pozabil izprositi malo mleka za mačka in psa, kadar je mama prišla iz hleva s kablico mleka.

Domači pes Kastor je bil njegov veliki prijatelj. Bil je lep bel pes, bolj velik kot majhen in čisto drugačen od ostalih vaških ščentov. Ko ga je pred domačo hišo povozil avto, ga je brat položil v samokolnico in jokal. Bratova žalost je ganila tudi naju s sestro. Odšli sva v mamin vrt in potrgali, kar je takrat cvetelo v njem, in z

rozami pokrili Kastorja. Prav dobro se spominjam rdečih cvetov rogin, ki so bile takrat v polnem cvetju. Mami sem predlagala, da bi naročili zvonjenje v cerkvi. Zdrnila se je, stisnila smeh med ustnicami in rekla, da zvoni le kadar umrje človek. Še dobro, da nisva v tej zmedbi prej oddirjali k župniku kot k mami. Verjetno bi ga ob najini želji zadela kap. Najina naloga je bila tudi obvestiti o nesrečnem dogodku sosedove otroke s povabilom, da pridejo pogledat našega mrliča. Mimo je prišla tudi sosedka Tončka in vide-la našo žalost. Slišala sem jo, ko je rekla moji mami: "Veš, ko sem videla, kako hudo je tvojemu malemu za živalco, sem si še jaz obrisala solzo. Ubogi otrok, kako trpi. Dajte mu čimprej priskrbeti drugega psa, saj ti bo drugače otrok od žalosti še zbolel."

Oče je odigral vlogo pogrebca. Skopal je dovolj globoko jamo in odpeljal samokolnico s psom. Otroci smo se drenjali za njim. Ko smo prišli do jame zadaj na vrtu, ga je položil vanjo in zagrenil z lopato. Grobek smo pokrili s cvetjem. Na paličico, ki jo je oče zasadił poleg svežega grobka, je z risalnim žebličkom pritril listek, na katerega je brat z okorno pisavo prvošolčka napisal: "Tu počiva moj Kastor". "Ne bodite žalostni, jutri bom šel po drugega psa," nam je rekel, da bi nas potolažil. Bil je resen, na njegovem obrazu sem videla, da je tudi njemu hudo.

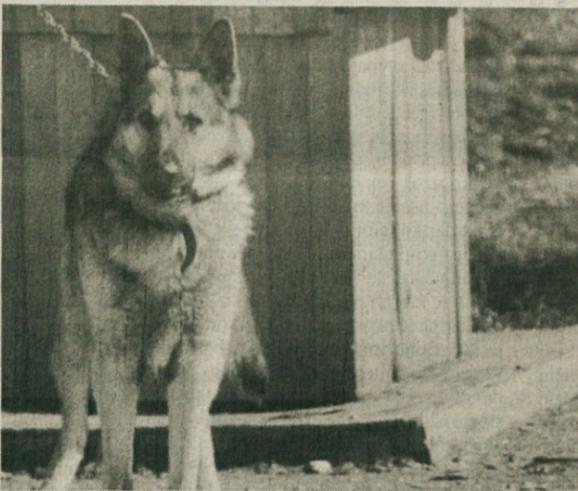

FOTO: M. MARKELJ

Krajevni leksikon Slovenije

Slovinci imamo dolgo tradicijo opisovanja naših naselij, saj smo z Valvasorjevo Slavo med drugim dobili prednika kasnejših krajevnih leksikonov, kot sta Leksikon Dravske banovine in po vojni izdani Krajevni leksikon Slovenije. V nekaj desetletjih sta se podoba naših krajev in življenje v njih možno spremenila in mnogi podatki, zapisani v zadnjem krajevem leksikonu, niso bili več točni. V založbi DZS so se zato že od leta 1991 pripravljali na izdajo novega krajevnega leksikona, zajetna knjiga velikega formata pa je nedolgo tega tudi že izšla.

Krajevni leksikon Slovenije je za razliko od prejšnjih natisnen v eni sami knjigi. Kot nekakšen dodatek je DZS primaknila še drobnejšo knjigo Mali atlas Slovenije z opisom naravne geografske regionalizacije naše države, s fizično in politično karto Evrope, značilnimi statističnimi podatki o Sloveniji (vrhovi, jame, reke...), z grbi na avtomobilskih oznakah ter več zemljevidi. Sam krajevni leksikon prinaša na 640 velikih straneh opise 5.981 naselij na slovenskem ozemlju, ob tem pa še 41 zemljevidov, prek 500 barvnih fotografij in obilje statističnih podatkov. Pri pripravi leksikona je sodelovalo več kot 80 avtorjev, številne niti pa so držali v rokah uredniki Milan Orožen Adamič, Drago Perko in Drago Kladnik.

Leksikon uvajajo temeljiti strokovni prispevki o bistvenih značilnosti naselij in oblikah poselitve v Sloveniji, s sliko in besedo so pojasnjeni nekateri najpomembnejši pojmi in skupne značilnosti slovenskih naselij, nato so prikazane še poglobljene oblike podeželskih in mestnih naselij. Sledi zemljevid z označenimi 94 naravno-geografskimi regijami Slovenije in nato več zemljevidov z vsemi naselji, ki uradno veljajo za samostojna na ozemlju Slovenije.

Osrednji del leksikona prinaša opise in slike naselij, razporejenih po abecednem vrstnem redu od naselja Abitanti v Slovenski Istri do suhokrajnske vasi Žvirče. Naselja so predstavljena z uradnim imenom, s podatkom kateri stari in sedaj novi občini pripadajo, nato so nanizani podatki o geografskih koordinat, o imenu naselja v sklonih, o privedniških oblikah in poimenovanju prebivalcev, o nadmorski višini, številu prebivalcev (popis iz leta 1991); sledi opis glavnih značilnosti naselja s kratkim zgodovinskim orisom ter z drugimi zanimivi podatki. Na koncu so navedeni najbolj znani Slovenci, ki so se v določenem naselju rodili, v njem delovali ali umrli. Številne druge podatke najdemo še v preglednicah, ki

slede opisu in zavzemajo skoraj sto strani. Iz njih lahko razberete vse mogoče, od števila prebivalcev v različnih obdobjih, povprečne rasti in deleža otrok do zaposlenosti po sektorjih, zvemo, če ima kraj muzej, če je sedež občine itd. Pomembno dopolnilo podatkom in opisom je bogato slikovno gradivo, kar smo v prejšnjih krajevnih leksikonih pogrešali. Sliko je predstavljeno vsako naselje z več kot 1000 prebivalci in še precej manjših.

Lahko rečemo, da smo z novim krajevnim leksikonom dobili še eno temeljno delo o naši državi, ki ga lahko postavimo ob Enciklopedijo Slovenije, Slovar slovenskega knjižnega jezika, Zgodovino Slovencev, in podobna dela.

MILAN MARKELJ

Sv. Hildegarda zdravi

Med knjigami, ki se ukvarjajo z zdravljenjem na ta ali oni način - prav res jih ni malo - se je pojavilo dokaj nenavadno delo SVETA HILDEGARDA ZDRAVI, ki bo pritegnilo tudi tiste bralce, ki knjig z recepti "pozdravi se sam" sicer ne berejo, saj gre za knjigo, v kateri je prvič v slovensčini predstavljen delček iz opusa znamenite benediktinske redovnice sv. Hildegarde iz 12. stoletja. Svetnica, ki se ponaša s pomembnimi dosežki v teologiji, cerkveni politiki, stavbarstvu, poeziji, dramatik in glasbi, je bila deležna razodetij skrivnosti stvarstva in notranjosti človeka, iz katerih je oblikovala razumevanje vsega obstoječega kot med seboj povezanega in součinkujočega. Iz takega razumevanja je izhajalo tudi njeno zdravilstvo, ki ga danes označujejo kot celostno terapijo. Človek je splet telesa, duše in duha, telesno, duševno in duhovno se v njem prepleta in je v medsebojnem učinkovanju, zato je v skrbi za zdravje treba skrbeti za skladnost vseh treh plasti. Danes bi rekli popolnoma v skladu s sv. Hildegardo: zdravo okolje in pravilna prehrana za telo, pozitivno čustvovanje in razmišljanje za dušo in uravnotešen odnos do kozmosa in stvarnika za duhovno polnost.

Ker se je v današnjem svetu, ki ima precej znamenj civilizacijske krize, ponovno zbudilo zanimanje za zapuščeno sv. Hildegarde, je nemški zdravilec Reinhard Schiller zbral njene izvirne nasvete in recepte ter jih objavil v knjigi, ki ji je dodal uvodna pojasnila o Hildegardinem zdravilstvu. V slovenskem prevodu knjige, za izid katerega je poskrbel Valerij Vale-Nowak, je prevajalka Lidija Saje priložila še uvodno besedo Kdo je sv. Hildegarda.

MILAN MARKELJ

Ne silite nas jemati pravico v svoje roke!

Pismo predsedniku Državnega zbora Jožetu Školcu

Kmetje, lastniki razlaščenega premoženja iz Sentyernej na Dolenjskem, se obračamo na Vas kot predsednika Državnega zbora (DZ), da bi pospešili vračanje naše nacionalizirane zemlje.

Pred štirimi leti smo vložili z vsemi potrebnimi dokumenti prošnjo za vrnitev nacionaliziranega premoženja po zakonu o denacionalizaciji na tedanji občini Novo mesto. Prepričani smo bili, da bo to v naši demokratični in pravni državi hitro rešeno, vendar se je vse začelo brez potrebe zapletati in imamo vtis, da je bila komisija bolj naklonjena zadruzi kot nam, upravičnim razlaščenecem, zato nam zemlje še do danes niso vrnila. Za nas nerazumno pa je dejstvo, da so dobili nazaj tudi od zadruge na primer cerkev ter nekateri veleposestniki, kateri živijo izven naše države, že pravno vrnjeno premoženje, kljub temu da so vložili zahteve za vračilo pol leta kasneje od nas.

V novonastali situaciji - glede na to, da je občina Novo mesto razpadla na tri občine, ena izmed njih je tudi občina Sentyernej - se bodo vse stvari v zvezi z denacionalizacijo še vedno reševale na upravni enoti v Novem mestu. Kmetje zahtevamo, da se nam čimprej vrne naša zemlja v last in posest. To neurejeno stanje sili razlaščenca v nasilna dejanja, kot je oranje svojih nekdanjih parcel, še posebno v sedanjem času, ko se lastnino podjetja in zadruga in ko krade vsak, kdor more. Oranja in podobnih dejanj se poslužujemo izključno zaradi neizvajanja zakona o denacionalizaciji. Opozarjamo Vas, da bomo v primeru nadaljnega zavlačevanja vračanja našega premoženja primorani ponovno vzeti pravico v svoje roke in zaorati vso našo zemljo oz. uporabiti vsa pravna sredstva vključno z zaporo nekaterih pomembnih cest v okolici Sentyernej in Novega mesta.

Prosimo Vas, da nam kot predsednik DZ pomagate rešiti ta pereči problem, ki se vleče kot jara kača že štiri leta, tako da pomo svojo zemljo zopet dobili v last in posest. Sentyernej, 12.7.1995

Za razlaščenca
JOŽE RANGUS
Drama 13
68310 Sentyernej

Z avtobusom na izlet!

Znana sta še dva potnika več za jesenski avtobusni izlet na ročnik Dolenjskega lista. Tokrat je računalnik izbral najprej med naročniki, ki so se na Dolenjski list naročili leta 1984, na izlet pa bo šla Marija Sašek iz Vidmarjeve 11 v Novem mestu; nato so se za izletniško povabilo potegovali naročniki iz 1985. leta, sreča pa je bila na strani Jožeta Brudarja, K Roku 25, p. Novo mesto. Toliko potnikov kot za avtobus Dolenjskega lista je zreb že izbral tudi za avtobus, ki bo jeseni popeljal na izlet poslušalce novomeškega radia Studio D. Nazadnje sta imela srečo naprasjanja: Andreja Stepeca, V Brezov log, p. Novo mesto in Karmelo Škušek iz Šmarjeških Toplic 86, p. Šmarješke Toplice.

“V hudi poletni vročini prosimo za vodo in senco!”

Tega nam živali ne morejo sporočiti in tako so - žal - odvisne od nas. Vemo, da so prevozi živine v tovornjakih po žgočem soncu na razbeljenih asfaltnih cestah pravi potujoči krematoriji; vemo, da je v zadnjih dneh grozljivo umirala živina pred mnogimi slovenskimi klavnicami zaradi stavke delavcev. Trpela je obnemogla, ranjena živina, ki je bila med transportom poškodovana in je v mukah čakala tudi več dni na prisilni zakol.

Tu je premalo prostora, da bi navajali vsakodnevnih dokazov, koliko trpljenja morajo prenašati živali zaradi hude vročine. Zlasti zapostavljeni so psi čuvaji, od rojstva do smrti priklenjeni na (tudi prekratki!) verigah, izpostavljeni žgočemu soncu in brez pitne vode. Po Sloveniji je vse polno vrtičkarjev, ki imajo pse čuvaje nameščene pri svojih kolibah, ali pa kmetov, ki jim psi čuvaji kar pod milim nebom čuvajo poljske prideleke; malokd pa pomisli, da psi v suhem in pregretem zraku potrebujejo mnogo pitne vode.

KDO LAHKO POMAGA?
Vsi ustvarjalci tiskanih in elektronskih medijev. Kot primer vzemimo “Radio Slovenija”, čigar izvajalci ob koncu jutranjega programa dobrohotno opozarjajo poslušalce, naj dobro prezračijo in ohladijo svoje avtomobile, preden se sedejo vanje, sebi pa naj privoščijo obilo hladne osvežitne pijače... Kaj bi stalo napovedovalca, ko bi dodal stavek: “Pa ne pozabite živali, dajte jim vode in sence!”
Društvo proti mučenju živali Slovenije

JOŽE KASTELIC, ŠE NA MNOGA LETA!

SEVNICA - Društvo nekadilcev Sevnica iz vsega srca čestita Jožetu Kastelcu za visoki jubilej - 88 let, ki ga je pred kratkim praznoval, in mu želi še veliko let klenega zdravja v krogu njegovih najdražjih in tudi lovec ter nekadilcev. Člani društva so veseli njegove glasne izjave, da ni nikoli kadil, menijo pa tudi, da je to prispevek k odpravi škodljive razvade kajenja. Veseli bodo, če se jim kaj oglasi na naslov: Trg svobode 14, Sevnica.

NA PUGLEDU PO 54 LETIH - Člani župnijskega sveta župnije Stara Cerkev so sklenili obnoviti žegnanja pri tistih nekdanjih cerkvah, kjer so še ostale ruševine. Med vojno in po njej je bilo tu uničenih 10 cerkva in še več kapelic in križev, tako da sta ostali le še ruševini cerkva v Tmovcu in na Pugledu. V Tmovcu smo se zbrali in imeli sveto mašo za nekdanje vaščane v nedeljo, 18. junija, na Pugledu pa v nedeljo, 9. julija, obakrat nas je bilo približno 40. Obe cerkvi sta bili zaraščeni z drevjem, tako da je bilo prej potrebno čiščenje in priprava prostora za oltar in ljudi. Po 45 letih se na teh krajih ponovno oglašila molitev rožnega venca, cerkvena pesem in mašnikova beseda. Po končani maši smo imeli pravo vaško žegnanje z malico, nekateri pa so tudi zapeli (na sliki pred ruševinami na Pugledu). Bilo je lepo in obljubili smo si, da bomo sem prihajali vsako leto. (C.N.)

PROTI OŽIVLJANJU POLICIJSKE DRŽAVE

Spoštovani gospodje Kučan, dr. Drnovšek, Školc in Šter!

Moje navdušenje po prihodu v Slovenijo koncem junija z namenom, da se naša družina za stalno vrne v domovino, je danes skalil dogodek, ki me sili k razmišljanju o tem, kaj je postala samostojna Slovenija, ki smo si jo kanadski Slovenci tako želeli. Kanada je bila po zaslugi tamkaj živčih rodoljubov prva izvenevropska država, ki je Slovenijo formalno priznala.

Ko sem danes preko ceste z videoko kamero snemal stavbo slovenskega parlamenta, me je ustavil in legitimiral policist, češ da ga zanima, kdo sem in zakaj snemam. To se mi med mojimi številnimi potovanji po državah Evrope in Amerike še ni zgodilo. Zato se bojim, da demokratična Slovenija ponovno postaja policijska država.

LEANDER ŠKOF

Prvi vodja slovenskega informacijskega centra v Kanadi in tajnik Kanadskega Slovenskega kongresa

ŠOLA V NARAVI - Tako se je od 24. do 30. maja imelo 53 učencev 4.c in 4.d razreda OŠ Šmihel ter Birčne vasi v šoli v naravi v Krkinem zdravilišču v Strunjanu. Učenje v naravi je bilo veliko bolj prijetno kot običajno, mladi pa so veliko izvedeli o pridobivanju morske soli, o obmorskih rastlinah in živalih, zlasti školjk in polžev, ugotavljali so težnost in plavnost vode, ogledali pa so si tudi Piran in njegove znamenitosti (akvarij, mestno obzidje...). Novo znanje so malo za šalo malo zares pokazali v Veseli šoli - Strunjan 1995. Večere so popestrili z modno revijo, plesi in humorjem. Učenci so ob zaključku šole v naravi dobili diplome, izšlo pa je tudi glasilo. Ta teden se v Strunjanu zabavajo učenci 4.a in 4.b razreda OŠ Šmihel. (Irena Hlača)

Ustavite fašizem!

Kar se dogaja danes pri nas, ima lahko usodne posledice, če ne bomo pravočasno ustavili tega razvoja, ki gre vedno jasneje v smeri fašizma kot najhujšega nasprotnika demokracije. Prav v trenutku, ko smo praznovali 50. obletnico zmage nad fašizmom, smo hkrati ob praznovanju obletnice osamosvojitve, ob dnevu državnosti v Ljubljani, bili priče doslej najizrazitejšemu nastopu fašistoidnih sil.

Res je, da je to bil samo najizrazitejši nastop teh sil, ki je bil tudi formalno podoben nastopom fašističnih in nacističnih voditeljev, posebno Adolfa Hitlerja v najbolj mračnih letih evropske zgodovine, a že dolgo smo lahko slutili, da bo do tega prej ali slej prišlo. In zgodilo se je, hvala bogu še pravočasno, kot resno opozorilo, ki se ga morajo posebej zavedati stranke na oblasti, da ne bodo s svojim odločanjem ustvarjale razmer, v katerih nujno uspeva fašizem “kot edina rešitev” iz nevdržnega položaja. Nekoč smo se tako odločno uprli srbskemu “mitingu resnice” v Ljubljani, sedaj pa smo doživeli lasten miting resnice. Pa se tako ponosno nekateri trkajo po prsih, češ da smo Slovenci vendar Evropejci in ne Balkanci. Kaj pa so dokazali “mitingaši” v Ljubljani 26.6.1995?

Do tega izbruha fašizma seveda ni prišlo naenkrat. Pripravljal se je že dolgo. Pomislimo samo na tisto nenehno govorenje nekaterih vidnih politikov, češ da bo pri nas demokracija šele takrat, ko bodo oni prišli na oblast, da je današnja volja ljudi, ki se je pokazala jasno na zadnjih volitvah, še vedno odsev delovnja “udbomafije”, komunistov itn. Torej: demokracija, to sem jaz. In ni prav nič čudno, da tako govori pristaši tistih strankarskih voditeljev, ki sta na “mitingu resnice” 26.6.1995 jasno pokazala, kaj hočeta, voditelja SKD in seveda SDSS. Zadnji se tudi nisramoval posnemati nacističnega vodje v formalnem pogledu svojega nastopa. Ne vem, ali se je potrdila teorija o “arhetipih” ali kaj drugega, saj omenjeni “vodja” ni doživel nastopov Adolfa, čeprav je izpadel kot njegov zvesti posnemovalec že na zunaj, kaj šele, če pomislimo na vsebinsko demagoško plat njegovega nastopa. Človek bi se ob tem prizoru samo pomilovalno nasmehnil, če ne bi pomislil, da je prav takšna reakcija na Hitlerjeve nastope v inozemstvu nekoč bila usodna za vso Evropo, da, ves svet. Pomisliti moramo tudi na nenehno blatenje vseh, ki danes nosijo odgovornost za našo državo, in hkrati prikazovanje drugih, ki niso na oblasti, kot povsem brezmadežnih in edinih resničnih rešiteljev. Goto-vo je treba priznati, da je kritika večkrat upravičena in je nujno potrebna, toda hkrati sebe in “svoje” razlašati kot brezmadežne in edine “odrešeničke” je vendar preveč jasno, za kaj v resnici gre. Tako pač ravna ljudje, ki so obsedeni z oblastjo in so pripravljeni storiti vse, da se oblasti polastijo. Tudi to je bila metoda fašistov in še posebej nacistov.

Dr. VEKOSLAV GRMIČ
naslovni škof

• Oče in mati sta nas naučila govoriti, ljudje molčati. (Češki pregovor)

• Človek je toliko vreden, kolikor naredi iz sebe. (Italijanski pregovor)

Če bi se kdo samo dotaknil ljubljene vodje!

Ob očitku, da je JJ fašist

Ljubljanska proslava ob dnevu državnosti je pokazala pravo politično razpoloženje večine Slovencev. Deklarativne, politično enostranske, dolgočasne in utrujajoče proslave na državni ravni je tokrat zamenjal povsem drugačen dogodek, ki ga je težko opisati. V očeh preprostih delavcev in mater s svojimi otroki v naročjih je bilo opaziti vznemirjenost in ganjenost do solz. Preprosti slovenski ljudje so začutili in jasno pokazali, kdo je resnično na njihovi strani, kdo je njihov pravi voditelj.

Besede Janeza Janše, da Slovenije ne damo, so v bistvu le besede in zahteve vsega zavednega slovenskega ljudstva; to je le logičen in odločen sklep, če želimo resnično ostati še naprej država Slovenija. Seveda se je te odločnosti ustrašila liberalnokomunistična oblast, ki nas še vedno želi potisniti v nekakšno jugoslovansko konfederacijo oziroma kar prodati Srbom. Največji nasprotniki pripravljeno- sti Slovencev, da želimo živeti na svoji samostojni poti, so prav tisti ljudje oziroma politiki, ki so bili pred petimi leti izraziti nasprotniki slovenske osamosvojitve.

Koliko sovražstva goji levoliberalni blok do narodno zavednih Slovencev, je pokazala lažna “slovenska Antigona”, ga. Spomenka Hribar v TV žarišču 4. julija. Očitki, da je Janez Janša fašist (potemtakem so fašisti tudi tisti, ki soglašajo z njim) pričajo, da je pri nas politično stanje zelo resno. Komunistična tradicija je znana: najprej diskreditacije, potem likvidacije. Te genocidne izkušnje se prav lahko

• Še nedolgo tega smo verjeli, da na Dolenjskem uspejajo predvsem cviček, krompir in krčanski demokrati, zdaj pa vidim, da tam raste tudi zagnan in nevaren borec za pravico, Janez Janša, ki ljudi maže s krvjo, se pravi, da jih obremenjuje z gentilno krivdo... (Vlado Mihe- ljak)

ponovijo tudi danes. Zato je Janez Janša v nevarnosti in z njim ves zavedni slovenski narod.

V zgodovini slovenskega naroda pa so zabeležene tudi drugačne izkušnje. 27. junija 1991, ko je Slovenija šlo za biti ali ne biti, se je liberalnokomunistična naveza “podelala v hlače”. Kar nekaj vodilnih levo usmerjenih protagonistov se je poskrilo ali pobegnilo v tujino. Tako so jasno pokazali, koliko jim je mar slovenski narod. To slovenski delavci, kmetje, matere, študentje dobro vedo. Vedo tudi, kaj jim je storiti, če se bo katerakoli roka le dotaknila zavetnika slovenskega naroda - Janeza Janša.

IVE A. STANIČ
Kočevska Reka

ZAKAJ NE JEM MESA

Že od nekaj sem odstopal od povprečja, tak sem še sedaj in tudi bom. Seveda s tem še nisem povedal nič, saj smo vsi drugačni. Pred pol leta se je moje življenje začelo korenito spreminjati. Bral sem o mesu, ki žre ljudi, in takoj sem ga hotel prenehati jesti. Kmalu sem preštudiral še knjigo Helmuta Wandmerkera “Hočeš biti zdrav? Proč s kuhinjskim loncem!” Začutil sem, da sem na pravi poti, vendar sem bil še preveč zasvojen z mesom in kuhano hrano. Obiskoval sem tudi predavanja dr. Franceta Susmana in začutil prisotnost Boga v vsej svoji biti ter spoznal, da je na svetu toliko tragedij zaradi ubijanja vsega živega... Ko se bo končalo ubijanje, se bo na zemljo spet vrnil raj in spet bo povezan začetek s koncem.

FRANC LEMEŽ

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

z naročniki na izlet

JOŽE MOŽE	PETER DUKLIJA	VINKO GORENC	IVAN TOVK	ALOJZ PAVLIN	MARTIN ZORC	IVAN ARIH	FRANC GOLOB	SACE PRAZNIK	FRANC PLANŠAN
MARIJA JEREB	CIRIL BERETIČ	JOZEFA JERMAN	ANTON RADEŠČEK	MARIJA TOMIČ	JULIJ STRIGAR	ANGELA SIMONČIČ	VIDA PAVLOVIČ	TEREZIJA KLARIČ	STANE AVSEC
JOŽI GORIŠEK	JOZE ZUPANČIČ	ANTON AVSEC	ANICA KLEPEC	ANTON PLIČ	VERICA TOMIŠE	MARTIN CERKL	MARIJA SASEK	JOŽE BRUDAR	
ALOJZ SAJE	ALOJZ BORIČ	JOZE SEDLAR	ILDIK MUCIČ	MILAN MOLAN	MILJEN VOLF	OLGA VONI	JOŽE BRUDAR		

s poslušalci na izlet

NEŽKA STANIŠA	ZVONKO STARHA	ROZALIJA LENC	STANE FRELJH	MARIJA GAVZODA	MILENA FINK-BOBAS	MARTA FRANKO	JOŽI KOLENC	DARINKA BOBNAR	MARTA SENICA
MARIJA KUPLEK	ZDENKO BRAJKOVIC	TONI STARIČ	ANICA MOŽE	ELI SELAK	EMILIIJA ZUPANČIČ	JOZE NOVAK	VIDA LUZAR	MARIJA VOVK	LOJZE VERCE
DAVID SIMEC	IVANKA ANDROJČ	ANI JARK	IVANKA JORDAN	MARIJA FIR	JULKA LAVRIH	NIKA LAVRIH	ANDREJ STEPEC		
EVA LAVRIH	ANDREJA JEVIKAR	JOZICA BORIČ	IVANKA RAKO	MARIJA STIPANOVIČ	ZORKA TOMAZIN	JOZICA MIKAR	KARMELA SKIŠEK		

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Ivan Cankar na nočni seji

Dol. list št. 28, 13. julija

V Dolenjskem listu z dne 13. julija novinar Andrej Bartelj svoj prispevek o seji mestnega sveta posveča predvsem denacionalizaciji. Na druge daljše razprave ne opozarja. Ena od teh je bila o predlogu, da se ustanovi komisija za raziskavo pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih podobnih nepravilnosti, o kateri ni niti besede. Ob predlogu, da občina vrne razlaščenec, kar je občinskega, namenoma ne pojasni, da je občina že pred leti po sprejemu Zakona o denacionalizaciji izjavila, da bo vrnila, kar je občinskega. S tem je seznanjeno tudi Združenje razlaščenih. Zanimivo je, da je v časopis uvrstil svojo zadevo za denacionalizacijo nepremičnin, ki pa sploh ni bila predmet te seje, in kar priporoča odškodnino za odvzeto. Gospod novinar se dela, kot da ne ve, da sklad ne izplačuje odškodnin, pa tudi država se izogiba jamstvu. Tudi sporočilo ministrstva, ki ga omenja, je malce drugačno.

G. novinarja očitno moti, da so seje odprte in dostopne občanom. Ko je opazil, da na hodniku sin prebira MAG, je zatem prišel s svetnikom g. B. Dularjem in se skril na hodniku za vogal, da ne bi bilo kaj slišati. Kajne, čudno, da tega ni napisal.

Na vprašanje, kaj bi rekel Ivan Cankar, pa tole: "Vrniti ukradeni!"

Novinarju g. Bartlju predlagam, naj se ne vtika po željah drugih v zasebne denacionalizacijske postopke slovenskih razlaščenec. Raje naj da sam svoje nepremičnine in premičnine takoj v sklade (lahko tudi v odškodninski sklad), saj so družbene potrebe (nekoč splošni interes) vedno zelo velike, tako častivredna dejanja pa izredno redka.

OLGA JULIJANA PEČAR
Glavni trg 21
Novo mesto

Žongliranje s soglasjem ravnatelja

Dol. list št. 27, 6. julija

Po seriji "Ponos ali spodvihvan rep" si je novinarka Mirjam Bezek-Jakše ponovno privoščila dokazano netočno, zavajajoče in očitno namerno pisanje, ki kaže, da nikakor ne more iz svojega sveta pristranskosti, osebnih zamer in sedaj očitno že nestrokovnosti. Ker je pričakovano opravičilo novinarke navkljub pismenemu pozivu preko uredništva izostalo, smo prisiljeni v imenu objektivnejšega prikaza dogajanja javno odgovoriti.

Na 5. strani 27. številke Dolenjskega lista, namenjeni aktualnim novicam Iz naših občin, si je privoščila članek s sredinskim naslovom "Žongliranje s soglasjem ravnatelja", kjer je edina tema podrobno seciranje koga drugega kot vsem občanom črnomaljske občine dobro poznane donedavnega podpredsednika občine, prejšnjega in sedanjega svetnika ter sekretarja LDS Črnomelj in vršilca dolžnosti ravnatelja osnovne šole Mirana Jarca. Na njegov račun je sprejela vse ostale teme na dnevnem redu občinskega sveta in zasedanja ostale tematsko povsem druge članke ter strani časopisa. Do tod je nekako vse lepo in prav, če ne bi svojega poročanja s seje občinskega sveta zopet začela z nestrokovnim komentiranjem o zakonskem neobstoju vršilca dolžnosti na eni strani ter z nepopolnimi informacijami o izidu glasovanja svetnikov na drugi

strani, ki nepoučenim prikaže dejansko situacijo v povsem drugi luči. Postavljamo si resno vprašanje, ali si je to očitno hoteno manipulacijo novinarke privoščila v povezavi z nedavno javno zapisano tiho grožnjo svetniku Mužarju, češ da ne ve, komu tako pisanje koristi, ve pa, komu škodi. Če je tako, potem je takšno ravnanje novinarke daleč od moralnih norm novinarskega kodeksa, zato ne more ostati neopazeno pri načeloma neprizadetih bralcih.

V demantiranje njenega pisanja prizadeti svetniki spodaj podpisanih opozicijskih strank javno navajamo zgolj dejstva, ki govorijo sama zase, pravo sliko o točnosti pisanja novinarke pa naj si potem vsak bralec ustvari sam.

Zakon o delovnih razmerjih kot splošni predpis res ne pozna vršilca dolžnosti, ga pa povsem jasno predvideva in opredeljuje zakon o zavodih (UL RS št. 12/91 z dne 22.3.1991), ki kot specialni predpis za področje izobraževanja v svojem 37. členu v drugem stavku dobesedno določa: "Za čas do imenovanja direktorja na podlagi javnega razpisa se imenuje vršilec dolžnosti direktorja (v.d.), vendar najdalj za eno leto."

Isti zakon v svojem 32. členu določa obvezno soglasje ustanovitelja, v tem primeru občine, k imenovanju in razrešitvi direktorja. Ministrstvo za šolstvo in šport pa v svojem dopisu, ki je bil tudi predmet preverjanja s strani ustrezne komisije sveta občine kot ustanovitelja, isto soglasje zahteva tudi za vršilca dolžnosti direktorja oz. ravnatelja.

Kar pa se tiče glasovanja in sklenitve svetnikov o neizdaji soglasja, moramo vsi tisti, ki smo glasovali za soglasje, v nasprotju z netočnim poročilom novinarke, poudariti, da je bil izid glasovanja od 11 prisotnih svetnikov opozicijskih strank (SLS, SKD in SDSS); natanko 11 proti soglasju in od 7 prisotnih svetnikov opozicijskih strank (DeSUS, LDS, ZLSD) natanko 7 glasov za soglasje k imenovanju vršilca dolžnosti ravnatelja. Za nepoučene naj povemo, da je bilo glasovanje povsem politično, in ne strokovno, ter poskus discipliniranja svetnika LDS, ki je v svojem dosedanjem javnem delu izrekel veliko povsem umestnih pripomb na delo sedanje vladajoče strukture v občini Črnomelj.

Na koncu odgovora naj poudarimo, da novinarka Mirjam Bezek-Jakše s takšnim načinom pisanja v bistvu povsem neupravičeno škodi ugledu in delu imenovanih opozicijskih strank v očitno korist vladajoče koalicije, kar pomeni njeno za široko javnost nesprejemljivo pristranskost.

Klub občinskih svetnikov LDS in DeSUS
občine Črnomelj
za: VIDA ADLEŠIČ

O proračunu se je svet razživel

Dol. list št. 27, 6. julija

Da so šole v občini Trebnje razpisne, takšno sodbo o osnovnih šolah v občini Trebnje je zapisal novinar v 27. številki Dolenjskega lista. Na sestanku ravnateljev osnovnih šol in drugih zavodov, ki ga je sklical župan občine g. Ciril Pungartnik, sem spoznal, da je novinar s seje sveta občine 30. junija kar objektivno poročal.

Trdim, da je bila zlasti nekvalificirana javnost s takšno oceno poslovanja osnovnih šol zavadena, ker je izrečena brez analize poslovanja osnovnih šol, čeprav za to obstajajo dokumenti, kot so zaključni računi in poslovna poročila šol.

Skupščina občine Trebnje v vseh štirih letih ni niti enkrat obravnavala poslovanja osnovnih šol niti njene materialne problematike. Tako so se neresena vprašanja kopičila. V letošnjem proračunu se zato kažejo v indeksu 115, kar svet občine odklanja.

Moj namen ni javnosti razgrinjati materialnega položaja osnovnih šol, ker ima vsaka šola drugačne težave, niti se jih ne da opisati v nekaj stvkih. Ne morem tudi očitati svetu občine, da življenja in dela sodobne osnovne šole ne pozna, ker je šole na začetku svojega mandata. Škual bom dokazati, da se šolstvo ne obnaša razpisniško.

V zadnjih dveh desetletjih smo v občini Trebnje zgradili primeren šolski prostor. Minimalne amortizacije šolskih zgradb ni bilo ali pa se je porabila za gradnjo novih šol, ne pa za vzdrževanje objektov. Amortizacija opreme že dolga leta znaša 30%, kar ne zadošča za zamenjavo dotrajane opreme. Na področju učne tehnologije, zlasti računalništva, smo v velikem zaostanku.

Podružnične šole nam je z veliko muko in dopovedovanjem le uspešno obnoviti. Osnovno šolo v vsebinskem in didaktičnem pogledu prenavljamo že nekaj let brez posebnih finančnih sredstev. V prvi polovici letošnjega leta je imelo več šol blokirane račune. Tako je bilo pogosto tudi v preteklosti. Šole so v bistvu šele proti koncu šolskega leta dobile denar, ki jim je "pripadal", kar pomeni, da si moral velik del leta varčevati.

Očitati šolstvu razpisništvo je neutemeljeno še iz dveh razlogov. Plače učiteljem določa zakon, ki ga je sprejel državni zbor. Minimalne materialne stroške na oddelek določa Ministrstvo za šolstvo in šport. Občina lahko glede na specifičnost šol v občini da več, zlasti če si želi razširjen program šole.

Na področju osnovnega šolstva je še vedno podedovana neuskajenost med tistimi, ki predpisujejo nacionalne programe osnovne šole, in tistimi, ki odločajo o denarju za realizacijo tega programa. Šolstvo je še vedno poraba, kar lahko prevedemo v potrošnjo. To je podjetniški pogled na šolstvo.

Med šolstvom in gospodarstvom obstaja vzajemen odnos. V zgodovini lahko najdemo veliko primerov, ko se je država odločila posodobiti in materialno podpreti šolstvo kljub neugodnim razmeram v gospodarstvu. Šolstvo ne bo prizadelo gospodarstva. Še ne dolgo tega so nam demagogi iz gospodarstva govorili, da bo prevelika obremenitev gospodarstva s prispevki uničila gospodarstvo. To se je res zgodilo, vendar ne zaradi prispevkov, najmanj pa zaradi prispevne stopnje za šolstvo. To je pa že druga zgodba.

ŠTEFAN KAMIN
ravnatelj OŠ Trebnje

Tudi v Novem mestu stranka upokojencev

Dol. list št. 28, 13. julija

V Dolenjskem listu ste na 4. strani objavili novico z naslednjim naslovom: "Tudi v Novem mestu stranka upokojencev". Članek, ki govori o ustanavljanju stranke DeSUS v Novem mestu, po našem mnenju zavaja bralce. Trditve, "Ta stranka ni ideološka..." je v popolnem nasprotju z njenim dosedanjim delovanjem. Zato lahko navedemo nekaj primerov:

1. Iz finančnega poročila o poslovanju stranke, ki je bilo predloženo državnemu zboru, je razvidno, da je od 1. januarja do 31. decembra 1994 skoraj polovico denarnih sredstev tej stranki namenila Zdržena lista.

2. Na volitvah leta 1992 je DeSUS kljub svoji "neideološkosti" kandidiral svoje kandidate na listi stranke Zdržene liste, ki predstavlja ostanek stare ideologije. Na ta način je bil izvoljen Ivan Sisinger, prvak DeSUS-a.

3. Kljub neideološkosti DeSUS-a njegovi predstavniki niso nikdar postavili pod vprašanje izrednih pokojnin revolucionarjev in zveznih funkcionarjev. Te pokojnine segajo celo do 250.000 SIT na mesec, medtem ko nekateri upokojenci, za katere naj bi se ta stranka borila, prejema slabih 20.000 SIT na mesec. To je žalitev za delovne ljudi.

4. Za nesprejemljivo štejejo tudi izrazbo upokojenskih organizacij za strankarske namene. Prav to je delal DeSUS s pošiljanjem navodil pred lokalnimi volitvami, ki jih je plačalo podjetje Mercator.

Iz navedenega lahko povzamemo sklep, da DeSUS sprejema denarna sredstva od ideološke stranke in deluje v parlamentu v okviru le-te, nasprotuje popravni krivici nekdanje komunistične ideologije in se ob enem razglašča, da ni ideološka stranka. Odločno zavračamo tudi trditve, da se druge stranke zavzemajo za upokojence le ob volitvah. Pri nas, socialdemokrati Slovenije, ni tako! Socialdemokrati smo podpirali, podpiramo in bomo podpirali upravičene zahteve upokojencev, ki so si z lastnim delom pridobili zaslužen pokojnino.

Predsedstvo OO SDSS Novo mesto član KORY GOLOB
Predsednik OO SDSS Novo mesto MILOŠ DULAR

BLAGOSLOV ZVONA IN ZAKLJUČEK OBNOVE

BOŽAKOVO - V nedeljo, 23. julija, bo ob 16. uri na Božakovem pri Metliki blagoslov novega, že četrtega zvona na podružnični cerkvi sv. Magdalene. Ob tem bodo Božakovčani pripravili tudi krajšo slovesnost s kulturnim programom, s katero bodo simbolično zaključili obnovo vaške hiše, v kateri je sosedska zidnica.

Preveč nedorečenega in zamolčanega

Pisno in ustno: "Žal nam je..."

Zadnje čase kar naprej poslušamo in beremo o prepovedi kulturne smrti (splavu), ni pa mogoče zaslediti niti besede o zagotovitvi kulturnega življenja. Kaj pomaga mladim družinam kopicca otrok, če pa hitimo v stare čase; manjšina bogatih, vsi ostali pa revni in berači, da ne govorim o vsem drugem, kar je prinesla osamosvojitve, in o obljubah, da bo Slovenija posatela mala Švica! Izgleda, da so mogočci "pri koritu" šteli sami sebe za malo Švico. Vera v Boga in v človeka je bila ljudem v veliko uteho, dokler niso fašisti okupirali naše dežele in naše ljube očete, brate in može odgnali v taborišča, kjer so od mraza, lakote in nereda umrli, kar se ne sme storiti niti sovražnikom. Interniranci so bili strankarsko neopredeljeni, kar pa ne opravičuje vseh grozot, storjenih nad njimi. Borci in interniranci so bili zavedni domoljubi, zato bi bilo več kot pošteno, ko bi se pobožnostjo nehali s pretvorbami." Partizani so bili zapeljani, za internirance so krivi komunisti." Oškodovanim družinam internirancev bi bilo potrebno večkrat opravičiti, ustno ali pisмено, z besedami: "Žal nam je, da smo sodelovali pri interniranstvu."

LOJZKA PUHEK
Tribučje 31
Črnomelj

KAKŠNO SODELOVANJE NOVIH OBČIN

ŠKOCJAN - Občina Škocjan je imela pri sprejemu različnih dokumentov, potrebnih za njeno delovanje, še največ težav s pripravo proračuna. Po navedbah župana Janeza Povšiča je do teh težav prišlo, ker novonastala občina Škocjan nima na voljo vseh potrebnih podatkov o pretekli proračunski porabi, ki bi jih sicer lahko posredovala mestna občina Novo mesto. Škocjanski župan v zvezi z delovanjem občine tudi navaja: "Dobro sodelujemo z upravništvom enotama Sevnica in Novo mesto, z občino Novo mesto pa je sodelovanje slabo."

SPOROČILO FARANOM

Vse farane grškokatoliške fare Drage (občina Metlika) obveščam, da je zadeva v zvezi ureditve duhovniškega službovanja in matične cerkvene dokumentacije na fari Drage pozitivno rešena v prid večine pridržanih faranov.

S pismom škofa-vladike msgr. Slavomira Miklošiča z dne 21.6.1995 je upravitelj grškokatoliške fare Drage postal uradno službujoči grškokatoliški župnik v republiki Sloveniji g.o. Mihajlo Hardi iz Metlike.

Vse cerkvene formalnosti ob rojstvih, krstih, porokah, pogrebih itd., lahko sedaj farani fare Drage opravljajo v Republiki Sloveniji, in sicer v grškokatoliškemu uradu Metlika in Drage, ki se nahaja v Ul. XV. brigade 25, Metlika.

Za sodelovanje pri reševanju zadeve se zahvaljujemo Vladi republike Slovenije - uradu za verske skupnosti, Ljubljanskemu nadškofu in metropolitu dr. Alojziju Šuštarju ter metliškemu županu gospodu Branoku Matkoviču.

Po pooblastilu večine faranov:
DRAGICA DAMJANOVIČ,
l.r.
Drage 2

SEVNIŠKI UPOKOJENCI ZAPOJEJO TUDI V DEŽJU - Pred kratkim je bilo v Mariboru 7. srečanje upokojencev iz vse Slovenije. Letos se jih je zbralo približno 20 tisoč, pripeljali so se z več kot 320 avtobusi, tudi iz občin Posavja - Brežic, Krškega in Sevnice. Na prireditvi sta med drugim govorila Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije in Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije. Po končanem srečanju so se upokojenci veselili po različnih krajih, sevniški so se odpeljali na Areh na Pohorju, kjer so veselo zapeli (na sliki), potem pa so se odpravili v planinski dom Jutrzanje Planinko, kjer so imeli kosilo. Dozov so se odpravili z novim avtobusom, ki ga je Jože Kolman, predsednik DU Sevnica, krstil za "Ivana 2., rdečega". (Janez Blas)

Trinpetdeset let po izdaji Ogenjce

Pripoved 74-letnega Ivana Mulca iz Brsnika ob Kolpi, ki je preživel tragedijo

"Nekje okoli 20. julija 1942 sem bil," pripoveduje zdaj Ivan Mulca, "med italijansko ofenzivo hudo ranjen v kolk. Po treh dneh skrivanja sta me našla dva kmeta. Potem so me prinesli do partizanske bolnišnice Ogenjca, ki je bila v leseni koči. Ker se je bližala italijanska vojska, je zdravnik odpustil vse lažje ranjence, nas, težje, skupaj okoli 20, so skrili v bližnjo kraško jamo. Italijani so barako bolnišnice našli in jo podrli.

Bolničarka Mimica, vražje korajžno dekle, staro okoli 20 let, nas je vprašala, kaj storiti, če nas Italijani odkrijejo. Dogovorili smo se, naj nas postreli, saj smo se bali, da nas bodo Italijani mučili in pobili. Bilo je drugega dne v jami, ko je Mimica hotela odnesti ven našo nočno posodo, pa se je oglasil nekdo, ki ni bil tako hudo ranjen, da jo bo odnesel ven. Res je to storil, a ni ga bilo nazaj. Ta nas je izdal Italijanom in jih tretjega dne, 31. julija, pripeljal do jame, v kateri smo bili skriti.

Mimica je bila takrat s pištolo in 20 naboji na straži pri vhodu v jamo, in to skupaj s Cirilom Vidmarjem, ki je bil tudi iz Kočevja kot jaz. Ciril je imel puško in le pet nabojev. Nekajkrat sta ustrelila proti Italijanom, nato pa se spustila po lestvi dol. Vidmar je nato ustrelil proti enemu izmed ranjencev v jami, a ga ni zadel. Potem si je nameril puško v srce, sprožil in se mrtev zgrudil prav k mojim nogam. Mimica je streljala ranjence, kot smo se dogovorili, a je imela premalo nabojev. Trije ranjenci so tam klečali in držali glave skupaj, da bi jih ustrelila z enim nabojem, a je vse tri le ranila. Nato je odšla v podaljšek jame ali drugi rov in se tam ustrelila.

Medtem so Italijani, med katerimi so bili tudi priromski Slovenci in izdajalec, kričali po slovensko, naj se predamo. V jamo

so vrgli bombo, ki je enemu odtrgala roko. Ranjence, zdaj še brez ene roke, je trem obstrlejem hudo muke skrajšal tako, da je drugega za drugim zadavil in potem onemogel obležal ob njih. Nekdo je prosil: 'Mimica, dai še mene.' Zunaj so še vedno vpili, naj se predamo. Tisti, ki je one tri zadavil, in neki šestnajstletni fant sta se obnašala, kot da sta znorela, in verjetno tudi sta. Ivan Snoj, ki je ležal poleg mene, si je odpel pas, si ga zadržnil okoli vratu in se skušal obesiti, a je uvidel, da ne bo šlo, in je pas odložil.

Potem se je po lestvi spustil v jamo izdajalec in vprašal, kje imamo orožje. Nobeden mu ni odgovoril. Pobral je Vidmarjevo puško in jo odnesel ven. Nato je prišel v jamo Italijan in spraševal: 'Dove Mimica?, (Kje je Mimica?)' Dva Italijana sta odšla v podaljšek jame, a je nista našla. Nas, preživele, so nato zveliki iz jame. Najprej šestnajstletnika, potem onega z odtrgano roko, nato mene. Pred jamo je bilo polno Italijanov. Eden me je spoznal, saj je bil v kočevski posadki in se je hotel brit v frizersko delavnico, kjer sem delal jaz. Zmajal je z

• Ivan Mulca je bil rojen 21. aprila 1921 v Željnah pri Kočevju, danes pa živi v Brsniku ob Kolpi. Po vojni je bil na raznih vojaskih dolžnostih, nazadnje v Beogradu. Dobiva slovensko pokojnino. Vsako leto vsaj 31. julija obišče Ogenjce. Je zadnji preživel treh ranjencev, ki so ostali živi tragedijo Ogenjce. Ostala dva sta umrla po vojni.

Ivan Mulca: "Ko so pred leti v Loškem potoku predvajali tv nadaljevanko o tragediji partizanske bolnišnice Ogenjca, nisem mogel gledati prizora, ko bolničarka Mimica strelja ranjence."

glavo in dejal nekaj, kot: 'Barbiere, barbiere (brivec, brivec), kaj ti je bilo tega treba, saj si lepo živel v Kočevju?'

Nas tri so nameravali ustreliti na pokopališču v Grčaricah, kjer je bila že izkopana jama. V zadnjem trenutku pa je prišel kurir na motornem kolesu in zaklical: 'Tutti ritorno! (Vsi nazaj)'. Potem nas odpeljali v Ljubljano, poso nas odpeljali v bolnišnico, obsodili na dosmrtno ječo, spomladi 1944 pa spustili, da smo spet lahko odšli v partizane v razne konce Slovenije. Partizan Vinko Smolnikar je kasneje v Dolenjskih Toplicah naslel na izdajalca Ernesta Senaleta in izdajalca poznal še iz čarja, katerega je poznal še iz Ljubljane, kjer je po kavarnah igral na harmoniko. Takoj so ga aretirali, saj je on izdal bolničarko. Partizansko sodišče ga je obsodilo na smrt. Preden so ga ustrelili, je prosil: 'Nikar tega, kar se je zgodilo, povedati moji sestri, ki živi v Ljubljani.'

JOŽE PRIMC

Čebelarstva zgodba

Na Potov Vrhu 73 pri Novem mestu čebelarji Stefan Mikec. Nedavno tega sva se v prijetnem pogovoru pomenkovala o temu in onemu. Ugotovila sva, da sva oba bolj ljubiteljska čebelarja, le s to razliko, da so na njegovem domu že pred njimi čebelarili trije njegovi bratje. Skupno so si postavili čebelnjak in v njem imeli vsak svoj del panjev. Bratska ljubezen gor ali dol, kmalu so začeli sumiti drug drugega, da preklada polne sate v svoje panje. Da je prihajalo do hude krvi, je razumljivo, vendar so našli rešitev, ki je sume in vročo kri pomirila. Čebelarji vedo, da obstaja standardna mera za okvirke. Bratje pa so prišli na izvirno idejo. Vsak je po svojih merah začel izdelovati panje in okvire, ki so bili bodisi večji ali manjši. Tako je bilo preprirov konec, ostala pa je zgodba v poduk, vredna zapisa.

A. KOŠMERL

- Brez denarja se ne dobi nič razen glavobola. (Nizozemski pregovor)
- Kdor rad daje, ne sprašuje veliko. (Francoski pregovor)
- Slaba maša, če župnik sam zvoči. (Poljski pregovor)

TUDI ŽENSKO SE SPOZNAJO NA AVTOMOBILIZEM - Cvetka Utečić iz Sajeve pri Kostanjevici je delala v prodaji oziroma poprodaji Revoza 22 let, tako se je morala vsakodnevno voziti v Novo mesto, kar ji sicer ni bilo najbolj všeč, ko pa je bila tudi ona skupaj s komercialno predvidena za selitev v Ljubljano, se je odločila za samostojno pot, o kateri je razmišljala že kar nekaj let. Tako je marca letos s podporo svojega moža pri svojem domu odprla salon s posredniško prodajo vozil Renault in originalnih rezervnih delov za Renaulta in po potrebi Volvo. Res, da je vsak začetek težak, in je še posebno pri avtomobilizmu tradicija zelo pomembna, se morajo stranke na novo ponudbo navaditi, a Cvetka že razmišlja, da bi odprla delovno mesto mehanika, saj nakup rezervnega dela pogosto zahteva tudi pogled v vozilo. (Foto: T. Gazvoda)

60 let družinske krojaške tradicije

"Obleka naredi človeka," so včasih znali povedati starejši ljudje, kajti obleka je nakazovala tudi položaj človeka v družbi. Oskar Gerjevič, krojaški mojster iz Bizelj-ske ceste v Brežicah, se je krojaške obrti izučil pri svojem očetu, danes že pokojnemu Francu Gerjeviču, ki je krojaška znanja pridobil od leta 1923 do 1926 pri takratni Krojaški zbornici v Brežicah pri mojstru Francu Francekoviču. Kasneje je s prav dobrim uspehom zaključil pomočniško preizkušnjo ter leta 1933 pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opravil mojstrski izpit in dobil spričevalo "obrtar krojaškega".

Svojo prvo delavnico je oče Franc odprl na mestu, kjer je danes bife Belki konjiček, od tam se je preselil v Zakot na Knezovo in šele kasneje v mesto Brežice. Oskar Gerjevič pripoveduje: "Oče je najprej želel, da bi se obrti izučil neke druge, vendar so bili pogoji zelo težki, predvsem kar se tiče denarja, zato sem ostal doma in se obrti učil pri očetu. Tako sem nadaljeval družinsko tradicijo."

Leta 1958 je Oskar opravil pomočniški izpit ter štiri leta pozneje še mojstrskega v Krškem. Zdaj je že 35 let krojač, od tega 29 let samostojen obrtnik. "Krojaštvo kot obrt izgublja na veljavnosti in načinu izdelave oblačil, saj prevladuje usmeritev v konfekcijo oz. industrijska oblačila," pravi Oskar. "To pa nas, starejše krojaške mojstre, zelo moti, saj ni več prave kvalitete, pravih materialov in ročnega dela. Kdor pa si želi boljše opravljeno delo in dobro obleko, se še oglašajo pri obrtniku - krojaču ali šivilji. Seveda je tu problem konkurenčnosti cen naših izdelkov v primerjavi s konfekcijo, da o

Oskar Gerjevič v mojstrski delavnici. (Foto: R. Zorko)

primerjavi z izdelki šušmarjev ne govorimo, saj ima danes že skorajda vsaka hiša ali stanovanje svoj šivalni stroj."

Da je mojster še vedno mojster, dokazuje dejstvo, da smo v Oskarjevi delavnici našli na praksi tudi mladega srednješolskega sevniskega tekstilne šole, kar pomeni, da bo še nekaj mladih poznalo skrivnosti mojstrov krojaštva. "Učence je pri meni na enotedenski praksi (36 ur dela), vendar se moram z njim zelo veliko ukvarjati v drugi smeri, kot sem bil sam naučen. On bi delal večinoma na šivalnem stroju, ne pa ročno, kar nakazuje usmerjenost v industrijo," meni Oskar Gerjevič.

Sledilo je še nekaj spominov: "V začetku krojaške obrti mojega očeta ni bilo konfekcije, bilo pa je dovolj krojačev in šivilj in vsi so imeli dela na pretek. Samo v Brežicah je bilo 8 krojaških mojstrov. V delavnici je bilo 3 do 5 polno zaposlenih vajencev. Z razvojem konfekcije je se vse obrnilo na glavo in le redkokdo še zna ceniti ročno mojstrstvo krojača."

Šivanka in sukanec ter krojaške škarje bomo torej še morali spoštovati ali pa se ne jeziti nad zgubano konfekcijo...

RENATO ZORKO

Odkrili nove vrste kačjih pastirjev

Mladi raziskovalci, ki so po Beli krajini, raju za biologe, deset dni proučevali dvoživke, kačje pastirje in botaniko, so prišli do zanimivih spoznanj

PODZEMELJ - Minulih deset dni je v osnovni šoli v Podzemlju gostovalo 18 dijakov in študentov ter 5 njihovih mentorjev, udeležencev naravoslovnega raziskovalnega tabora "Podzemelj 95". Tabor je organizirala Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije-gibanje Znanost mladini, sofinanciralo pa ministrstvo za znanost in tehnologijo.

Tokratni tabor, ki je bil zgolj biološki, je bil doslej edini tovrstni v Beli krajini. Udeleženci, ki so prišli iz vse Slovenije, so raziskovali tri področja. Ena skupina je bila botanična, ena za dvoživke in tri za kačje pastirje. Namen tabora je bil predvsem evidentirati, kje v Beli krajini živijo dvoživke in kačji pastirji. Poleg tega so zbirali podatke o belokranjski flori.

Ob koncu tabora so udeleženci imeli kaj pokazati: od 73 vrst kačjih pastirjev in slovenski favni, so jih v Beli krajini našli okrog 40, kar je velik uspeh. Prišli so tudi do spoznanja, da je favna kačjih pastirjev najbrž bolj podobna hrvaškemu obkolpskemu območju kot favni v Sloveniji. Vendar za sedaj tega ni moč potrditi, kajti Hrvati nimajo nikakršnih podatkov o kačjih pastirjih ob Kolpi. Zanimivo je, da so v Hrastu pri Vinici odkrili novo vrsto kačjih pastirjev, ki jih doslej v Sloveniji še niso zasledili. Za mlade raziskovalce so bili zelo pomembni

nekdanji vaški kali, ki so v večini zasipani ali so odlagališča odpadkov in so s tem izgubili prvotno vlogo napajališča živine. Vendar je v njih še vedno veliko življenja. Potrjene so bile tudi domneve, da v Beli krajini še živijo medicinske pijavke. Pri dvoživkah niso pričakovali posebnosti. Našli so vse tri vrste pupkov, ki živijo v Sloveniji.

Kot je poudaril vodja tabora Mladen Kotarac, ni namen tabora reševanje naravovarstvenih problemov. "Naši rezultati za te namene niso primerni in dovolj dobri, ker gre le za 10-dnevni presek. So pa dobrodošla informacija, čemu je potrebno posvetiti pozornost. Predvsem je namen tabora, da se mladi naučijo metod dela, spoznajo Belo krajino in

SVETNIKI OPOZARJAJO NA CENTRALIZACIJO VRTCA

TREBNJE - Svetniki so ob obravnavi informacije o prostorski problematiki predšolske vzgoje opozarjali na centralizacijo vrtca v Trebnjem. Anton Urbančič (SKD) je predlagal koncesijo tudi v drugih krajih. Potem ko je predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin (SKD) prebral zapisnik sestanka ogorčenih staršev otrok, ki niso bili sprejeti v vrtec, je župan Ciril Pungartnik (LDS) opozoril, da bi z izpraznjenim prostorom šolskega računovodstva rešili del težav. Sklenili so, naj strokovna služba pripravi do prihodnje seje celovito analizo zagat otroškega varstva.

KRČANI NA FESTIVALU V KOPRU

KOPER - Po odmevnih uspehih plesalcev Posavskega plesnega kluba ne preseneča, da dobivajo vabila za nastop na različnih prireditvah. Minuli petek so tako štirje plesni pari spremljali dve pevki na festivalu Melodije mra in sonca v Kopru za mlade pevce. Mlado, Dvanajstletno pevko Romano Košir iz Boštanj sta spremljala pionirska para Mitja Puntar in Jasmina Zakšek ter Uroš Rogic in Katja Zakšek, poleg njih pa še plesalec Sebastjan Vodlan. Nastop druge pevke, Patricije Diklič, sta popestrila plesna para Sebastjan Vodlan in Urška Klakočar ter Janez Žokalj in Kaja Kržan. Prikupne koreografije so bile delo Dušana Vodlana, ki je tudi vodil priprave za nastop.

RIBIČI OKUPIRALI KOČEVSKO JEZERO

Sem dolgoletni obiskovalec kočevskega jezera in sem ob njem doživel številne rekreacijske in spokojne urice. V preteklem času je bilo veliko predlogov in obstaja celo načrt za ureditev rekreacijskega centra, kjer bi občani preživljali prosti čas. Tako pa jezero ostaja brez konkretnih lastnikov in pobudnikov, ki bi ta kočevski potencial spremenili v namembnost. Pred dvema letoma sem opazil, da so ob bregu jezera začele rasti barake in njim podobna mostišča ribičev, ki so se letos razbohotila in so postavljena na vsakih nekaj sto metrov. Te barake se ne vključujejo v prostor in kazijo podobno jezera, sporno je tudi lastništvo, saj so zrastle brez dovoljenja pristojnih organov. Moti me tudi, da si posamezni ribiči lastijo tudi jezero samo, kot da ga imajo samo oni pravico uporabljati v rekreacijski namen. Človek ne more več v miru plavati, čolnariti ali surfati, da ne sliši z brega preganjanja in kletvic, čeprav se drži razumne razdalje od brega, da ne plaši rib. Doživel sem tudi, da so mi grozili, češ da bodo streljali name z orožjem, če se takoj ne poberem. Mislim, da je pozitivni lik športnega ribiča v ekološkem odnosu do narave in okolja ter kulturnem odnosu do ljudi, ki hkrati z njim v naravi uživajo. Pogrešam tudi ribiško podobo za čiščenje jezera, v katerega ljudje odmetavajo steklenice, pivske pločevinke in avtomobilske sedeže. Sem človek dobre volje in sem pripravljen sprejeti takšen kompromis, da bomo zadovoljni vsi uporabniki jezera. Apelaril bi na predsednika ribiške družine, v zvezi z ribiško dejavnostjo na jezeru.

ANDREJ LEVSTEK
Kidričeva 12, Kočevje

njene naravne vrednote. O Belokranjskih lahko rečem, da so odprti, gostoljubni in pripravljeni pomagati na vsakem koraku. Ob tem se moram še posebej zahvaliti kolektivu podzemeljske osnovne šole, ki nas je sprejel pod svojo streho. Belokranjska pokrajina pa je nekaj svojevrstnega, in bo mladim biologom nudila še veliko dela.

M. BEZEK-JAKŠE

NAMESTO SUBVENCIJ DRAGE NAJEMNINE

LOŠKI POTOK - V KS Loški Potok in Draga je znan projekt revitalizacije zapuščenih naselij, ker se lazi vse bolj zaraščajo s slabim gozdom in grmovjem, divjad pa sila še na preostanek obdelovalnih površin. Sklad kmetijskih zemljišč od teh najemnikov morda zaračunava najemnino, ki je enaka kot za obdelovalne površine. Najemniki zato upravičeno negodujejo in na nedavnem zboru krajanov v KS Draga, kjer je takih zemljišč največ, so izrazili protest in zahtevali vsaj brezplačno uporabo, če nima nihče posluha za subvencije. Menijo, da bi bilo denar bolje uporabiti na površinah, ki so že bile obdelovalne, zdaj pa se spreminjajo v nekoristno goščavje, kot pa za agromelioracijo.

A.K.

OŽIVITEV METLIŠKEGA KOPALIŠČA

METLIKA - Metliško turistično društvo Vigred je izvedlo projekt, ki spodbuja osveščenost prebivalcev in njihovo sodelovanje pri varstvu okolja. V okviru projekta so izdali plakat in letake, ki opozarjajo na problematiko varovanja okolja. Projekt, ki so ga uresničili s finančno podporo Regionalnega centra za okolje za vzhodno in srednjo Evropo, bodo zaključili v nedeljo, 23. julija, s pričetkom ob 15. uri na kopališču v Metliki. Pripravili bodo turnir v "metliškem nogometu", v sodelovanju z Zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine razstavo o flori in favni v Kolpi in ob njej ter o ogrožanju reke, načrtujejo pa tudi spust s čolni od Podzemlja do Metlike. Na ta način želi turistično društvo Vigred ponovno oživiti metliško kopališče.

RAKETARJI NA CESTI

PEZINOK - V tem manjšem slovaškem mestu je bilo od 16. do 18. junija mednarodno tekmovanje FAI v raketnem modelarstvu, in sicer so se v dveh disciplinah v S 8 E in S 6 A, pomerili tudi za svetovni pokal. Med okrog 40 tekmovalci iz 9 držav sta bila tudi člana astronavično-raketnega kluba Vega iz Sevnice Drago Perc in Igor Štriclej. Za SP so Slovenci tekmovali le v raketah s padali (S 6 A). V tej kategoriji je bil Jože Čuden 2., Perc 7 in mladinski reprezentant Štriclej 14. V disciplini S 4 B (raketoplani) je bil v močni konkurenci Perc 5., Štriclej pa 17. ARK Vega letos še ni dobil nikakršne dotacije za svoje delo, tako da je predsednik kluba Drago Perc založil že okrog 3.000 mark svojega denarja, zato je pod vprašanjem Sevnčanov na svetovnem pokalu na Slovaškem od 30. junija do 2. julija. Omenimo naj še, da se je ARK Vega znašel tako rekoč na cesti, kajti hišo, v kateri so imeli zasilne prostore, so lastniki prodali.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se oglašite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

LJUBLJANA - Telefon otrok in mladostnikov je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

DOLENJSKI LIST

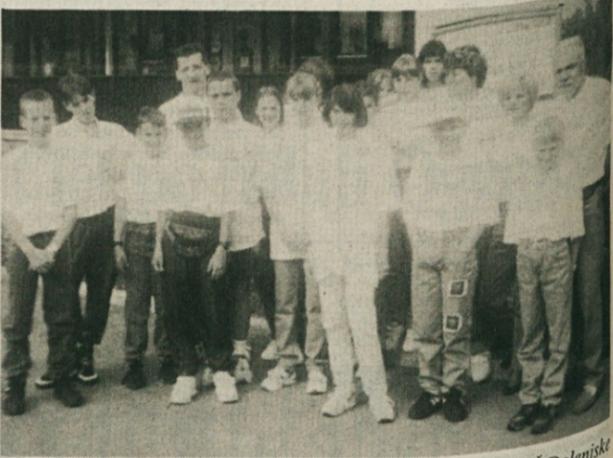
Vaš četrtkov prijatelj

Z MREŽAMI NAD KAČJE PASTIRJE - Največ udeležencev naravoslovnega tabora "Podzemelj 95" je po Beli krajini raziskovalo kačje pastirje. Med njimi tudi mentorica Alja Pirnat iz Ljubljane s svojima "varovancema" Vanjo Tomc iz Križevske vasi pri Metliki in Andrejem Ferkom in Maribora. Precej kačjih pastirjev so ulovili ob ribnikih meliške ribiške družine "Kolpa" v Prilozju (na fotografiji). (Foto: M.B.-J.)

PREKOPŠKI RADIOAMATERJI TRENUTNO DRUGI - Slovensko maratona SSVHF-UHF, na katerem tekmujejo radioamaterji, ki imajo izpit in licenco, in poteka celo leto - 12 sobot, neprekinjeno 7 ur - se udeležuje tudi ekipa radiokluba iz Prekope. V soboto, 15. julija, ko je potekala 7. tekma, so Brane in Vasja Čuk ter Miro Robek zveze vzpostavljali z okoli 730 metrov visoke Planine v Podbočju, kar jim je omogočilo rekordne rezultate, čeprav jim je delo za eno uro preprečilo neurje. Fantje, ki letos tekmujejo v kategoriji kluba, še vedno upajo na najvišje mesto, saj je trenutno drugo mesto posledica slabega začetka, ko so morali zaradi zime delati s Prekope. (Foto: T. Gazvoda)

OBISKALI PRIJATELJE V REUTLINGENU - Otroci iz OŠ Dolenjske Toplice smo se 14. junija zopet odpeljali na obisk k našim prijateljem v Reutlingen. Tam so nas v slovenskem klubu Triglav pričakale družine, pri katerih smo stanovali. Večina nas je obiskala zabavišni park Tripsdrill in živalski vrt zraven njega. Skupaj z Olgo Kastelic, ki nam poučuje slovenski jezik, smo se odpeljali v München. Zelo zanimiv je bil ogled snemalnega studia Bavaria studio film. Soboto smo preživeli v družini: nakupovali smo darilca in spominke za domače ter se zabavali v lunaparku Reutlingen Sommerfest. Zadnji dan, v nedeljo, smo izkoristili za obisk Stuttgarta, kjer smo si ogledali živalski vrt in stuttgartski stolp. Osnovnošolci iz Dolenjskih Toplic se za nepozabno bivanje pri prijateljih v Reutlingenu lepo zahvaljujejo vsem sponzorjem, ki so nam izlet omogočili. (Jasna Ivekovič)

KARAOKE V ŠUŠJU - Učitelji ribiške podružnične šole v Sušju so nedavno ob pomoči domačih gasilcev in ansambla Impulz izpeljali do sedaj drugo karaoke v ribiški občini. V tem svojevrstnem zaključku šolskega leta je sodelovalo vseh 43 otrok, ki so med čakanjem na rezultate in podelitve nagrad izvedli tudi krajski kulturni program. Zmaga na karokah, ki jih je vodil grad izvedli tudi krajski kulturni program. Zmaga na karokah, ki jih je vodil Medard Pucelj, je pripadla učencu 3. razreda Simonu Kozini, ki je zapel pesem ansambla Impulz "Pivski dan", druga je bila Helena Debeljak iz 4. razreda, tretja Ana Govže iz 2. razreda, četrto mesto pa so si priborili učenci 1. razreda: Tea Lovšin, Klara Debeljak in Natalija Rus. Nagrade, torto in slaščice, je zmagovalcem podelil ribiški župan Jože Tanko. (Foto: M. L.-S.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 20. VII.

SLOVENIJA 1
 8.45-10.30 TELETEKST
 10.30 VIDEO STRANI
 10.35 TEDENSKI IZBOR
 OKROGLE O VERŽEJCIH
 11.00 SNORČKI, amer. risana naniz, 2/13
 11.30 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. izo br. serija, 10/26
 12.00 PO DOMAČE
 12.00 POROČILA
 12.15 LJUBEZEN NA PREIZKUŠNJI, pon. švedske drame, 3/3
 12.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarskega TV
 12.30 DNEVNIK 1
 12.35 OTROŠKI PROGRAM
 ŽIV ZAV
 13.00 FALLERJEVI, 22. del nemške serije
 13.15 RISANKA
 13.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 13.45 STRTA SRCA II: HELENINE OČI, 7. del franc. nadalj.
 14.00 TEDNIK
 14.15 NIKARI, oddaja o prometu
 14.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 14.30 ŽARIŠČE
 14.40 POSLOVNA BORZA
 14.55 SOVA
 15.00 VEČEN SANJAČ, amer. naniz, 28/28
 15.05 GANGSTER, amer. naniz, 16/22
SLOVENIJA 2
 8.45-10.15 Teletekst - 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.55 Tedenski izbor: V vrtincu, amer. naniz, 15/24; 17.10 Gangster (15/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Že veste - 19.15 Korziški škof (šved. nadalj.) - 20.05 Večerni gost: Dr. Dušan Prašnik - 21.05 Umetniški večer - 21.55 Stoletna zgodba (italij. film)
 17.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 471. dela amer. nadalj.) - 11.05 Mestni kristali (ponov.) - 11.35 Sedem veličan (ponov. glasb. oddaja) - 12.05 TV prodaja - 12.15 Umpato (ponov.) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (472. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (kont. glasb. oddaja) - 20.55 Pred poroto (53. del amer. naniz.) - 21.00 Novembrski človek (amer. film) - 21.00 Pariz (ponov. 12. dela) - 23.30 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu)

(16. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Highlander II (amer. film) - 23.05 Vodnik za zaljubljenca (8. del amer. naniz.) - 23.30 Učna leta (21. del amer. naniz.) - 0.00 Pred poroto (ponov. 53. dela amer. naniz.) - 0.25 Živeti danes (ponov. dok. oddaja)

HTV 1
 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Poletni solski program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 2,4 otroka (amer. hum. serija 5/6) - 13.15 Življenje na severu - 14.00 Največji zločini 20. stol. (dok. serija) - 14.30 Filmska čarovnja - 14.55 Unča 395 dolarjev (amer. film) - 16.30 Hrvaška danes - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Turistični magazin - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.15 Potepam se in snemam - 21.15 Modri biser Rovinja (otroški festival) - 22.35 Poročila - 22.55 Slika na sliko - 23.25 Hladna soba (amer. film) - 0.55 Sanje brez meja
HTV 2
 16.10 TV kolekar - 16.20 Slika na sliko - 17.05 Triler - 17.55 Kolesarstvo - 18.25 Ptice trnovke (serija, 1/10) - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 19.55 Oslo: GP v atletiki - 23.35 CRO pop rock

SOBOTA, 22. VII.

SLOVENIJA 1
 8.45-1.20 TELETEKST
 9.00 VIDEO STRANI
 9.25 TEDENSKI IZBOR:
 RADOVEDNI TAČEK
 9.35 UČIMO SE ROČNIH USTVARJAL
 NOSTI
 9.50 LISKO
 10.00 PRGIŠČE PRI LJUBLJENIH PRAV
 LJIC, lutkovna igrlica 9/13
 10.20 NA SMRT PRESTRAŠENI, angl. nadalj., 1/6
 10.45 KORZIŠKI ŠKOF, šved. nadalj., 3/4
 11.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 12.10 GORE IN LJUDJE
 13.00 POROČILA
 13.05 VEČERNI GOST:
 DR. DUŠAN PREVORŠEK, ponovitev
 14.20 TEDENSKI IZBOR
 14.20 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
 14.45 TEDNIK, ponov.
 15.30 ŠTIRI OČI, amer. film
 17.00 OSTRŽKOVE PRIGODE, italij. nadalj., 4/6
 18.00 DNEVNIK 1
 18.05 MLADI PICASSO, španska nadalj., 4/8
 18.40 FALLERJEVI, 24. del nemške serije
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.50 UTRIP
 20.10 STRTA SRCA II: HELENINE OČI, 8. del franc. nadalj.
 21.05 ZA TV KAMERO
 21.15 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 4/10
 21.45 OZARE
 22.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 22.35 SOVA
 GANGSTER, amer. naniz., 18/22
 23.30 ŽENSKA IN MOŽICELJ, franc. film
SLOVENIJA 2
 7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Mojstri pevci: Paata Burchuladze, Ljudmila Seničuk (2. oddaja) - 11.15 Tedenski izbor: Helenine oči (ponov.); 12.10 Turistična oddaja - 12.25 Sova (ponov.); Brooklynski most (amer. naniz., 16/22); 12.55 Gangster (amer. naniz., 17/22) - 16.30 Športna sobota: GP v atletiki (posnetek iz Osla) - 18.30 Širjave: evropski magazin o varovanju okolja - 19.05 Karaoke - 20.10 Snubitvene zadrege (angl. film) - 21.40 Sobotna noč - 23.50 Kolesarska dirka (posnetek)
KANAL A
 7.00 Video strani - 8.05 Risanka - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 10.45 Učna leta (ponov. amer. naniz.) - 18.10 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Risana serija - 19.30 Dance session (ponov.) - 20.05 Vreme - 20.10 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.40 Splošna praksa (31. del avstral. naniz.) - 21.35 Psihopski policaj (amer. film) - 23.00 Vreme - 23.05 Highlander II (ponov. filma) - 0.35 Erotični film
HTV 1
 9.00 TV spored - 9.15 Poročila - 9.20 Bodi dobra (amer. film) - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.40 Dobri ljudje - 14.15 Maček Feliks (risanka) - 15.35 Poročila - 15.45 Beverly Hills (serijski film, 22/30) - 16.30 Prizma - 17.30 Folklor - 19.15 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.15 Ubij me še enkrat (amer. film) - 21.55 Glasbena oddaja - 22.40 Dnevnik - 23.00 Slika na sliko - 23.30 Pogovor s teologom - 0.30 Sanje brez meja
HTV 2
 16.30 TV kolekar - 16.40 Slika na sliko - 17.25 Oddaja o kulturi - 18.25 Carstvo ruskega medveda (dok. oddaja) - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tom (hum. serija) - 21.15 Pula: Arenafest - 23.15 Športna sobota - 23.25 Flashburn (amer. film) - 0.55 Arenafest

NETEK OTROŠKA FESTIVALA
 15.15 ROJENA ZA PLES, amer. film
 17.00 RDEČI ALARM, franc. nadalj., 2/4
 18.00 DNEVNIK 1
 18.05 PO DOMAČE
 19.05 RISANKA
 19.18 LOTO
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.52 ZRCALO TEDNA
 20.10 ZAKLADI SVETA: DOLINA VEZERE, franc. pustolovski kviz, 4. oddaja
 21.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 16/16
 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 23.05 SOVA:
 SKRIVNOST MESTECA LAKE SUC
 CESS, amer. nadalj., 2/3

SLOVENIJA 2
 Opomba: 18.20 Igre ljudskih množic (šp. film, 2. del)
 7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Slovenski glasbeni dnevi; 10.45 Sova (ponovitev); Gangster (amer. naniz., 18/22); Helenine oči (8. del) - 16.20 Traviata (nemški operni film) - 18.20 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 19.52 Zrcalo tedna - 20.10 Škratlatni jeglič (amer. film) - 22.25 Slovenci v svetu: Ave v ZDA (ponovitev 2. oddaje) - 23.00 Športni pregled
KANAL A
 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Burleska - 10.30 Male živali - 11.00 Splošna praksa (ponov. 31. dela) - 11.55 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Zametne vrtnice (glas. čestitke B. Kopitarja) - 18.15 Zametne vrtnice (ponov.) - 19.00 Risana serija - 19.30 Živeti danes - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (ponovitev 22. dela) - 20.55 Beverly Hills 90210 III (23. del amer. naniz.) - 21.40 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.15 Psihopski policaj (ponov. filma)

NEDELJA, 23. VII.

SLOVENIJA 1
 8.45-0.45 TELETEKST
 9.00 VIDEO STRANI
 9.40 OTROŠKI PROGRAM
 9.40 ŽIV ZAV, ponov.
 10.15 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 14/26
 10.45 ZA TV KAMERO, ponovitev
 10.55 KONCERT IZ GROBELJ
 11.30 OBZORJA DUHA
 12.00 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljud noznan. serija, 3/16
 12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
 13.00 POROČILA
 13.05 MALIBUJSKA CESTA 2000, ponov. amer. nadalj., 6/6
 13.55 MELODIJE MORJA IN SONCA, pos-

SLOVENIJA 2
 7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Slovenski glasbeni dnevi; 10.45 Sova (ponovitev); Gangster (amer. naniz., 18/22); Helenine oči (8. del) - 16.20 Traviata (nemški operni film) - 18.20 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 19.52 Zrcalo tedna - 20.10 Škratlatni jeglič (amer. film) - 22.25 Slovenci v svetu: Ave v ZDA (ponovitev 2. oddaje) - 23.00 Športni pregled
KANAL A
 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Burleska - 10.30 Male živali - 11.00 Splošna praksa (ponov. 31. dela) - 11.55 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Zametne vrtnice (glas. čestitke B. Kopitarja) - 18.15 Zametne vrtnice (ponov.) - 19.00 Risana serija - 19.30 Živeti danes - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (ponovitev 22. dela) - 20.55 Beverly Hills 90210 III (23. del amer. naniz.) - 21.40 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.15 Psihopski policaj (ponov. filma)

SLOVENIJA 1
 8.45-23.50 TELETEKST
 9.00 VIDEO STRANI
 9.40 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
 10.05 OTROŠKI PROGRAM
 INTERMEZZO ZA KLOVNE
 10.35 KAPITAN POWER, amer. naniz., 5/22
 11.00 TEDENSKI IZBOR
 ZNANJE ZA ZNANJE
 11.25 SNUBITVENE ZADREGE, angl. film
 13.00 POROČILA
 13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponov.
 16.00 TEDENSKI IZBOR
 UMETNIŠKI VEČER
 16.50 OBZORJA DUHA
 17.20 DOBER DAN, KORUŠKA
 18.00 DNEVNIK 1
 18.05 OTROŠKI PROGRAM
 RADOVEDNI TAČEK
 18.20 PRGIŠČE PRI LJUBLJENIH PRAV
 LJIC, lutkovna igrlica, 10/13
 18.35 FALLERJEVI, 24. del nemške serije
 19.05 RISANKA
 19.18 ZREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 STRANSKI UČINKI, kan. naniz., 4/13
 20.55 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 TV JUTRI
 23.25 SOVA
 SEINFELD, amer. naniz., 4/18
 GANGSTER, amer. naniz., 19/22

PONEDELJEK, 24. VII.

SLOVENIJA 1
 8.45-23.50 TELETEKST
 9.00 VIDEO STRANI
 9.40 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
 10.05 OTROŠKI PROGRAM
 INTERMEZZO ZA KLOVNE
 10.35 KAPITAN POWER, amer. naniz., 5/22
 11.00 TEDENSKI IZBOR
 ZNANJE ZA ZNANJE
 11.25 SNUBITVENE ZADREGE, angl. film
 13.00 POROČILA
 13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponov.
 16.00 TEDENSKI IZBOR
 UMETNIŠKI VEČER
 16.50 OBZORJA DUHA
 17.20 DOBER DAN, KORUŠKA
 18.00 DNEVNIK 1
 18.05 OTROŠKI PROGRAM
 RADOVEDNI TAČEK
 18.20 PRGIŠČE PRI LJUBLJENIH PRAV
 LJIC, lutkovna igrlica, 10/13
 18.35 FALLERJEVI, 24. del nemške serije
 19.05 RISANKA
 19.18 ZREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 STRANSKI UČINKI, kan. naniz., 4/13
 20.55 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 TV JUTRI
 23.25 SOVA
 SEINFELD, amer. naniz., 4/18
 GANGSTER, amer. naniz., 19/22

SLOVENIJA 2
 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.55 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 14.20 Zakladi sveta; 15.45 Govorica živali (angl. oddaja) - 16.30 Sova: Skrivnosti mesteca Lake Success (amer. nadalj., 2/3) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Svetovni poslovni utrip - 19.15 Pred začetkom DP v nogometu - 20.05 Svet na zaslonu - 20.55 Odmevi (angl. nadalj., 4/4) - 21.45 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra
KANAL A
 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 473. dela) - 11.05 Rodeo (ponov. glas. oddaja) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.05 TV prodaja - 17.35 TV prodaja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15 Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (476. del) - 20.00 Sedem veličastnih (video lestvica) - 20.30 Pariz (13. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Karma - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.05 Tropska vročica (ponov. 15. dela amer. nadalj.) - 23.55 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slov. gostilnah)

TOREK, 25. VII.

SLOVENIJA 1
 8.45-0.20 TELETEKST
 9.00 VIDEO STRANI
 9.15 OTROŠKI PROGRAM
 11.10 TEDENSKI IZBOR
 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 1/13
 10.15 TEDENSKI IZBOR
 ŠKRATLATNI JEGLIČ, amer. film
 12.30 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP, 3. del
 13.00 POROČILA
 13.05 PRED ZAČETKOM DP V NOGOMETU, ponovitev
 15.10 SOBOTNA NOČ, ponov.
 17.20 MOSTOVI
 18.00 DNEVNIK
 18.05 OTROŠKI PROGRAM
 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 15/26
 18.40 FALLERJEVI, 26. del nemške serije
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 HELENINE OČI, 9. del franc. nadalj.
 21.00 OSMI DAN
 21.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 ŽARIŠČE
 22.40 POSLOVNA BORZA
 22.55 SOVA
 SKRAJNOSTI, angl. nadalj., 3/7
 GANGSTER, amer. naniz., 20/22

SLOVENIJA 2
 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.20 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 14.45 National geographic (amer. dok. serija); 15.35 Karaoke - 16.35 Sova (ponov.); Seinfeld (amer. naniz., 4/18); 17.05 Gangster (amer. naniz., 19/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 R & R - 20.30 Zelena ura - 20.55 Roka rocka - 21.45 Počitnice brez vrnitve (braz. drama) - 22.35 Svet poroča
KANAL A
 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 474. dela amer. nadalj.) - 11.05 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaja) - 11.35 TV prodaja - 11.50 Video strani - 16.50 Poletje v školjki (ponov. filma) - 18.15 Risana serija - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (475. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. oddaja) - 20.30 Tropska vročica (15. del amer. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.55 Računalniška kronika (dok. oddaja) - 22.25 Dežurna lekarna (ponov. 36. dela španske naniz.)

SREDA, 26. VII.

SLOVENIJA 1
 9.45-0.35 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.20 TEDENSKI IZBOR
 HROŠČOSNED, amer. risana serija, 15/21
 10.45 PODMORNICE: JEKLENI MOR
 SKI PSI, 2/4
 11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
 12.00 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 4/10
 12.30 ŠIRJAVE: EVROPSKI MAGAZIN
 O VAROVANJU OKOLJA
 13.00 POROČILA
 17.00 ODMEVI, angl. nadalj., 4/4
 18.00 DNEVNIK 1
 18.05 OTROŠKI PROGRAM
 18.40 FALLERJEVI, 27. del nemške serije
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 FORUM
 20.25 FILM TEDNA:
 PROVINCIONALKA, italij. film
 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.45 ŽARIŠČE
 23.05 SOVA
 PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 16/24
 GANGSTER, amer. naniz., 21/22

SLOVENIJA 2
 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.25 Zgodbe iz školjke - 14.45 Tedenski izbor: Stranski učinki, kan. naniz., 4/13; 15.45 Videošpon - 16.30 Sova (ponov.); Skrajnosti (angl. nadalj., 3/7); 17.00 Gangster, (amer. naniz., 20/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 RPL - Studio Luwigana - 18.45 Odkrivanje zemlje (amer. izobraž. serija, 11/26) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sredi: nogomet Mura: SCT Olimpija - 22.05 Omizje
KANAL A
 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 475. dela) - 11.05 Rodeo (ponov. glas. oddaja) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.05 TV prodaja - 17.35 TV prodaja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15 Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (476. del) - 20.00 Sedem veličastnih (video lestvica) - 20.30 Pariz (13. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Karma - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.05 Tropska vročica (ponov. 15. dela amer. nadalj.) - 23.55 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slov. gostilnah)

• Bolje je nič reči, kot nič povedati. (Portugalski pregovor)

RADIO
 104.5 105.9
 107.3 107.5
 91.2
OGNJIŠČE
 tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

DOLENJSKE BELE KRAJINE
STUDIO
 103.0 MHz

RADIO SRAKA
 94.6 MHz

ČETRTEK, 20.7.
 5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Oddaja za podjetnike - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 20.00 Rockovski sprehod - 23.00 Ploščati vrhovi

PETEK, 21.7.
 5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 15.30 Grmski vulkan - 17.00 Skratin TV izbor - 18.00 Poročila in ego tripi sodelavcev radia - 20.00 Večer z evergreeni - 22.00 Kviz z evergreeni - 24.00 Nočni skok

SOBOTA, 22.7.
 5.30 Dobro jutro - 6.45 Kmetijski nasveti - 8.30 Viža dneva - 9.00 Poročila - 9.10 Praktični kotiček - 10.00 Gospodinje sprašujejo, Helena Mrzlikar odgovarja - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 13.00 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Oglasi dolgi rep - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 21.00 Sobotna super veselica

NEDELJA, 23.7.
 8.00 Dobro jutro - 9.00 Poročila - 9.30 Kmetijska oddaja - 10.00 Mali oglasi - 11.05 Vinogradniška oddaja - 12.00 Čestitke, mali oglasi in domača glasba - 15.00 Poročila - 16.00 Kviz - 18.00 Poročila - 20.00 Cinca Marina - 22.30 Ves ta jazz

PONEDELJEK, 24.7.
 5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 9.30 Športni pregled - 10.00 Gospodarske novice - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 15.30 Popevka tedna - 16.00 Srače gnezdo - 17.00 Aktualna oddaja - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 19.00 Rockovnik - 23.00 Ploščati vrhovi

TOREK, 25.7.
 5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse - 18.00 Poročila - 18.20 Računalniške novice - 20.00 Večerni program - 23.00 Ploščati vrhovi

SREDA, 26.7.
 5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00, 10.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 16.00 Balkan ekspres - 17.00 Borza dela - 20.00 Stari rockeri: akcija - 23.00 Ploščati vrhovi

DOLENJSKI LIST
DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Milki Lenič iz Dol. Ponikev. Nagrajenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- 1) Vračam se spet na deželo - ANS. LOJZETA SLAKA
- 2) Zelena Kočevska - ANS. VIHARNIK
- 3) Beli cvet - ANS. FRANCA POTOČARJA
- 4) Hvala, oče - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA
- 5) Dober dan - ANS. JOŽETA BURNIKA
- 6) Barka življenja - FANTJE IZPOD ROGLE
- 7) V eter ve, da sem še mlada - ANS. OBZORJE
- 8) Družinski praznik - ANS. MELOS
- 9) Te tvoje črne oči - FANTJE Z VSEH VETROV
- 10) Mi Slovenci vinca ne prodamo - ŠALEŠKI FANTJE

Predlog za prihodnji teden: Ljubezen premaga težave vse - ANS. PLANI-KA
 Do 7. avgusta lestvice zaradi dopustov ne bo na sporedu!

KUPON ŠT. 29
 Glasujem za _____
 Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

USPEŠEN LOVSKI DAN NA JAVOROVICI - Člani 12-ih lovskih družin so nedeljo, 16. julija, preživeli na strelišču lovske družine Šentjernej pri Hruški na Javorovici, saj je LD Orehoviča pripravila streljanje na glinaste golobe. Med posamezniki je prvo mesto zasedel Tone Repovž - LD Padež, drugi je bil Jože Jordan - LD Orehoviča, tretji pa Jože Kastelic - LD Padež. Med veterani je bil najuspešnejši Tone Bobič (Škocjan), sledita mu Stane Šlajpah (Velika Loka) in Janez Zupet (Škocjan). V fair play tekmi je bil najuspešnejši Anton Ostanek (LD Mirna), drugo mesto je zasedel Tone Bobič (LD Škocjan), tretje pa Franc Grajš (LD Plešivica). Med lovskimi družinami je bila najuspešnejša ekipa Padeža, druga je bila Loka Črnomelj, tretji Šentjernej, sledijo še Brusnice, Velika Loka, Kostanjevica, Dragatuš, Mirna... (Foto: T. G.)

Ugoden Renaultov zakup

10-odst. polog, 56.000 tolarjev na mesec za laguno

NOVO MESTO - V Revozovi direkciji za prodajo so v sodelovanju s finančnim podjetjem CA-SKB Leasing te dni pričeli obširno akcijo za predstavitev nove skupne ponudbe za zakup Renaultovih avtomobilov. Kar na 40.000 naslovov podjetij in obrtnikov v Sloveniji so poslali prospekt z osnovnimi podatki o novi ponudbi, ki velja za celotno pooblaščen Renaultovo prodajno mrežo v Sloveniji. Pogoji za zakup Renaultovih avtov so, trdijo, zelo konkurenčni, saj vključujejo samo 10-odstotni polog, obenem pa so v ponudbi tudi določeni popusti za nekatere modele Renaultovih avtomobilov. Tako lahko podjetnik dobi renault laguno, slovenski avto leta 1995, za mesečni obrok 56.000

tolarjev, renault 19 za 42.000 tolarjev, dostavni avto express za 38.000 tolarjev, večji dostavnik trafic pa za 57.000 tolarjev mesečno. Doba zakupa je prepuščena izbiri posameznega podjetnika in traja dve ali tri leta.

Tistim kupcem, ki se bodo za ponujeni zakup pri CA-SKB Leasing hitro odločili, ponujajo še dodatno ugodnost. Kdor bo za vozilo iz zaloge do konca julija letos vplačal 30-odstotni polog, bo vozilo lahko prevzel takoj, obroke zakupa pa pričel plačevati šele čez tri mesece. Ob tem bo Revoz na prodajno ceno odobril še 1,5-odstotni popust za vozila safrane, espace in express ter 2,5-odst. popust za dostavnika trafic in master.

LAGUNA BREAK - Na avtomobilskem sejmu v Barceloni - bil je od 13. do 21. maja - je Renault uradno predstavil novo karoserijsko različico lagune - break. Ta avto je opremljen z enakimi motorji kot lagune nasploh, tremi bencinskimi in dizelskim, je izjemno prostoren in udoben. Prednji del je povsem enak kot pri limuzinski različici, zadek pa je inovativno oblikovan zaključek karoserije z vrati, ki segajo od odbijača do roba strehe. Posebnost sta dve možnosti odpiranja, bodisi celih vrat ali za manjše kose prtljage pa samo stekla. Ta sodobna kombi limuzina s petimi ali tudi sedmimi sedeži bo v Evropi napredaj jeseni, Revoz pa jo bo preko pooblaščenega prodajne mreže Renault v Sloveniji in na Hrvaškem predvidoma začel prodajati konec oktobra.

Pižem d.o.o.

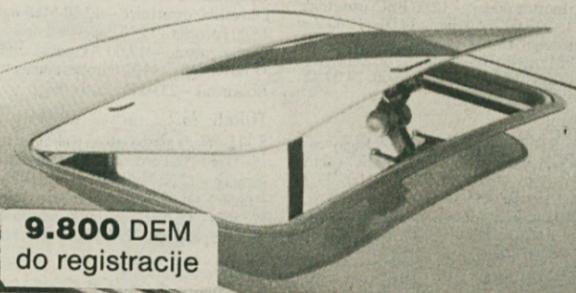
Podjetje za trgovino, zastopstvo in storitve, Mala Loka 15, 61230 Domžale

Tel. 061/372 333, 16 12 164, 16 12 174. Faks 061/373 151

GENERALNI ZASTOPNIK AVTOMOBILOV

TAVRIA
ZA SLOVENIJO

POLETI SONČNA STREHA BREZ DOPLAČILA

9.800 DEM do registracije

UGODNI KREDITI BREZ POLOGA NA ŠTIRI LETA

Novi modeli s katalizatorjem, izvedba lux, različne barve, tudi kovinske.

POOBLAŠČENI PRODAJALCI IN SERVISERJI VOZIL TAVRIA: AVTOFINISH, Ljubljana, 061/573-490; AS ZORMAN, Mengeš, 061/737-041; AVTOSERVIS PIŽEM, Domžale, 061/372-333; AS BOKALJ, Naklo, 064/48-769; TIPOM CAR, Maribor, 062/302-011; AS VOŠNIK, Maribor, 062/632-015; FLOYD, Ljubljana, 061/14-01-044; MIKLAVC, Radlje ob Dravi, 0602/72-736; KUNČNIK IVAN, Radlje ob Dravi, 0602/871-686; TIPO, Murska Sobota, 069/31-250; AS HMELEJAH DRAGO, Radenci, 069/65-710; AS KLOBASA, Sv. Trojica, 062/721-006; VAŠ AVTO, Celje, 063/441-609; HELIX KRANJ, 064/224-149; AMBIENTA TRADE, Kranj, 064/223-690

ZAGOTOVLJENI SERVISI IN NADOMESTNI DELI PO VSEJ SLOVENIJI.

GARANCIJA ENO LETO

IŠČEMO SERVISERJE IN PRODAJALCE NA PODROČJU: BREŽIC, NOVEGA MESTA, KOČEVJA, POSTOJNE, KOPRA, NOVE GORICE IN TOLMINA.

Clio s klimo

NOVO MESTO - V Revozu so za nekatere modele Renaultovih avtomobilov uvedli nekaj pomembnih sprememb pri serijski oz. opcijski opremi. Tako imajo vsi modeli clio s paketom opreme RL, ki prihajajo s traku v Novem mestu od začetka junija, serijsko vgrajeno deljivo zadnjo klopi; od srede julija ne bo več moč dobiti petke in clia v kobaltno modri barvi; radio kasetofon z močjo 4 x 15 W in z upravljalcem ob volanu, ki je za doplačilo na voljo za clio s paketom opreme RT, pa bo poleg za enako ceno opremljen tudi s sistemom RDS.

Največja novost pa je, da je clio 1,4 RT, ki ga izdelujejo v Novem mestu, od junija moč naročiti tudi s klimatsko napravo. Tovarniška cena tega vse bolj priljubljenega dela dodatne opreme, ki pomembno prispeva k udobju in posredno tudi k varni vožnji, je 157.000, maloprodajna (s prometnim davkom) pa 188.400 tolarjev. Za vse različice renault twingo je za doplačilo 80.040 tolarjev odslej na voljo varnostna zračna blazina za voznika. Klimatske naprave v vseh različicah lagune, naj so vgrajene serijsko (V6) ali za doplačilo, bodo poleg opremljene s protiprašnim mikro filtrom.

• Kocka in steklenica izenačujeta ljudi. (Francoski pregovor)

• Najokusnejša je jed, ki jo ješ lačen. (Etiopski pregovor)

• Kdor sit je, si koplje grob z lastnimi zobmi. (Turški pregovor)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Republiška uprava za javne prihodke
Ljubljana, Cankarjeva 5

RAZPISUJE
prosta delovna mesta v
Republiški upravi za javne prihodke, izpostava Novo mesto

- 1. INŠPEKTOR II**
— v odseku za inšpekcijo
- 2. VODJA ODSEKA — SVETOVALEC II**
— v odseku za odmero dohodnine, za določen čas
- 3. REFERENT I**
— v odseku za odmero davkov in drugih obveznosti
- 4. REFERENT I**
— v odseku za odmero dohodnine, za določen čas
- 5. SODELAVEC I**
— v odseku za odmero dohodnine, za polovični delovni čas (4 ure dnevno)

Zahtevani pogoji:

pod 1 — visoka izobrazba pravne, ekonomske ali druge družboslovne usmeritve, 4 leta delovnih izkušenj in vozniški izpit B kategorije,
pod 2 — visoka izobrazba pravne, ekonomske ali druge družboslovne usmeritve in 4 leta delovnih izkušenj,
pod 3 in 4 — višja izobrazba upravne, pravne, ekonomske ali druge ustrezne usmeritve in 3 leta delovnih izkušenj,
pod 5 — srednja izobrazba ekonomske ali druge 4-letne usmeritve in 2 leti delovnih izkušenj.

Poleg že navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še posebne pogoje po Zakonu o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS, št. 15/90).

Za vsa delovna mesta je predvideno 3-mesečno poskusno delo.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po razpisu na naslov Republiške uprave za javne prihodke, izpostava Novo mesto, Novi trg 6, Novo mesto. Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

V INTER MARKETU V BREŽICAH BOMO ODPRLI TRGOVINO S KONFEKCIJO.

Zaposlili bomo:

— ENO TRGOVKO — POSLOVODKINJO IN
— ENO TRGOVKO

Vse, ki vas zanima prodaja konfekcije in želite biti nagrajeni — plačani po parametri kvalitete in kvantitete opravljenega dela, vabimo, da svoje pisne ponudbe pošljete na naslov: Popco, d.o.o., Velenje, Štrbenkova 1, 63320 Velenje.

Kako vložiti certifikat v VIZIJO

Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znance in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

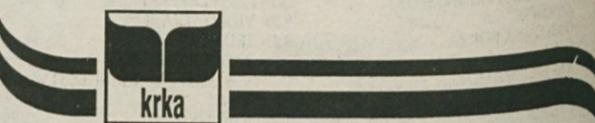
1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, Novi trg 5, 68000 Novo mesto:
 - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
 - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Drska od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsvska 17 od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: trgovina Pod lipo, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
• Sentjerne: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
• Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsvska 17 od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
• Šentjerne: od 8. do 11. ure: Market
• Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
• Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
• Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
• Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
• Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
• Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Cardak
• Semič: od 7.30 do 10.30: Market
• Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

M KZ KRKA, z.o.o.
PE AGROSERVIS
Knafečeva 2
NOVO MESTO

organizira v soboto, 22. 7. 1995, javno licitacijo za naslednja poškodovana vozila:

R 5 Five 5v	letnik: 1994	izkl. cena: 300.000,00 SIT
R Laguna 1.8 RT	letnik: 1994	izkl. cena: 1.600.000,00 SIT
Hyundai Grace Van H100	letnik: 1994	izkl. cena: 400.000,00 SIT
R Clio RT 5v	letnik: 1994	izkl. cena: 400.000,00 SIT
Hyundai Lantra	letnik: 1994	izkl. cena: 500.000,00 SIT
Lada Samara 1500 S	letnik: 1994	izkl. cena: 450.000,00 SIT
Fiat Punto 55 S	letnik: 1995	izkl. cena: 1.000.000,00 SIT
Peugeot 405 GR LUX	letnik: 1993	izkl. cena: 770.000,00 SIT
VW GOLF CL Diesel 1.9	letnik: 1995	izkl. cena: 1.450.000,00 SIT
ROVER 216 GTI	letnik: 1993	izkl. cena: 950.000,00 SIT

Licitacija bo v soboto, 22. 7. 1995, ob 9. uri v prostorih PE AGROSERVIS, Knafečeva 2, Novo mesto. Ogled vozil v četrtek, 20. 7. 1995, od 8. do 12. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicirano vrednost se plača 5% PP. Vplačila 10% sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

OSNOVNA ŠOLA GRM
NOVO MESTO
Trdinova 7

razpisuje delovno mesto

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA
(za nedoločen čas)

Pogoji:
predmetni učitelj razrednega pouka ali profesor razrednega pouka.
Delo je za poln delovni čas.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi na gornji naslov z oznako »za razpis«.
Začetek dela 1. 9. 1995.

Izjava:
Pooblaščenec VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic v DPB Vizijo 1, pooblaščenec investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščenec Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije 1, pooblaščenec investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe
Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskalnimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA
(priimek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO

Na podlagi lastniškega certifikata vpisujem: SIT

DAN MESEC LETO

KRAJ

PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

Tudi letos bomo v akciji **Bramac za lepšo Slovenijo** vsem, ki se boste za nakup odločili do 15. avgusta 1995, brezplačno pripeljali 1.000.000 Bramacovih strešnikov.

BRAMAC

Vse za streho. S 30-letnim jamstvom.
V vseh dobrih trgovinah z gradbenim materialom!

GORJANCI
mednarodno podjetje za prevoz blaga
in potnikov, d.o.o.
Vavta vas 36
68351 Straža

Upravni odbor:
razpisuje prosto delovno mesto

**direktorja podjetja GORJANCI,
SERVISNA DEJAVNOST, d.o.o.**

Poleg splošnih zakonskih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— VII. ali VI. stopnja šolske izobrazbe strojne ali druge tehnične usmeritve
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj
— znanje enega tujega jezika
— organizacijske in strokovne sposobnosti, razvidne iz dosedanje zaposlitve

Delovno razmerje se sklepa za 4 leta.
Kandidati morajo ob prijavi predložiti program dela.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov s pripisom »za razpis«.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni po objavi.

OSNOVNA ŠOLA TREBNJE
Kidričeva 11
68210 Trebnje

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

- učitelja razrednega pouka na podružnični šoli Dobrnič za določen čas
- učitelja športne vzgoje za določen čas

Podružnična šola Dobrnič je od Trebnjega oddaljena 5 km. Iz Trebnjega bo prevoz na delo zagotovljen.
Kandidati naj prijave pošljejo na šolo v 8 dneh po objavi razpisa.

ZZZS

**ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE
SLOVENIJE**
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO,
PREŠERNOV TRG 7

objavlja prosti delovni mesti

1. VODJA ODDELKA ZA DELO ZK I. STOP. IN MEDICINSKI NADZOR
2. NADZORNEGA ZDRAVNIKA — ČLANA ZK I. STOP.

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev imeti še:
— visokošolsko izobrazbo medicinske smeri s specializacijo,
— vsaj 2 leti delovnih izkušenj,
— zelene so izkušnje sodelovanja v zdravniški komisiji.

Nudimo možnost pomoči pri reševanju stanovanjskega problema.
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim ali krajšim delovnim časom.
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Novo mesto, Prešernov trg 7.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh.

DUAL EXPRES

Šmihelska 6, Novo mesto
tel: 068/ 24-413

Opravite izpit med počitnicami

AVTOŠOLA DUAL EXPRES

vabi na enotedenski dopoldanski tečaj iz CPP za A, B, C, E kategorije.
Pričetek tečaja v ponedeljek, 24. julija, ob 8. uri v učilnici — Glavni trg 30, (nad slaščičarno).
Prijave po telefonu in pred pričetkom tečaja!

GRADITELJEM BREZPLAČNO APNO!

Zaradi povečane proizvodnje acetilena se v naši proizvodnji pojavlja tudi presežna količina acetilenskega hidriranega apna.

Zato je možno pri nas v mesecih JULIJ in AVGUST dobiti apno BREZPLAČNO.

Po želji apno dostavimo na gradbišče, pri tem plačate le prevoz.

Informacije na telefonu št. 371-794 in 374-624.

Na podlagi izdane odločbe Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo št. LP 430-I/95-GV z dne 4. 4. 1995 ter prejetega soglasja k izdaji potrdil delavcem za neizplačani del neto osnovnih plač s strani Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj RS št. 464-10/95-41 z dne 4. 7. 1995 ter objave lastninskega preoblikovanja podjetja v Uradnem listu dne 4. 2. 1995 objavlja **Mizarsko podjetje TRELES Trebnje, p.o., Trebnje**, spremenjen program lastninskega preoblikovanja podjetja z vsemi nespremenjenimi točkami že objavljenega programa.

Javni poziv k vpisu in vplačilu delnic:

Zaradi prejetega soglasja Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj k izdaji potrdil delavcem na podlagi neizplačanega dela neto osnovnih plač objavljamo podaljšanje roka za vpis delnic v zameno za omenjena potrdila in gotovino za 30 dni od dneva javne objave.
Podjetje s to objavo poziva vse zaposlene, nekdanje zaposlene in upokojene podjetja, ki bodo sodelovali pri interni razdelitvi in notranjem odkupu, da lahko v 30 dneh po objavi v časopisu Dolenjski list vpišejo delnice v zameno za potrdila za neizplačane plače in gotovino.
Vpis in vplačilo deležev je mogoče na sedežu podjetja vsak delavnik med 8. in 12. uro.
Vse dodatne informacije upravičenci lahko dobijo po tel. 44-038. Rok je preključen. Upravičenci, ki zamudi navedeni rok, ne more sodelovati pri zamenjavi oziroma odkupu delnic podjetja.
Mizarsko podjetje TRELES Trebnje, p.o.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

SERVIS VOZIL

- avtomehanika - avtokleparstvo
- avtoelektrika - avtoličarstvo

15% popusta na delo ob gotovinskem plačilu!

Vaše poškodovano vozilo popravimo s pomočjo raztegovalne mize **CAR-O-LINER** in elektronske merilne naprave **CAR-O-TRONIC**. O stanju vozila dobite računalniški izpis.

PRODAJA REZERVNIH DELOV IN OPREME

- originalni rezervni deli RENAULT
- RENAULT boutique oprema
- avtoakustika BLAUPUNKT
- strešna okna WEBASTO
- ostali avtodeli in avtooprema

Možnost obročnega odplačila na čeke.

PRODAJA VOZIL

- prodaja novih vozil RENAULT
- odkup in prodaja rabljenih vozil

Novo, občutno nižje cene za vozila CLIO!

Kreditni za CLIO po 7%, ostala vozila od 10% dalje.

Ugoden leasing in krediti brez pologa!

Pustite se presenetiti in nas obiščite v **Ločni** v prenovljenem avtosalonu, prodajalni rezervnih delov in servisu, ali nas pokličite na tel. 068/324-533.

VELETEKSTIL

Objavljamo prosto delovno mesto za nedoločen čas:

TRGOVSKI ZASTOPNIK za širše področje Dolenjske

Pogoji:

- višja ali srednja izobrazba ustrezne smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
- lastno vozilo
- poskusno delo

Nudimo stimulatívno-provizijsko plačilo!

Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi Kadrovske službi VELETEKSTILA, 61000 LJUBLJANA, Leskoškova 2.
Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po končanem izboru.

MED POPRAVILOM NADOMESTNI AVTO

NOVO MESTO - Po poskusnem uvajanju nove usluge lastnikom Renaultovih avtomobilov v dveh servisih v Sloveniji so se v Revozu odločili, da skupaj s prvimi enajstimi pooblaščenimi Renaultovimi servisi pri nas od junija strankam na zahtevo v času popravila njihovega avtomobila zagotovijo nadomestno vozilo. To pa je le prvi del letošnjega načrta, po katerem naj bi do konca tega leta tako pomoč lastnikom Renaultovih avtomobilov zagotovili že v 22 pooblaščenih servisih v Sloveniji. Prihodnje leto bo nadomestno vozilo za čas popravila svojim strankam zagotavljalo že 35 pooblaščenih servisov, v letu 1997 pa naj bi to uslugo lahko ponudili na vseh pooblaščenih prodajnih in servisnih mestih za Renaultova vozila v Sloveniji.

NOVOLES lesna industrija Straža, d.d.

objavlja na podlagi sklepa nadzornega sveta družbe ERGO, proizvodnja galanterije in opreme, Dvor, d.o.o.

RAZPIS

za zasedbo delovnega mesta:

direktorja družbe ERGO, proizvodnja galanterije in opreme Dvor, d.o.o.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevali še naslednje pogoje:
— visoka ali višješolska izobrazba ustrezne smeri
— pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: **NOVOLES — LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d., KADROVSKO-PRAVNI SEKTOR, STRAŽA, NA ŽAGO 6, z oznako »za razpis«**.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

ZAHVALA

Zapustila nas je draga mama

ANA HREN

roj. Kralj
iz Trebnjega

V globoki žalosti bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, vsem, ki ste se z besedo, sočustvovanjem, cvetjem in svečami poslovili od nje. Posebno se zahvaljujemo godbi, pevskemu zboru, župniku za opravljen obred, OŠ Mirna, VVZ Trebnje, vsem sosedom in govorniku Ladu Požesu za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 91. letu starosti smo se 12. julija poslovili od našega očeta, brata, dedka in pradedka

ALOJZA KRESALA

z Rdečega Kala pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in še posebej dobrim sosedom, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali toliko lepega cvetja in sveč ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala duhovniku za lep pogrebni obred.

Žalujoci: hčerka, sinovi in ostalo sorodstvo

Rdeči Kal, Bled, Ljubljana

ZAHVALA

Ugasne življenje drage osebe, lepi spomini ostanejo v srcih najdražjih.

Ni zdržalo več plemenito srce drage žene, mame in stare mame

ROZALIJE MALIČ

iz Vinice pri Črnomlju

ki je odšla iz našega doma k večnemu počitku v komaj dopoljenem 67. letu starosti. Številna izrečena ustna in pisna sožalja so nam bila v najtežjih trenutkih našega življenja v tolažbo in v spoznanje, da ste našo mamó spoštovali in cenili tako tisti, ki ste jo osebno poznali, pa tudi tisti, ki je niste, pa ste zanjo vedeli po njenih dobrih dejanjih. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala! Zahvala velja vsem, ki ste našo mamó na zadnji poti pospremili s toliko lepega cvetja in številnimi svečami, govornikom g. Moharju in ge. Starešiničevi za lepe poslovilne besede pred domačo hišo in ob odprtem grobu, pevkam za občutno izbrane in zapete pesmi. Nenazadnje velja naša zahvala vsem dobrim sosedom, ki so nam v tistih dneh nudili vso potrebno pomoč, zdravstvenemu osebju Internega oddelka bolnice Novo mesto, zdravstvenega doma Črnomelj in Vinica ter g. župniku za lepo opravljen obred.

V globoki žalosti: mož Franc, hčerke Marta, Zdenka in Metka, vnukinja Urška in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 20. julija - Marjeta Petek, 21. julija - Danilo Sobota, 22. julija - Magdalena Nedelja, 23. julija - Branislav Ponedeljek, 24. julija - Kristina Torek, 25. julija - Jakob Sreda, 26. julija - Ana

kino

BREŽICE: 20. in 21.7. (ob 20.30) melodrama Čas deklitstva. 21.7. (ob 18.30) kriminalna Skrivališče. 22. in 23.7. (ob 18.30 in 20.30) kriminalna Skrivališče. **ČRNOMELJ:** 21. in 22.7. (ob 21. uri) ljubzenska drama Nesmrtno

ljubljen. 23.7. (ob 19. in 21. uri) komedija Muriel se poroči.

KOSTANJEVICA: 22.7. (ob 19. uri) kriminalna Zasebni detektiv Shame. 22.7. (ob 21. uri) romantična komedija Lahko se zgodi tudi vam. 23.7. (ob 21. uri) kriminalna Utemeljeni sum.

KRŠKO: 21.7. (ob 20. uri) ljubzenska drama Izgnanec. 23.7. (ob 18. uri) ljubzenska drama Izgnanec.

METLIKA: 21.7. (ob 21. uri) komedija Muriel se poroči. 23.7. (ob 21. uri) ljubzenska drama Nesmrtno ljubljena.

NOVO MESTO: Od 20. do 26.7. (ob 19. in 21. uri) akcijski film Podli fantje.

ŠENTJERNEJ: 21.7. (ob 20. in 22. uri) film Kraljica puščave.

film

• **ČAS DEKLIŠTVA**, melodrama (Little Women, ZDA, 1994, 110 minut, režija: Gillian Armstrong) *Uau! Ženske prihajajo! V trumah, kolonah, ni jim konca! Kam da grejo? Na male ženske, ženske gledat! Oči se rosijo, robčki mokrijo, ustnice trepetajo, ročice se treso, nožice šibijo. Čas deklitstva je namreč tako zelo očitno ženski film, da bi ga lahko 'gledali' z zaprtimi očmi, pa bi vam vseeno bilo povsem jasno, za kaj gre.*

Čas deklitstva je posnet po danes klasičnem romanu Louise May Alcott, napisala ga je 1868, zgodba pa je postavljena v drugo polovico 19. stoletja, v čas ameriške državljanske vojne in po njej. Sledimo matriarhalni družini March strunne mame Susan Sarandon in štirih pubertetnic, ata so na vojni, jasno. Lokacija: idilično mestece neke v Novi Angliji. Dekleta odraščajo v nekoliko feministični at-

mosferi, predvsem sta napredni mama in najstarejša, Winona Ryder, bodoča intelektualka. Med dekleti se poraja emancipatorska zavest, so predhodnice moderne ženske: povejo, kar mislijo, imajo zaposlitev, princa izbirajo same, so brezstrančno radožive. Morda jih k temu vzpodbujajo čas vojne, saj je bil svet tam naokoli hudo patriarhalen še vstaj pol stoletja po dogajanju te zgodbe. Tako bi se film lahko mirno imenoval tudi Čas brez moških; v vojnah ostanejo doma le dobrodušni starci in puhači mladi. Le takrat so ženske lahko iskale svoj jaz.

Vsako od petih glavnih vlog lahko zlahka okarakteriziramo, kar gledalkam omogoča hitro identifikacijo. Kako potem ne bi vzbujale tega filma? Vsaka se bo našla, če ne v eni, pa med dvema ali v večih likih. Dober trik, ni kaj. K dolgoletnejši solidnosti bi filmu pripomoglo več stvarnosti tistega sicer nič kaj prijaznega obdobja. Manj sladkobe. Dolgčas pa naredijo eno-ali dvo-minutni kadri, ki svoje povejo v nekaj sekundah. Manj patetike.

TOMAŽ BRATOŽ

SUBARU LEGACY 2.0 GL 2 VD karavan, letnik 1993, prvi lastnik, dobro ohranjen, prodam. ☎ 323-560, (0609)633-894 ali (0609)624-013. 6325

GOLF D, letnik 1989, in novo sekular žago za drva prodam. ☎ 78-100. 6319

JUGO SKALA 55, letnik 1989, registriran do 6/96, in trosilec hlevskega gnoja prodam. ☎ (068)78-086. 6326

R 4 GTL, letnik 1983, registriran do 6/96, poceni prodam. Ljubi, Ždinja vas 7, Novo mesto. 6328

FIAT 127, letnik 1982, kljuka, radio, registriran do 4.12.1995, prodam. Minka Hočevar, Krmelj 6 b. 6339

SUBARU LEONE karavan, letnik 11/90, prodam. ☎ (068)85-603. 6340

GOLF JX D, letnik 1986 in jugo koral 55, letnik 1990, prodam. ☎ (063)806-131. 6340

FIAT REGATO 70S (oprema), kovinske barve, dobro ohranjen, prevoženih 89.000 km, letnik 1988, prodam. ☎ 27-301. 6348

JUGO 45, letnik 1987, tehnično pregledan, prodam. ☎ (068)25-513, popoldan. 6348

Z 128, letnik 1985, registriran do 2/96, prodam. ☎ 65-056. 6361

JUGO KORAL 45, letnik 1988, zelo dobro ohranjen, registriran za celo leto, prodam za 2800 DEM. ☎ (068)52-585. 6363

NISSAN SUNNY 1.7 D, kratka izvedba, kovinske barve, letnik 11/89, prodam. ☎ (068)52-720, od 7. do 15. ure. 6364

JUGO KORAL 45, letnik 1988, registriran za celo leto, dobro ohranjen, prodam. ☎ 78-147. 6374

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 2/96, prodam. ☎ 43-698. 6377

TOMOS APN 6 S, letnik 1993, odlično ohranjen, prodam za 950 DEM. ☎ 76-051. 6377

FIAT UNO 60 CS, letnik 1991, bel, odlično ohranjen, prodam ali zamenjam za fiat tipa, letnik 1991 do 1993 z mojim doplačilom. Igor Štangelj, Dobrava 44, Otočec (novo naselje). 6380

R 4, letnik 1986, rdeč, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)52-246. 6381

ŠKODO FAVORIT, letnik 1994, registriran do 7/96, zelo dobro ohranjen, garazirano, prodam. ☎ (061)52-330. 6383

126 P, letnik 1988, registriran do 4/96, prodam. Marija Potočar, Trška Gora 75, nad gostilno Pugej. 6386

FORD FIESTO 1.4 ghia, letnik 1993, opel color, letnik 1994, in mercedes 190 230, letnik 1988, prodam. ☎ 21-575. 6396

JUGO 55, letnik 1990, prodam. ☎ 24-569. 6397

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 6/96, prvi lastnik, prodam. Jože Primc, Koroska vas 37. 6398

126 P, letnik 1992, rdeč, prodam. ☎ (068)23-302. 6399

JUGO KORAL 45, registriran do 7/96, bel, prodam. ☎ 85-649. 6400

FORD SIERRA 2.0 i CL, letnik 1991, prevoženih 50.000 km, prodam. Možen kredit. ☎ (068)65-314 ali popo (068)27-356. 6400

Z 750 LE, letnik 1984, prodam. ☎ 85-608. 6403

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. ☎ 24-569. 6404

JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)81-728. 6413

BMW 315, letnik 1983 in 1126 P, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ (068)51-862. 6413

CITROEN AX 1.1, letnik 5/90, rdeč, 5V, prodam. ☎ (0608)75-367. 6418

HROŠČ 1200, letnik 1975, registriran do decembra, bel, ugodno prodam. ☎ (0608)75-356. 6419

PASSAT KARAVAN, letnik 1986, TD, kovinske barve, prodam. Toni Kotar, VDV 9, Mirna. 6423

Z 650, letnik 1983, dobro ohranjena, prodam. ☎ (068)26-682. 6428

R 19 RT, letnik 10/93, prodam. ☎ 28-007. 6430

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 3/96, lepo ohranjen in R 4, letnik 1991, registriran do 4/96, prodam. ☎ (068)323-824. 6431

UNO 45, letnik 1989, registriran do 6/96, prevoženih 74.000 km, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)43-713. 6439

JUGO 45 A, letnik 1986, registriran do 6/96, prodam. ☎ (0608)75-405. 6440

126 P, letnik 1990, prevoženih 42.000 km, registriran do 3/96, poceni prodam. ☎ 22-028. 6441

GOLF JX D, letnik 1989, prodam. ☎ 50-270. 6443

GILERO, letnik 1993, črno - rdeče barve, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 21-809. 6443

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nestojno, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova. ☎ (0608) 67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-567. 5876

ROLETE, žaluzije in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. ☎ (061)773-698. 6316

FRIZERSTVO MARIJA KULOVEC, obvešča cenjene stranke, da bo salon od 31. 7. do 21. 8. zaprt zaradi dopusta.

preklci

MARIJA SAŠEK prepovedujem Cveti Fink govorit o meni neresnične stvari. Če opozorila ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjala. 6284

BRANIMIRJA ŽEPUHARJA, njegovo ženo Marico in Maria Bašiča opozarjam, naj prenehajo z lažnimi besedami, sicer jih bom sodno preganjala. Soseđa Slavica.

TOŠE STRAHAN, avtoprevoznik v okrepčevalnica STO, Partizanska 31, Novo mesto, obveščam cenjene stranke, da sem s 30. junijem 1995 prenehal poslovati. 6342

posest

V GRABROVCU pri Metliki prodam vikend, vinograd, njivi in gozd. Ogled možen vsak dan. Matija Plut. ☎ (062)414-037.

NA PUŠČAVI pri Mokronogu prodam hišo. ☎ (061)374-992. 6208

POČITNIŠKO HIŠO (6 x 7 m), parcela 690 m², voda in elektrika, blizu Dolenjskih Toplic, prodam. ☎ (061)342-081. 6274

1.40 HA travnika v Koritih pri Dobrušici za 7000 DEM in 18 a vinograda v Šmarju za 15.000 DEM prodam. ☎ (0609)620-912.

GRADBENO PARCELO, ca 10 do 15 a, v okolici Dolenjskih Toplic ali Novega mesta, kupim. V pošte pride tudi 3. gradbena faza hiše. ☎ (068)83-317. 6286

V MALEM LIPJU prodam vinograd z gozdom. ☎ 87-230, Cveta Kumelj, Nad Miklavčem 6, Žužemberk. 6298

VIKEND - ZIDANICO z vinogradom in sadnim vrtnom na lepem kraju v Rodinah pri Črnomlju ugodno prodam, lahko tudi na obroke. ☎ 51-094. 6301

V TREBNJEM prodam več gradbenih parcel. ☎ 45-777, vsak delavnik. 6327

KOZOLEC, 2 x 3 akna, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. ☎ (068)83-015.

MIRNA - Hišo z gospodarskim poslopjem in pol hektarja zemlje prodam. ☎ (068)47-481. 6334

VEČ PARCEL ob Kolpi, ob asfaltni cesti, primerne za vikend ali vinograd prodam. ☎ 64-423. 6335

2 HA gozda v Selinah pri Čatežu prodam ali zamenjam. ☎ (00385) 41 843 207, Miro Režek. 6344

PARCELO na Tolstem vrhu, čudovit razgled, asfalt do parcele, ugodno prodam. ☎ (068)81-478. 6351

V KARTELJEVEM prodam vinograd s staro zidanico, travnik in gozd. ☎ (068)65-173. 6353

VINOGRAD z vikendom v Vinjem vrhu prodam ali menjam za gradbeno parcelo v okolici Šentjerneja. ☎ 81-090. 6368

V DOLENJSKIH TOPLICAH, 10 minut od bazena, prodam parcelo za vikend in betonske stebre za vinograd. ☎ (061)271-730. 6373

V SMOLENJI VASI prodam gradbeno parcelo, 1740 m², z vso dokumentacijo. Cveta Šuštaršič, Smolenja vas 43. 6388

VIKEND - ZIDANICO na zahodnem delu Trške gore prodam za 50.000 DEM. Ismet Abazović, Drska 20, Novo mesto.

ZAPUŠČENO KMETIJO, 4 ha zemlje, primerno za vikend, v Vinjem Vrhu (Prismokovo na Dolenjskem) prodam. ☎ (061) 883-036. 6420

MANJŠO KMETIJO v Tomažji vasi v bližini Šentjerneja prodam. ☎ (064)221-353. 6446

MANJŠO KMETIJO v Zabukovju pri Mirni Peči prodam. ☎ (064)221-353. 6447

prodam

KVALITETNO rdeče vino cviček in šmarnico ugodno prodam. ☎ (0608)31-208. 6261

ČISTOKRavno novofundlanko, staro 2 leti, oddam. ☎ 67-068. 6262

MLADIČE, dolgodlake jazbecarje z rodomnikom, odlične za jago, primerne za v stanovanje, prodam. ☎ (068)51-592. 6264

2 PRAŠICA, težka 110 kg, in bikca, stara 14 dni, prodam. ☎ 45-355. 6266

TELIČKO, staro 8 tednov, primerno za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ 40-798. 6268

ROČNO IZDELANO diatonično harmoniko Nikoleti, be, es, as, prodam. ☎ 58-252, po 20. uri. 6271

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac. ☎ (0608)79-375. 5339

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čke. ☎ (068)44-662. 5717

KOKOŠI NESNICE za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo. Zdravje, Zalogo. ☎ 22-180, od 15. do 17. ure. 6432

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

vsebinska oglasa (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka:

Datum:

Podpis:

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja **UREDNIŠTVO:** Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bežek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazdova, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 150 tolarjev; naročnina za 2. polletje 4.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 2.200 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.500 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.500 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 150 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. **Telefoni:** uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. **Prelom in filmi:** Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

SUZUKI

Prodaja in servis
AVTOSERVIS MURN
Resšlova 4, Novo mesto
☎/fax 068/24-791

Ugodni krediti brez pologa ali leasing!

IZVENKRMNI MOTOR Tomos 4, kratka os, malo rabljen, prodam za 20.000 SIT. ☎ (0608)79-323. 6272

KOZO z dvema mladičema prodam. ☎ 27-681. 6273

6 OKEN Jeloterm (100 x 140 cm) ugodno prodam. ☎ (064)215-316, zvečer. 6275

KNJIGE za 6. razred prodam. Becele, Črnomelj 23, Novo mesto. 6276

KNJIGE za 8. razred in 2. letnik zdravstvene pole ter 2 perzijski mucji prodam. ☎ 65-586. 6277

VGRADNI ŠTEDILNIK s pečico, pomivalno korito in trajno žarečo peč prodam. ☎ 324-398. 6290

KAKOVOSTNO belokranjsko belo vino in zgodnji krompir prodam. ☎ (068)59-057. 6291

NOVOFUNDLANCE, stare 2 mesece, z odličnim rodomnikom, cepljene, velike prijateljke otrok, prodam. ☎ (068)47-492 ali (061)764-111. 6295

STAREJŠO OPEKO Vinkovci, 2600 kom., rabljeno, prodam. ☎ 21-048. 6300

KOKER ŠPANJELE, mladiče, rodomniške, cepljene, prodam. ☎ (068)81-713, popoldan. 6304

ZAKONSKO POSTELJO, omaro in 2 stola zelo poceni prodam. ☎ 27-780. 6306

10 M suhih bukovih drv prodam. ☎ 49-471. 6307

BREJO KORAVO po izbiri prodam. Ivan Kovačič, Čedem 4, Cerklje ob Krki. 6311

KVALITETNO belo in rdeče vino prodam. ☎ 49-530. 6321

PRIKOLICO za osebni avto in dve moški kolesi srednje velikosti prodam. ☎ 53-145. 6322

TELICO, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (0608)75-409. 6329

ZGODNJI KROMPIR in pšenico ugodno prodam. ☎ 321-937. 6330

OPEKO STREŠNIK, 1800 kom., prodam. ☎ 76-018 in 76-270. 6333

RACUNALNIK 386/40/4, dva diska, oba disketnika, VGA Mono, MIDI, miško, programe - igre po želji, literaturo, ugodno prodam. ☎ (0608)32-680. 6337

PRAŠIČA, težkega ca 130 kg, prodam. Škrbec, Rateč 29. 6343

PRODAM avtomobilsko prikolico nosilnosti 500 kg. ☎ (068) 24-722. 6350

NOV KUPERSBUSCH in rabljena garažna vrata poceni prodam. ☎ 28-658. 6351

FRAJTONARICO Železniki, c, f, b, za 2100 DEM in žago za razrez hlodovine, gater, na en list, za 2000 DEM prodam. ☎ (068)60-383. 6347

POČITNIŠKO PRIKOLICO, tip 420 linca, 4 ležišča, nerabljeno, letnik 1991, prodam. ☎ (068)85-747. 6349

NOV TELEVIZOR Gorenje ter celega ali polovico bika ali krave prodam. ☎ 83-373. 6350

KRAVO SIVKO, brejo 7 mesecev, in 2 bikca frizija prodam. ☎ 45-101. 6355

FRAJTONARICO Melodija, duri ce, ef, be, es, staro 4 leta, prodam. ☎ (061)763-020. 6356

SPALNICO ugodno prodam zaradi se litve. ☎ 27-341, popoldan. 6358

RDEČE VINO in cviček ugodno prodam. ☎ (0608)87-381. 6359

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063)39-878. 6366

DIATONIČNO HARMONIKO, primerno za učenje, prodam. ☎ 25-278. 6367

TELE, črno - belo, staro 10 dni, prodam. ☎ 45-236. 6369

NEMŠKE OVČARJE brez rodomnika - stare 10 tednov, zelo ugodno prodam. ☎ 50-140. 6371

BREJO KRAVO, brane, plug, obračalnik in prikolico za tomo vinkovca ter zemljišče, 43 a, prodam. ☎ 323-208. 6372

KOBILO, staro 3 leta, brejo, z žrebetom, in bikca, težkega 180 kg, prodam. ☎ (068)26-887. 6375

KRAVO SIVKO, brejo 8 mesecev, prodam. Franc Arh, Mrtvce 12, Leskovec. ☎ (0608)32-069. 6376

GORSKO KOLO, malo rabljeno, prodam. ☎ (068)26-160. 6379

ZELO DOBRO OHRANJENO, malo rabljeno zamrzovalno omaro (6 predalov) prodam. ☎ (061)346-149, popoldan. 6382

ŽAGO VENEČIANKO za razrez hlodovine prodam ali menjam za les, drva ali živino. ☎ (0608)77-051. 6384

GAŠENO APNO za beljenje prodam. ☎ (0608)87-601. 6385

BALKONSKA VRATA in okno, rabljene radiatorje, 2 nova kolektorja IMP in traktor Unimog prodam. ☎ 21-575. 6387

VINO šmarnico prodam po 80 SIT/l. ☎ 65-009. 6389

MLADE PUJSKE prodam. ☎ 42-997. 6391

2 M3 hlevita za tlake v Orehovici ugodno prodam. ☎ 23-562. 6393

PERZIJSKE MUCE prodam. ☎ 25-869. 6395

POROČNO OBLEKO, unikat, ugodno prodam. ☎ (068)21-926, popoldan. 6405

TELIČKA, starega 1 teden, prodam. ☎ 83-071. 6408

10 DNI starega črno - belega telička prodam. ☎ (068)32-44-51. 6409

MALO RABLJENO kuhinjo, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)51-094. 6411

KNJIGE za 6. razred OŠ, pony kolo in klarinet, malo rabljen, prodam po ugodni ceni. ☎ (068)45-369. 6412

VINO CVIČEK ugodno prodam. ☎ (068)81-849, zvečer. 6415

BRAKO PRIKOLICO prodam za 200 DEM. Oblak, Ul. prve brigade VDV 1, Dolenjske Toplice. 6421

BRAKO PRIKOLICO (šotor prikolica), dobro ohranjeno in dele za jugo prodam. ☎ (068)47-360. 6422

ELEKTRO VILIČAR Indos, trikolosni, nosilnosti 1200 kg, letnik 1987, prodam. ☎ (0608)89-265. 6424

NOV OTROŠKI jogi 120 - 60 prodam za 3500 SIT. ☎ 65-040. 6425

PLEMENSKEGA KOZLA holandske sorte prodam. ☎ 52-970. 6434

KOMBINIRAN otroški voziček in otroško posteljico prodam. ☎ 27-796. 6436

ELEKTROMOTOR za mešalec. 0.75 KW, ugodno prodam. Naslov v oglaševalni oddelku. 6438

BREJE KOBILE z žrebeti, zapravljenički in Z AN 615, letnik 1982, prodam. ☎ (061)852-577. 6443

razno

MIZARJI! Po konkurenčnih cenah izdelujemo in prodajamo lesnoobdelovalne stroje. MKS, d.o.o., strojogradnja, Cerovec 10, Semič. ☎ (068)59-391. 6393

APARTMAJE na Pagu, v Novolji, v neposredni bližini morja, zelo lepo urejene, oddam vsaj 10% ceneje kot v agenciji. ☎ (00385) 53 661-458, od 19. do 21. ure. 6395

GOSTINSKI LOKAL oddam v najem. ☎ (068)51-087. 6378

STEKLARSTVO SELIŠKAR Zastopnik: jemo vse vrste balkonov, teras, vetrolovov in opravljamo ostala steklarska dela. ☎ (061)272-381. 6302

MONTAŽNE SNEGOLOVE za vse vrste kritin izdelujemo ter prodajamo iz presorje, 25 do 500 l. Zelo ugodno! ☎ 6312

NA STANOVANJE sprejemamo mlado družino za pomoč na kmetiji. ☎ (068)12-064, Denžič, Podgorje 56, Pišce. 6378

LOKAL, primeren za trgovino, oddam. ☎ 24-642, po 17. uri. 6352

V NOVO MESTU damo v najem skrbno dišični prostor. ☎ 321-990. 6390

VEDEŽEVALKE Danica, Izabela in ostale vam vedujejo vsak dan. ☎ (090)42-15 za 157 SIT/min. 6417

TRGOVINO, primerno za različne javnosti, oddam v najem. ☎ (068)22-570, od 13. 19. ure. 6420

službo dobi

REDNO ali honorarno zaposlujemo kulture in natakare. ☎ (068)22-578. 6285

KOMERCIALISTA in računovodstvo delo v Črnomlju zaposlujemo. Vako, d.o.o. ☎ (068)52-073 ali 53-173. 6294

HONORARNO DELO

Avtohiša Berus d.o.o.
servisno prodajni center
Podbevškova 1, 68000 Novo mesto

Pooblaščen prodaja vozil Volkswagen in Audi

AKCIJSKA PRODAJA VOZIL

- GOLF RABBIT 1,4/60 KM (na zalogi) že za 21.990 DEM
- VENTO 1,6/101 KM* že od 31.372 DEM
- PASSAT 1,6/101 KM* (na zalogi) že od 36.255 DEM

VOZILA NA ZALOGI — UGDNE CENE

Golf CL 1,6, Golf CL 1,8, Golf CL 1,9 D, Golf CL TD Variant, Golf CL 1,8 Europe, Golf CL 1,9 D Europe, Vento CL 1,8, Audi A6 2.0E, A6 2,6 Q

MOŽNOST NAKUPA AUDI A4 že od 39.680 DEM

Na zalogi A4 1,6, 1,8, 1,9 TDI

- Možnost testnih voženj
- Staro za novo
- Različna vozila R5 I. 93, GOLF I. 88, GOLF VR6, MERCEDES 230 E
- Možnost nakupa na posojilo

Avtohiša Berus, d.o.o.
Podbevškova 1, Novo mesto
tel.: 068/25-098 in 068/342-360

Odpravljanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 061/571-875, VOLDAFAR TABLET-KE.

Natakarico z ustrezno izobrazbo redno zaposlim, nudim stanovanje in stimulativen osebni dohodek. Tel. 063/755-484.

BARLOG

BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18
tel. (068) 45-700, fax 45-701

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri
ODDAJA ZA OTROKE
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE

vsako nedeljo ob 13. uri
NACE VAM VOŠČI
in ob 16. uri glasbena oddaja
MED PRIJATELJI

vsak dan od 15. ure dalje
VIDEO STRANI

Pogrebne in pokopališke storitve
SONJA NOVAK, S. P.
PE Novo mesto — Aškerčeva 7
(Regijsko košence)

Dežurna služba 0. — 24. ure.
Tel.: 068/341-134
Mob.: 0609/623-211

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobilni: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

*Vera, upanje, ljubezen,
delo skrb, skromnost
in poštenje tvoje je
bilo življenje.*

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in tašče

JOŽEFE GRDANEC

rojene Zupančič

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, zdravstvenemu osebju Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, frančiškanskemu samostanu v Novem mestu in prijateljem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvaležni smo vsem, ki ste bili z našo mamo v življenju dobri, jo v času bolezni obiskovali in ohranili v lepem spominu. Hvala vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

Novo mesto, Šentjernej, Čatež pri Brežicah, 14. julija 1995

RADIO

104.5 105.9
107.3 107.5
91.2

OGNJIŠČE

tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

OKNA ZA FIČARE

ter vse vrste oken in vrat izdelamo in montiramo po želji stranke.
Mizarstvo Zupančič, tel.: 068/83-123

LADA

DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipi vozil LADA na kredit brez pologa ali na leasing.

SAMARA — udobna, stabilna, prostorna limuzina že za 997.000,00 SIT.
Inf. 068/324-424.

ZAHVALA

*Življenje teče kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.*

V 66. letu starosti nas je zapustila naša mama in stara mama

PAVLA KLOBČAR

iz Podgrada

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, cvetje ter sveče. Posebna zahvala Internemu oddelku bolnice Novo mesto, govornici ter župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 70. letu starosti za vedno zapustil naš dragi ata, brat, stric in stari ata

IVAN IVANETIČ

iz Straže, Ul. talcev 10

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, pokojnemu darovali mnogo lepšega cvetja in sveč. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevskeму zboru Šmihel, organizaciji Zveze borcev Straža, upokojencem iz Straže, govorniku za poslovilne besede ter sodelavcem Krke in Novolesa. Vsem ponovno hvala!

Žalujoci: hčeri Angela in Marija z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, stric in dedek

MATIJA VIDIC st.

iz Suhorja 12 pri Dolenjskih Toplicah

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na zadnji poti, delovnim organizacijam GG Straža, Bor Dolenjske Toplice, Vezan les Straža, g. župniku Kapšu za opravljen obred ter pevskeму zboru Žužemberk za zapete pesmi.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Polje, kdo bo tebe ljubil...

V 69. letu nas je zapustil dragi oče, deda, brat, stričko in tast

TONE ŽNIDARŠIČ

iz Zafare 14 pri Žužemberku

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč in darovano cvetje. Hvala lovski družini Plešivica - Žužemberk za izkazano pozornost in spoštovanje do pokojnika, KOZB in Društvu upokojencev za tople besede slovesa ter zdravnikom in ostalemu osebju Urološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto. Najlepša hvala za ves trud.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Prostor tvoj ostal je prazen,
tebe več med nami ni.
Trte kličejo za tabo,
tebi pa več se ne mudi.
V nas ostala je praznina,
zapolniti je ni moč,
le spomin nam še ostane,
ki nam daje večno moč.*

V 66. letu starosti nas je po kratki in hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ TRAMTE

iz Vavpotičeve ul. 20 v Novem mestu

Ob tej boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in vsemu osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, ki so mu v najtežjih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Radia Krka, pevcem in župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Če bi tebe lahko solza ohranila,
te ne bi nikdar črna zemlja krila.*

Mного prezgodaj nas je po hudi bolezni v 54. letu zapustil dragi mož, oče, tast, dedek, brat in stric

ANTON PAVLIN

iz Cegelnice 64

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojnemu darovali toliko cvetja in sveč ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, Stanetu Liscu, Lojzetu Zarabcu in Anici, ZZSAM Slovenije, ZSAM Novo mesto in vsem združenjem ZSAM dolenske regije, podjetju Kovinar, OŠ Bršljin, šmihelskim pevcem, govorniku ter gospodoma župnikoma za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje teče kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.*

V 85. letu starosti nas je zapustil dragi oče, tast in stari oče

MARTIN KOFALT

z Oskoršnice pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Se posebno se zahvaljujemo GD Streklevec in g. Ivanu Kukarju za organizacijo pogreba, g. Plutu in g. Simoniču za poslovilne besede, KO ZB Semič, družinama Jakša in Pašič in vsem dobrim sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Hvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen obred in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujoci: vsi njegovi

Bogomir Štefanič

dolgo nazaj njegova šibka točka. Do 90-ih let se namreč kot vernik praktik ni politično udeleževal. Tedaj je na dokaj enobravno politično sceno kočevske občine pripeljal stranko SKD. Pomagal je tudi pri ustanovitvi te stranke v Ribnici, ob počasnem in včasih napornem privajanju političnemu jeziku in nastopanju pa je prišel tudi v sam vrh stranke SKD v Sloveniji.

Tako, kot mu je politično udeleževanje pomenilo nov izziv v zasebnem življenju, si je pri 61 letih po 33 letih opravljanja del veterinarskega inšpektorja zaželel spremembo tudi v poklicnem življenju. Pred kratkim je bil uradno imenovan za načelnika upravne enote v Kočevju. V posebnosti čast si šteje, da je dobil podporo vseh svetnikov kočevske in osilniške občine. Zanj je to dokaz, da v svoji politični karieri ni počel stvari, ki bi motile člane drugih strank, čeprav mu nekateri radi marsikaj pooditajo glede njegove aktivnosti pri odkrivanju grobišč v Rogu. Štefanič odgovarja, da sam tam nima niko-gar, saj je njegov brat padel pri partizanih. Na svoja prizadevanja za odkrivanje grobišč in postavitev cerkve gleda s stališča kulture in vernosti. Že kot mladenič, doma iz Dragatuaša v Beli krajini, ga je namreč leta 1960, ko je po končani veterinarski fakulteti prišel stažirati na KGP Kočevje, na Kočevskem neprijetno presenetil ogromen prazen prostor z zapuščenimi naselji. Kot vernika ga je še posebej prizadelo spoznanje, da je bilo na Kočevskem porušeno preko 90 cerkva in okoli 400 kapelic in drugih verskih oboležij. Ko je v času demokratizacije družbe prišel pravi trenutek, je stopil na stran tistih, ki so menili, da bi bilo prav, da se država Kočevski za povzročeno škodo oddolži s postavitvijo cerkve v Kočevski Reki. To se je zgodilo, sad pa so obrodila tudi njegova prizadevanja za pridobitev denarja za kapelo v Rogu. Kljub uspehu pa mu ostaja grenak priokus, ker se to ni zgodilo že prej in iz tistih vzgibov, ki so vodili tudi njega.

Sklenitev zakonske zveze je eden najpomembnejših trenutkov v življenju dveh, ki sta se odločila za skupno življenje. Verjetno ne bi želel, da bi njuna zveza trajala večno in da bi se jima trenutek, ko sta izrekla usodni da, za vedno vtisnil v spomin. Pogosto pa se dogaja, da spomin na poročni obred zbledi že po nekaj tednih ali mesecih. Civilni poročni obredi so namreč brezosebni, enolični, kratki in za vse enaki, kot da se ljudje ne bi med seboj razlikovali po starosti, stanu, socialnem položaju, izobrazbi, nacionalnosti ali veroizpovedi. Odkar je načelnik upravne enote Kočevje Bogomir Štefanič, pa v Kočevju ni več tako.

Sklepanje civilnih porok je za Bogomira Štefaniča dosti več od zgolj uradne dolžnosti. "Rad to počnem in si želim, da bi mlado-poročenca iz tistega, kar jima povem, odnesla vsaj kakšno misel. Povem pa lahko veliko, saj sem poročen 35 let in imam tri sinove, zato vem, kaj jih čaka," pravi Štefanič, ki je ob prevzemu te dolžnosti na veliko začudenje sodelavcev dotedanji ceremonialni govor preprosto zavrzel. Govore pripravljala sam za vsak par posebej, kar ga stane precej truda, ki pa mu je poplačan s solzami ginjenosti v očeh sorodnikov mlado-poročencev.

Prav govor, pa so bili še ne tako

NJENIH 95 LET - Marjeta Smolnikar z Ljubljanske ceste 26 v Novem mestu je med najstarejšimi prebivalci občine. V sredo, 12. julija je praznovala 95. rojstni dan in še posebej srečna je bila, ko ji je šopek prinesla delegacija mestne občine na čelu z županom Francijem Koncilijo. Rojena je bila v Liti-ji, že trideset let pa živi pri hčerki v Novem mestu. Zadnje čase gre le redkokdaj na sprehod, saj jo do dvorišča loči 35 stopnic. Tudi zdravje jo je pričelo zapuščati, zato večino dneva preživi v svoji sobi, kjer si po malem še vse sama pospravlja in skrbi zase. "Večji del življenja sem trdo delala, deset let celo v apnenici. Nakladala sem apno na vagono, kurila, delala v kuhinji in še marsikaj, le v pisarni nisem nikoli sedela," je iz svoje dolge življenjske kronike povedala slavljenska. (Foto: J. Pavlin)

ZMAGALA LECTOVO SRCE IN MAGIC

SEVNICA - Tukajsna Zveza kulturnih organizacij je v okviru sevniskega Grajskega poletja 95 pripravila srečanje oz. tekmovanje narodnozabavnih in zabavnih ansamblov Posavja. A ker se je iz regije odzval le ansambel iz Brestanice, je bilo to prej ko slej občinsko tekmovanje. Prvo nagrado občinstva je dobil ansambel Lectovo srce, po mnenju strokovne žirije pa je bila najboljša skupina Magic, obe sta iz Sevnice.

BORIS UJEL KAPITALNE-GA SOMA - Ljubljčan Boris Gregorčič, ki je član ribiške družine Novo mesto, preživlja počitniške dneve v kempingu na Otočcu. Ker je navdušen ribič, ne more brez ribolova. V petek, 14. julija, je na Otočcu z brega z umetno ribico zapel 20 kilogramov težkega in 151 centimetrov dolgega soma in ga tudi potegnil na breg. Gre za prekaljenega ribiča, zato je tudi ugnal tako veliko ribo. Mimogrede povedano, lani je Boris iz Krke potegnil kar devetnajst merskih somov. Na sliki: ljubljanski Novomeščan Boris Gregorčič s svojo trofejjo. (Besedilo in slika: S. Dokl)

Epidemijo zakrivil traktorist

Kronologija dogodkov ob epidemiji enterokolitisa na Kostelskem, za katero je po mnenju inšpektorja kriv traktorist, po mnenju nekaterih pa novinarji, ki so "napihovali"

KOČEVJE, KOSTEL - Zdravstveni inšpektor v Kočevju Predrag Petrovič je že 6. julija ugotovil, da je gnojnice, ki naj bi povzročila na Kostelskem epidemijo enterokolitisa, razlival po travnikih in tudi nad vodnim zajetjem podjetnik-posameznik, traktorist Franjo Sabo. Zaradi velikega naliva vsebine greznice iz gostišča Grajski hram v Kostelu ni razlil po travnikih, kot mu je bilo naročeno, ampak na območju drugega varstvenega pasu vodovoda Kostel. To je storil zaradi velikega naliva, pravi. Za ta vodovod že sicer velja obvestilo Hydrovoda, da je ob močnem deževju potrebno vodo prekuhavati. Traktorista bo inšpektor prijavil javnemu tožilstvu.

Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana je bil o tem obveščen 10. julija. Med obiskom tega območja

so odvzeli vzorce vode. Domačini pa so povedali, da je tako polivanje gnojnice in greznične vode na območju KS Kostel nekaj običajnega. Kemijska preiskava vode je pokazala, da voda ni kemično onesnažena s snovmi, ki bi bile zdravju škodljive. To pa je možno tudi zato, ker je od onesnaženosti do odvzema vzorcev poteklo že več dni in se je voda medtem očistila.

12. julija so bili ponovno na terenu in odvzeli vzorce vode iz vodovodov Kostel-Kaptol, analiza pa je pokazala, da voda iz obeh vodovodov ustreza. Med obiski na terenu so prebivalci navajali prebavne težave (bruhanje, driska, splošna slabost), ki so trajale od enega do treh dni. Take težave naj bi imela približno tretjina prebivalstva tega območja. Zboleli so tudi udeleženci otroške kolonije (nadarjeni učenci), ki so bili v Grajskem hramu od 1. do 8. julija. V Zdravstvenem domu v Kočevju zaradi tega ni bilo več obiska bolnikov pa tudi zdravnika niso klicali na dom, nam je povedal direktor dr. Mihael Petrovič. Obolenim so odvzeli tudi vzorce blata, ki pa jih še analizirajo.

Po ugotovitvah inšpektorja je torej krivec za epidemijo traktorist. Po komentarju posebnega novinarja Radia, ki je prišel na teren, je krivec tudi dr. Stanko Nikolič, upokojeni zdravnik in predsednik Turističnega društva Kostel, ker je premalo oz. nič storil po odkritju izlitja gnojnice (dejansko pa je on prvi opozoril, kaj se tam dogaja pristojne in novinarje). Seveda bodo oz. so nekateri h krivcem pripisali še novinarje: nekateri zato, ker smo zade-

vo premalo, drugi pa zato, ker smo jo preveč, "napihčili".

ROCK V RUMANJI VASI

RUMANJA VAS - V soboto, 22. julija, zvečer bodo na rock koncertu v mladinskem domu v Rumanji vasi muzicirale skupine Never mind, Ajmoht, Anc, Frakcija fm in SpL. Zanimiva prireditev naj bi se začela ob devetih zvečer.

ANSAMBEL PETRA FINKA DOBIVA NAGRADE - Šele tri leta so skupaj pevka Jožica Mavsar, kitarist in pevec Slavko Božič, basist Zdravko Blažič in vodja ansambla harmonikar Peter Fink, pa se že lahko pohvalijo z uspehi. Pred tedni so uspešno nastopili na dveh festivalih. V Vurberku so se na 4. festivalu ansamblov z diatonično harmoniko in večglasnim petjem uvrstili v finale in 15 sodelujočih ansamblov jim je podelilo prvo nagrado. Prvo nagrado je prejelo tudi besedilo njihove pesmi, ki jo je napisal Ivan Sivec. Za ansambel Petra Finka, ki se ta čas pripravljajo na izdajo svoje tretje kasete, je bil uspešen tudi nastop na festivalu v Števerjanu, kjer je dobil nagrado kot najboljši ansambel debitantov.

TABORNIKI GOSTOM DOLENJSKIH TOPLIC

DOL. TOPLICE - Prejšnjo sredo zvečer je skupina članov Rodu gorskih tabornikov s tabora v Želebeju na pobudo g. Janija Kramarja, animatorja v Zdravilišču Dolenjske Toplice, pred več kot 250 zdraviliškimi gosti na topliški jasi predstavila dejavnost te priljubljene organizacije. Taborniki so pod vodstvom Gregorja Gutmana pokazali, kako pripravijo taborni ogenj in hitro postavijo šotor. Tudi zapeli so gostom in jim pokazali več zabavnih igric. Gostje so se takoj nato v "združeni vseslovenski ekipi" pomerili s taborniki: še kar dobro so sami postavili šotor, tudi ogenjček jim je uspel, mnogo šal pa so imeli z zbijanjem škatel. Za goste-zmagovalce je vodstvo zdravilišča pripravilo praktična darila: kompase, lovske nože in za tolažbo več steklenic cvička. - Razen odraslih so v obisku tabornikov uživali tudi otroci, mladi revmatiki, ki so na zdravljenju v Dol. Toplicah. Z veseljem so še sami s palicami zbijali škatle in v igrah prijetno uživali.

Taborniki bodo 16. avgusta tak obisk na jasi ponovili.

UGODEN NAJEM

OTOČEC - Teniški center Otočec nudi vsem ljubiteljem tenisa v juliju in avgustu ugodne cene najema teniških igrišč v dvorani. Za informacije lahko pokličete po telefonu 068/322-607.

SEMIŠKA OH CET - Turistično društvo Semič je v sodelovanju z novo nastalo semiško občino minuli konec tedna pripravilo zanimivo tridnevno prireditev z naslovom "Semiška ohcet". Kot pove že naslov, je bila rdeča nit ohcet po semiško, od prosjačenja (na fotografiji) in fantovščine, prevoza bale in deklščine do ženitve. Poleg tega so imeli Semičani v gosteh še harmonikašice iz Mengša, tamburaše iz Dragatuaša in Komareva pri Sisku, pevski zbor in folkloriste iz Kopra, a tudi hru-morja ni manjkalo. Na razstavah so Semičani predstavili domačo obrt, čebelarstvo in kulinariko, vendar tudi brez degustacije najboljših semiških vin ni šlo. Čeprav so imeli tokrat organizatorji za pripravo malo časa, je prireditev dobro uspela in, kar je najpomembnejše, primabla je veliko obiskovalcev. Zato so se v Semiču že odločili, da bo "Semiška ohcet" postala tradicionalna. (Foto: M.B.-J.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Boris Mužar naj svojo kandidaturo umakne - Duševna bolnica ustavlja avtomobile - V Repljah se kadi - O Tomu z delavske strani - V prtljažniku iz Zabajka

Kljub poletni vročini je naš telefon v četrtkovni noči kar pridno zvonil. Prva je poklicala braleka iz Črnomlja in povedala svoje mnenje na temo "Zongliranje z ravnateljcem". Gospod Mužar naj po njenem svojo kandidaturo za v.d. ravnatelja OŠ Mirana Jarca umakne, občinski svet naj objavi nov razpis. Novinarica Mirjam Bezek-Jakše pa naj le piše, da bo javnost prav in celovito obveščena.

Tudi naslednji klic je bil iz Bele krajine. Metličanka, ki tudi želi ostati neimenovana, nam je sporočila, da naj po tej poti opozorimo socialne ali druge delavce, naj za vrage že pomagajo duševni bolnici, ki ustavlja avtomobile na cesti od Metlike do Črnomlja. Iz mlade brezdomke se vsi norčujejo. Jože iz Črnomlja se je pritožil nad delom črnomaljskega notariata. Pretekli teden je ob 15.55 stopil v sprejemno pisarno, da bi mu overili listine. Nemalo je bil presenečen, ko ga je sprejela svetlolasa gospa močnejše postave in mu povedala, da se za takšne stvari ne pride pet minut pred 16. uro. Kljub temu je papirje

vzela in jih nesla v podpis notarju. Braleca Jožeta zanima, ali je poleg uradnega časa popoldan med 14. in 16. uro še kakšen krajši delovni čas, ki za stranke ne drži. Če je odgovor ne, potem ta delavka po njegovem ni primerna za to delovno mesto.

Telefon se je oglasil tudi iz zaselka Replje pri Žužemberku. Poklicala nas je Rozi in potožila nad makadamsko cesto, ki pelje skozi njihovo vas. Povedala je, da se zahvaljuje tudi vsem voznikom tovornjakov, avtobusov in drugih manjših vozil, ki se mimo hiš vozijo s tako hitrostjo, da se za njimi še pol ure ne poleže prah. Sprašuje se, ali se bodo Trebanjci zganili in 4-kilometrski cestni odsek le asfaltirali.

"Irgovina Maja v Bučni vasi pri Novem emstu se spet širi," je prišel klic z druge strani, "in to že drugič na črno!" Pristojni naj pridejo pogledat, da spet ne bo prepozno, je menil glas soseda Janeza. - Janez Tori, delavec mirnskega Toma, se ne boji objave svojega imena in primka. Pokaral je tudi novinarje Dolenjskega lista, da o stavki v tej tovarni pišejo enostransko in pridvilitim. Doselej direktorju še niso imeli priložnosti povedati, zakaj stavkajo. "Kadar govorijo delavska usta, direktor odide iz tega prostora in zamahne z roko. Pogajalsko stavkovno skupino 31 delavcev so poslali na čakanje. Med njimi sem tudi jaz, ki sem več kot 20 let delal v tej tovarni," je ogorčeno povedal Tori.

Edine pohvalne besede v tej rubriki je povedala naša braleka iz Novega mesta, in sicer o trgovini Ema v Cegelnici. Trgovina je dobro založena in namenjena močnejšim postavam. Prodajalke so tako ustrežljive, da človek ne more verjeti, na koncu pa te postrežejo celo s kavico.

V pismu za našo rubriko se sprašuje Rom Darko Brajdič, kako je mogoče, da živimo v pravni državi, če pa je on po nedolžnem zaprt. Ker

je govoril čez policijo in sodnike, so ga menda ti kar v prtljažniku golfa pripeljali iz Zabajka v novomeški zapor. Na koncu pisma je zapisal, da mu vse te krive ovadbe škodujejo pri prestajanju kazni.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z braleci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj zuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristihnil.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Briga me!

Stari meliški Guštin je bil nagle jeze. Pa je neko leto, ko so mu miši na njivi požrle skoraj vso letino, požete snope znosil na kup in jih zažgal. "Na Bog, tu imaš, kar si mi dal!" je kričal. "Drugič pa si svojo mišjo famulijo sam hrani, jaz ti je ne bom!" Zraven je še kled, da so ga ženske vse preplašene mirile: "Joj, Guštin, Bog vas bo, ko tako pregrešno govorite!" On pa: "Briga me! Sicer pa: pali se Bogu, če koza v dragi prdi!"

Spoznali ga bodo

Prav neprijetne so bile po zadnji vojni tako imenovane obvezne oddaje. Odmerili so na primer kmetu količino in oddati je moral žito, vino, prašiča...

Pa so prišli z okraja aktivisti. Kar trije. Naleteli so na gospodinjino in zahtevali. Ženska pa v tamenje in jok. Sama je doma in nič ne more dati. "Kje pa je gospodar?" so jo vprašali. Izmikala se je, nazadnje pa se je le vdala. "Tamle je med prašiči," je rekla. "Lahko ga boste spoznali, saj ima klobuk na glavi!"

Žandarji so jih pregnali

Pri Miketovih so pred leti imeli stranišče kar na dvorišču. Pa so ga neko noč nabriti meliški fantalini dvignili in ga prinesli na Mestni trg prav pred farno cerkev. Zjutraj, še v mraku, so šle ženske k zoricam. "Joj!" je zavpila Kata. "Poglejte, spovednico so v cerkvi ukradli, pa so najbrž žandarji lopove pravi čas pregnali!"

taaaako ribe

Zbral: Bojan Ajlič

V skrbih je

Deževnik je žalostno ždel v kolu zemlje, pa ga vpraša sosed: "Kaj je s teboj že nekaj dni? Kaj te tare?" "V skrbih sem za svojo ženo, kajti že nekaj časa odhaja na ribolov..."

Nič ni ujel

Mimoidoči sprašuje ribiča, če je že kaj ujel. "Prav nič, kar čudno se mi zdi, da v tem ribniku ni nobene ribe." "Razumljivo," pravi mimoidoči, "včeraj pred hudim dežnim nalivom tega ribnika sploh še ni bilo!"

Ni ribič

Vzdihujoče zatrjuje možakar drugemu možakarju: "Veste, mene pa je življenje samo naučilo, da znam ceniti vodo." "Res? Ali ste ribič?" "Ne, nisem ribič, ampak gostilničar."